

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	1	<p>Directiva (UE) 2019/882 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor are ca obiectiv asigurarea bunei funcționări a pieței interne, prin armonizarea actelor legislative și administrative ale statelor membre în ceea ce privește cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor produse și servicii, în special prin eliminarea și prevenirea barierelor din calea liberei circulații a anumitor produse și servicii accesibile, bariere care decurg din cerințe de accesibilitate divergente ale statelor membre. Astfel, în contextul elaborării proiectului de lege de transpunere a Directivei menționate supra, se solicită examinarea activităților ulterioare transpunerii acesteia, reieșind din domeniul de competență al Ministerului Finanțelor și Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pentru a asigura alinierea cerințelor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.</p> <p>Prin urmare, la definitivarea proiectului menționat, se solicită să fie respectate prevederile actelor normative prin prisma drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu ceilalți cetățeni.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Directiva (UE) 2019/882 și Directiva 2014/92/UE urmăresc obiective distincte, întrucât reglementează domenii diferite: prima stabilește cerințe de accesibilitate pentru produse și servicii, inclusiv pentru anumite servicii financiare, în timp ce a doua reglementează transparența și comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, mobilitatea clienților și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază. Astfel, cele două acte europene operează pe paliere conceptuale și funcționale diferite, adresând nevoi de reglementare separate.</p>

		<p>2 La Impactul social referința: „<i>Reducerea barierelor sociale și economice în accesul la plăți, salarii, prestații sociale sau utilități</i>” nu este clară și/sau insuficient fundamentată în ceea ce privește accesul la salarii.</p>	<p>Nu se acceptă. Primirea salariilor și a prestațiilor sociale prin intermediul unui cont contribuie semnificativ la stabilitatea financiară a consumatorilor. Odată eliminate barierele care împiedică accesul la conturi, consumatorii pot încasa veniturile direct prin intermediul acestora, beneficiind de predictibilitate, trasabilitate și un control sporit asupra fluxurilor financiare personale. Această tranziție diminuează dependența de numerar, reduce riscurile asociate plăților informale și creează premisele pentru acumularea de economii și pentru gestionarea mai eficientă a bugetului.</p>
		<p>3 La Impactul asupra echității și egalității de gen se recomandă să fie reflectat impactul asupra echității și egalității de gen, ținând cont inclusiv că analiza impactului asupra echității și egalității de gen este esențială, deoarece transpunerea Directivei 2014/92/UE contribuie la promovarea echității și egalității de gen prin asigurarea accesului universal și nediscriminatoriu la servicii financiare esențiale. Prin transparența comisioanelor și simplificarea procedurilor de schimbare a conturilor se reduc barierele care afectează disproporționat femeile și alte grupuri vulnerabile, având în vedere diferențele de venit și gradul de incluziune financiară. În acest sens, proiectul dat se aliniază și cu angajamentele statului la transpunerea totală a Directivei 2004/113/CE, garantând că instituțiile financiare/alți prestatori de servicii relevanți aplicabilității legii ce urmează a fi aprobată nu pot refuza sau limita accesul la conturile de plăți pe criterii de sex sau alte criterii discriminatorii.</p>	<p>Nu se acceptă. Directiva 2014/92/UE nu reglementează egalitatea de tratament între sexe, dar preia logica nediscriminării: consumatorii trebuie tratați în mod echitabil, indiferent de naționalitate, reședință, alte motive irelevante. Acest lucru înseamnă că băncile care oferă conturi cu servicii de bază trebuie să evite orice discriminare, ceea ce reflectă principiul general de egalitate de tratament consacrat în Directiva 2004/113/CE.</p>

		4	Suplimentar, se propune autorului proiectului de lege să obțină avizul Ministerului Afacerilor Interne (MAI), având în vedere că documentul conține definiții precum „rezident” și „rezident legal în Uniunea Europeană”, iar MAI nu se regăsește în lista autorităților și instituțiilor prevăzute pentru avizare.	Se acceptă.
	Banca Națională a Moldovei	5	La Nota de fundamentare, în pct. 2.2. la alineatele 10 și 11, sunt prezentate date statistice și grafice, colectate de Banca Mondială, privind deținerea unui cont în rândul populației din RM, cu indicarea link-ului raportului Global Findex Database 2021 https://www.worldbank.org/en/publication/globalfindex . La moment, conform link-ului prezentat, datele statistice sunt actualizate. În acest context, propunem actualizarea datelor statistice și graficele din Nota de fundamentare la alineatele 10 și 11 privind deținerea unui cont în rândul populației din RM.	Se acceptă. Datele statistice și graficele din Nota de fundamentare la alineatele 10 și 11 privind deținerea unui cont în rândul populației din Republica Moldova au fost actualizate corespunzător datelor din raportul Global Findex Database 2025.
	Asociația Băncilor din Moldova	6	Dorim să subliniem prioritar caracterul prematur al transpunerii a unor prevederi ale Directivei 2014/92/UE, în condițiile în care Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene și, în mod obiectiv, nici cadrul instituțional, nici infrastructura de piață nu sunt pregătite pentru aplicarea uniformă a acestor reglementări. Transpunerea literalmente a unor prevederi europene, în lipsa adaptării la realitățile naționale și fără o evaluare riguroasă a impactului, riscă să genereze mai degrabă costuri și dezechilibre decât beneficii reale pentru consumatori sau prestatori de servicii.	Nu se acceptă. În urma desfășurării, în perioada 3–4 februarie 2025, la Bruxelles, a sesiunilor de screening bilateral pe Capitolul 9. <i>Servicii Financiare</i> , Republica Moldova și-a reafirmat acceptarea acquis-ului UE în domeniul serviciilor financiare și s-a angajat să îl transpună în legislația națională. Conform angajamentelor asumate, precum și în conformitate cu acțiunile din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, dispozițiile Directivei 2014/92/UE urmează a fi transpuse în legislația națională pînă la finele anului 2026. De menționat că proiectul de lege înaintat (care transpune Directiva 2014/92/UE) a fost prealabil consultat cu sectorul bancar, iar majoritatea observațiilor și propunerilor băncilor au

			fost integrate la definitivarea acestuia, înainte de a fi lansat spre consultare publică pe platforma Guvernului.	
		7	<p>Referitor la lista comisioanelor comparabile – este necesară precizarea expresă a comisioanelor care trebuie incluse în comparație, astfel încât transparența să fie uniformă pentru toate instituțiile financiare.</p>	<p>Nu se acceptă. În acord cu prevederile art. 11 alin. (1) din proiectul de lege, CNPF va pune la dispoziția consumatorilor o pagină web, cu acces gratuit, unde pot fi comparate comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată, cel puțin pentru serviciile incluse în lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (Listă). De menționat că, potrivit art. 4 din proiectul de lege, CNPF va întocmi Lista în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de servicii de plată. La aprobarea Listei, CNPF va asigura respectarea principiilor de transparență în procesul de elaborare a actelor normative.</p>
		8	<p>În proiectul de lege sunt incluse anumite servicii bancare (de exemplu, debitarea directă) care, în prezent, nu sunt utilizate de către clienții persoane fizice din Republica Moldova sau sunt utilizate într-o măsură extrem de redusă. În practică, majoritatea clienților persoane fizice nu folosesc astfel de servicii, iar unele bănci nici nu le oferă în portofoliul lor de produse pentru persoane fizice. Solicităm clarificarea rațiunii pentru care aceste servicii sunt incluse în lista serviciilor de bază și, eventual, adaptarea listei la realitățile pieței bancare din Republica Moldova. Considerăm util ca lista serviciilor să reflecte practicile și nevoile reale ale consumatorilor locali, iar includerea unor servicii neutilizate să fie evitată sau să fie prevăzută o</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege, la art. 28 alin. (1), transpune prevederile art. 17 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE (Directiva privind conturile de plăți (PAD)), incluzând toate serviciile descrise în acesta. Este esențial ca aplicarea proiectului de lege să fie rezilientă în timp („future proof”) și să poată anticipa schimbările din sistemul bancar național. Prin urmare, proiectul de lege ar trebui să includă toate tipurile de servicii enumerate la art. 17 alin. (1) din PAD, iar băncile ar trebui să se conformeze</p>

		flexibilitate pentru ca băncile să nu fie obligate să ofere servicii pentru care nu există cerere sau infrastructură.	acestor cerințe, în măsura în care serviciile sunt deja oferite consumatorilor care dețin conturi de plăți, altele decât conturile de plăți cu servicii de bază, așa cum prevede alin. (2) din art. 28. Cu alte cuvinte, proiectul de lege nu impune băncilor să ofere sau să creeze de la zero servicii pe care nu le oferă în mod curent. Cerința este ca, dacă o bancă oferă anumite servicii standard clienților săi obișnuiți, aceleași servicii trebuie să fie disponibile și pentru deținătorii de conturi de plăți cu servicii de bază.
	9	Reiterăm necesitatea discuțiilor privind lista serviciilor care vor fi considerate „cele mai reprezentative” pentru contul de plăți acum, în paralel cu dezbaterile pe proiectul de lege, și nu ulterior, după adoptarea acestuia. Implicarea sectorului bancar în această etapă va asigura că lista reflectă realitățile pieței, nevoile consumatorilor și practicile existente, evitând astfel eventuale dificultăți de implementare sau includerea unor servicii nerelevante pentru clienții persoane fizice din Republica Moldova.	Nu se acceptă. După cum a fost menționat în cadrul ședințelor de lucru din data de 16 mai 2025 și 20 noiembrie 2025 asupra comentariilor ABM la proiectul de lege, lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți, care fac obiectul unui comision (Lista), va fi întocmită de către CNPF, inclusiv pe baza datelor furnizate de sectorul bancar, conform cerințelor și criteriilor stabilite la art. 4, în raport cu această Listă. Astfel, la intrarea în vigoare a proiectului de lege (12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial), CNPF va aproba Lista, respectând principiile de transparență în procesul de elaborare a actelor normative.
	10	În urma analizei detaliate a prezentului proiect de Lege, considerăm că acesta necesită adaptări semnificative pentru a se alinia la realitățile legale și cele ale sistemului bancar actual. Este esențial să existe o colaborare strânsă între băncile comerciale, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a	Nu se acceptă. Proiectul de lege înaintat a fost prealabil consultat cu sectorul bancar, iar majoritatea observațiilor și propunerilor băncilor au fost integrate la definitivarea acestuia, înainte de a fi

			<p>Pieței Financiare (CNPF) în procesul de ajustare a acestui proiect. În forma sa actuală, proiectul legislativ nu oferă un cadru practic și aplicabil, care să permită băncilor implementarea eficientă, ținând cont de condițiile reale ale pieței. Este necesar a se clarifica și a detalia aspectele legate de serviciile de bază, canalele de comunicare între bănci, procedurile de conformitate și comisiunile aplicate, pentru a asigura transparența și eficiența în aplicarea prevederilor legale.</p>	<p>lansat spre consultare publică pe platforma Guvernului. Totodată, ținând cont de îngrijorările exprimate de sectorul bancar în ceea ce privește implementarea serviciului de schimbare a conturilor de plăți - îngrijorări motivate de implicarea actuală a băncilor în procese complexe, precum introducerea Open Banking-ului, alinierea la standardele SEPA și alte inițiative majore care presupun eforturi și costuri suplimentare – a fost extins, pînă la 24 de luni, termenul de intrare în vigoare a prevederilor Capitolului III. <i>Schimbarea conturilor.</i></p>
	AmCham Moldova	11	<p>Transpunerea unor prevederi ale Directivei 2014/92/UE, în condițiile în care Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene și, în mod obiectiv, nici cadrul instituțional, nici infrastructura de piață nu sunt pregătite pentru aplicarea uniformă a acestor reglementări, se consideră, la această etapă, prematură. Transpunerea literalmente a unor prevederi europene, în lipsa adaptării la realitățile naționale și fără o evaluare riguroasă a impactului, riscă să genereze mai degrabă dezechilibre decât beneficii reale pentru consumatori sau prestatori de servicii.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.</p>
		12	<p>Proiectul, în forma sa actuală, poate fi interpretat ca impunând prestatorilor de servicii de plată obligația de a furniza documente pe suport de hârtie (precum raportul anual detaliat al comisiunilor) la simpla solicitare a clientului, fără a face distincție între clienții tradiționali și cei care au optat pentru servicii exclusiv digitale. Pentru prestatorii de servicii de plată a căror model de afaceri este centrat pe servicii digitale rapide și eficiente, această obligație ar genera costuri administrative și logistice disproporționate (imprimare, expediere poștală, gestionare manuală), care, în final, s-ar reflecta în costurile suportate de consumatori. În acest context, se propune introducerea unei prevederi care să stipuleze faptul că pentru</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 8 alin. (3) se expune în următoarea redacție: <i>„(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisiunilor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisiunilor se pune la dispoziție pe hârtie, dacă nu a fost agreeat altfel de părți.”.</i> Prevederile art. 8 alin. (3) explică modul în care PSP comunică</p>

			<p>clienții care au acceptat în mod explicit prestarea serviciilor prin canale digitale (de exemplu, prin parcurgerea procedurii de identificare la distanță E-KYC și acceptarea termenilor și condițiilor online), comunicarea oficială dintre prestator și client să se realizeze exclusiv prin mijloace electronice (cabinetul personal din aplicație, e-mail-ul confirmat, etc.).</p>	<p>consumatorului informația privind situația comisioanelor percepute. PSP și consumatorul trebuie să convină de comun acord cum vor fi transmise aceste informații: <i>de exemplu</i>, prin e-mail; prin aplicația mobilă; pe support de hârtie, etc. Consumatorul are dreptul să aleagă mijlocul de comunicare care îi convine, iar PSP nu poate impune unilateral un canal (de exemplu, doar online). Deși PSP poate transmite informațiile electronic, dacă consumatorul cere în mod expres varianta pe hârtie, atunci acesta este obligat să o ofere.</p>
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii (1) Prevederile prezentei legi se aplică conturilor de plăți, prin care consumatorii pot să efectueze cel puțin următoarele operațiuni: 1) să depună numerar într-un cont de plăți; 2) să retragă numerar dintr-un cont de plăți; 3) să execute și să primească operațiuni de plată, inclusiv transferuri de credit, către și de la terți.</p>	<p>Asociația Bancilor din Moldova</p>	13	<p>La art. 2 alin (1) pct. 3) <i>”să execute și să primească operațiuni de plată, inclusiv transferuri de credit, către și de la terți.”</i> de a fi exclusă prevederea <i>”inclusiv transferuri de credit”</i> deoarece din context se presupun atât operațiuni de debit cât și de credit, iar menținerea prevederii date neactualizate ar crea confuzii în interpretare și aplicare.</p>	<p>Nu se acceptă. Menținerea textului <i>„inclusiv transferuri de credit”</i> la art. 2 alin. (1) pct. 3) se consideră necesară pentru claritate și coerență cu Directiva 2014/92/UE. Textul actual protejează atât prestatorul de servicii de plată, cât și consumatorul, specificând explicit tipurile de operațiuni vizate.</p>
<p>(2) Prevederile art. 4–24 se aplică prestatorilor de servicii de plată.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	14	<p>La art. 2 alin. (2) și alin. (3) din proiectul de lege, atragem atenția asupra faptului că potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare – Legea nr. 114/2012), băncile la fel sunt prestatori de servicii de plată, de altfel după cum este și prevăzut în noțiunea de „Prestator de servicii de plată” din art. 3 a proiectului de lege supus examinării, prin urmare recomandăm reformularea alin. (3) din art. 2 a</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de redacție a art. 2 alin. (2) se bazează pe prevederile art. 1 alin. (3) din Directiva 2014/92/UE, potrivit căroră „Capitolele II și III se aplică prestatorilor de servicii de plată”. În context, dispozițiile art. 4–24 din proiectul de lege (corespunzătoare Capitolului II. <i>Comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de</i></p>

		<p>proiectului de lege pentru a exclude confuzia generată de prevederile menționate.</p> <p>Totodată, reieșind din prevederile art. 1 alin. (4) ale Directivei 2014/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază (în continuare – Directiva 2014/92/UE), care prevăd că „Statele membre pot decide să aplice capitolul IV ¹prestatorilor de servicii de plată, alții decât instituțiile de credit”, atragem atenția că autorul proiectului de lege nu a preluat acest aspect. Astfel, prevederile capitolului IV din Directivă sunt incluse în art. 25–32 ale proiectului de lege (aplicabile băncilor). În acest sens, inclusiv din perspectiva obiectivelor de incluziune financiară, considerăm că proiectul de lege urmează a fi aplicat nu doar băncilor, dar și pentru alți prestatori de servicii de plată, precum cei nebancari, pentru a asigura un acces echitabil și tratament uniform al consumatorilor de servicii financiare de plată. În aceste condiții, recomandăm revizuirea acestei abordări, astfel încât să fie reflectat în mod coerent și exhaustiv întregul spectru de prestatori vizați.</p>	<p><i>plăți</i> și Capitolului III. <i>Schimbarea conturilor</i>) se aplică în privința <u>tuturor prestatorilor de servicii de plată</u>, inclusiv băncilor și PSP nebancari.</p> <p>Cu referire la accesul la conturile de plăți (art. 25-32, corespunzătoare Capitolului IV. <i>Accesul la conturile de plăți</i>), Directiva 2014/92/UE stabilește la art. 1 alin. (4) că, Capitolul IV <u>se aplică instituțiilor de credit</u> (băncilor), lăsând, totodată, la discreția statelor membre decizia de a le aplica și PSP, alții decât băncile. Pornind de la scopul de incluziune financiară, obiectivul Directivei 2014/92/UE a fost garantarea accesului tuturor consumatorilor la un cont de plăți funcțional, nu o obligație generală pentru toți PSP. Rațiunea este că băncile sunt infrastructura principală pentru tranzacțiile economice de bază și plata veniturilor sociale/salariilor, or extinderea obligației la alți PSP nu ar atinge acest obiectiv în mod coerent.</p> <p>De menționat că, în majoritatea statelor membre UE, transpunerea Capitolului IV din Directiva 2014/92/UE a vizat exclusiv băncile (România, Franța, Spania, Grecia, Croația, Austria, etc.). Totodată, de menționat că în cadrul consultărilor preliminare a proiectului de lege înaintat cu sectorul privat, nu au fost expuse careva obiecții sau propuneri din partea PSP nebancari referitor la oferirea de către aceștia a conturile de plăți cu servicii de bază.</p>
--	--	--	--

¹ Capitolul IV se aplică instituțiilor de credit.

<p>(5) Deschiderea și utilizarea unui cont de plăți cu servicii de bază, în temeiul prezentei legi, se fac ținând cont de prevederile Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>15</p>	<p>Reieșind din analiza efectuată prin prisma normelor de tehnică legislativă și coroborării cu cadrul normativ existent, se atestă necesitatea excluderii alin. (5) de la art. 2 (domeniul de aplicare al legii) din proiectul înaintat spre examinare, or orice obligație privind conformitatea cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare – Legea nr. 308/2017), urmează a fi reglementată în articolele speciale (de exemplu, în secțiunea privind refuzul băncilor de a deschide un cont de plăți cu servicii de bază).</p>	<p>Se acceptă. Prevederile de la art. 2 alin. (5) au excluse și transferate la art. 26 alin. (10), cu următorul conținut: „(10) Deschiderea și utilizarea unui cont de plăți cu servicii de bază, în temeiul prezentei legi, se fac fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”.</p>
<p>Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, noțiunile principale au semnificația prevăzută de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și semnifică următoarele: <i>bancă</i> – persoana juridică, astfel cum este definită la art. 3 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>16</p>	<p>La art. 3, proiectul oferă o serie de definiții esențiale pentru înțelegerea și aplicarea legii, totuși, definiția termenului „bancă” este incompletă, or aceasta nu reflectă faptul că în domeniul de aplicare al proiectului de lege cad sub incidență, nu doar băncile persoane juridice licențiate în Republica Moldova (art. 3 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor), ci și sucursalele băncilor din alte state, așa cum este prevăzut expres de art. 2, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 202/2017. Corespunzător, considerăm că această omisiune creează o lipsă de concordanță între normele de bază și dispozițiile proiectului, constituind o abatere de la principiul unității terminologice statuat la art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Prin urmare, în vederea înlăturării creării confuziei, sintagma „banca în cauză” de la art. 25, 27, 28, 29, 31 și de pe întreg proiectul, se propune a fi exclusă, or prin introducerea acestei noțiuni paralele față de termenul deja definit „bancă” la art. 3 din proiect, se generează o suprapunere terminologică și riscuri de interpretări contradictorii. Totodată, întru asigurarea clarității, uniformității și consolidării fundamentului normativ al legii, cât și pentru previzibilitate și aplicare mai ușoară de către destinatari, se propune ajustarea definiției de la art. 3, astfel încât să prevadă și sucursalele băncilor din alte state înființate în Republica Moldova.</p>	<p>Se acceptă. Noțiunea <i>bancă</i> a fost ajustată corespunzător, cu următorul cuprins: „<i>bancă</i> – banca și sucursalele înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;”. Totodată, pe întreg textul proiectului de lege, sintagma „<i>banca în cauză</i>” a fost substituită cu cuvântul „<i>banca</i>”.</p>

<p><i>consumator</i> – persoana fizică astfel cum este definită la art. 1 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>17</p>	<p>La articolul 3 din proiectul de lege, în contextul definirii unor noțiuni, intervenim cu următoarele recomandări: - în privința noțiunii de „consumator”, recomandăm excluderea acesteia, deoarece conform preambulului art. 3 din proiectul de lege există trimitere la Legea nr. 114/2012, care prevede această noțiune.</p>	<p>Nu se acceptă. Menținerea trimiterii la Legea nr. 105/2003 asigură claritate, coerență juridică și conformitatea cu cadrul general de protecție a consumatorilor.</p>
<p><i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i> – persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>18</p>	<p>- pentru noțiunea „consumator vulnerabil din punct de vedere financiar”, în vederea evitării interpretărilor neconforme și a includerii în sfera de incidență a prevederii a tuturor păturilor social-vulnerabile din punct de vedere financiar, recomandăm coordonarea noțiunii cu autoritățile competente în domeniul social.</p>	<p>Se acceptă. Prin scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. 14-05/320 din 03.11.2025, proiectul de lege înaintat a fost expediat spre avizare Ministerului Muncii și Protecției Sociale.</p>
<p><i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i> – persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>19</p>	<p>La art. 3, se propune revizuirea definiției noțiunii de „consumator vulnerabil din punct de vedere financiar”, întrucât cadrul normativ în vigoare nu prevede în mod expres o definiție a „vulnerabilității” și nu este instituit un mecanism normativ care să stabilească criterii clare și cuantificabile pentru identificarea acestei categorii. Totodată, proiectul nu precizează autoritatea/instituție responsabilă de identificarea consumatorului vulnerabil, dacă aceasta revine autorităților sociale, furnizorilor de servicii sau altor instituții. În sensul celor menționate supra se recomandă: - o clarificare legislativă sau normativă suplimentară, care să stabilească mecanismul concret de identificare consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar; - substituirea textului actual din descrierea noțiunii de consumator vulnerabil din punct de vedere financiar- „persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu considerentul (46) din Directiva 2014/92/UE, „[...] <i>Statele membre ar trebui să fie libere să definească mecanismul de identificare a consumatorilor care pot beneficia de conturi de plăți cu servicii de bază în condiții mai avantajoase, cu condiția ca mecanismul să asigure faptul că consumatorii vulnerabili pot accesa un cont de plăți cu servicii de bază.</i> [...]”. În sensul Directivei 2014/92/UE, precum și în urma consultărilor cu Ministerul Finanțelor și comunitatea bancară, accentul pus pe plățile cu caracter social la definirea noțiunii de „consumator vulnerabil din punct de vedere financiar” se justifică prin faptul că prestațiile sociale constituie unul dintre cei mai relevanți și obiectivi indicatori ai riscului de excluziune financiară. Această abordare, întâlnită în state, precum: Austria, Croația, Slovenia, Ungaria, Lituania, se bazează, în principal, pe faptul că:</p>

			<p>țară stabilit de Guvern pentru anul în curs" cu următorul text: „persoană fizică al cărei venit mediu lunar efectiv încasat din ultimele 6 luni, indiferent de sursă (plăți salariale, plăți cu caracter social acordate din bugetul asigurărilor sociale de stat și/sau din bugetul de stat sau alte surse legale), nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs, și care poate confirma aceste venituri prin documente justificative."</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beneficiarii de prestații sociale fac parte din grupurile cel mai frecvent expuse excluziunii financiare, or scopul Directivei 2014/92/UE urmărește garantarea accesului universal la un cont de plăți, iar persoanele care depind de plăți sociale sunt statistic mai susceptibile, în mod obiectiv, să întâmpine dificultăți în deschiderea și utilizarea unui cont de plăți (din cauza veniturilor reduse, lipsa istoricului financiar, situațiilor sociale precare etc.); • plățile sociale constituie un criteriu obiectiv, verificabil și nediscriminatoriu, oferind prestatorilor de servicii de plată predictibilitate și reducând riscul interpretărilor subiective. <p>În conformitate cu art. 29 alin. (3) din proiectul de lege, identificarea consumatorului vulnerabil se va realiza de către bănci prin proceduri proprii transparente, care stabilesc mecanisme de verificare a îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate financiară de către consumatori.</p>
	Asociația Băncilor din Moldova	20	<p>La art.3, noțiunea ”consumator vulnerabil din punct de vedere financiar”, se propune de adăugat cuvintele ”și care nu dispune de depozite bancare”.</p>	<p>Nu se acceptă. Adăugarea la noțiunea <i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i> a textului „și care nu dispune de depozite bancare” ar restrânge nejustificat categoria consumatorilor protejați, contrar scopului Directivei 2014/92, care urmărește incluziunea financiară și protecția unui spectru mai larg de consumatori vulnerabili. Directiva 2014/92/UE prevede măsuri de protecție pentru consumatori</p>

				vulnerabili, dar nu limitează vulnerabilitatea financiară la lipsa depozitelor bancare.
	Asociația Businessului European	21	- Art. 3 – Consumator vulnerabil: Definiția „venituri efectiv încasate din orice sursă” necesită clarificări suplimentare. Se recomandă explicitarea surselor incluse (ex. transferuri rapide, MIA, P2P), pentru a evita interpretări divergente.	Nu se acceptă. La noțiunea de <i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i> , detalierea tuturor surselor posibile (transferuri rapide, MIA, P2P etc.) ar putea îngreuna în mod inutil domeniul de aplicare, necesitând actualizări frecvente pe măsură ce apar noi surse de venituri. Totodată, se precizează că veniturile trebuie să fie confirmate documentar, asigurând astfel corectitudinea evaluării situației financiare a consumatorului.
<i>rezidenți</i> – persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi), care au domiciliul în Republica Moldova, atestat cu act de identitate corespunzător, inclusiv cele care se află temporar peste hotare;	Banca Națională a Moldovei	22	- cu referire la noțiunea de „rezidenți” , recomandăm expunerea noțiunii în următoarea redacție: „Rezidenți – persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi), care au domiciliul în Republica Moldova, atestat cu act de identitate corespunzător, inclusiv cele care se află temporar peste hotare, consumatorii fără adresă stabilă, solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept.” Propunerea de redacție se întemeiază pe prevederile pct. (36) din preambulul Directivei 2014/92/UE, care stabilesc dreptul consumatorilor care sunt rezidenți legali în Uniune și care nu dețin, într-un anumit stat membru, un cont de plăți de a deschide și de a utiliza un cont de plăți cu servicii de bază în acel stat membru. Or, redacția noțiunii de „rezident” nu este suficientă pentru a acoperi inclusiv consumatorii fără adresă stabilă și solicitanții de azil, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror	Se acceptă. Noțiunea <i>rezidenți</i> a fost ajustată corespunzător, cu următorul conținut: „ <i>rezidenți</i> – persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi), care au domiciliul în Republica Moldova, atestat cu act de identitate corespunzător, inclusiv cele care se află temporar peste hotare, consumatorii fără adresă stabilă, solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept.”

			<p>expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept, pe motiv că respectivii nu au domiciliul (în sensul legislației civile) în Republica Moldova.</p> <p>Totodată, ajustarea noțiunii va contribui la remedierea omisiunii de la articolul 31 alin. (1) lit. d) din proiectul de lege, care prevede că „Banca în cauză poate decide, în mod unilateral, rezoluțiunea unui contract-cadru privind un cont de plăți cu servicii de bază numai în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții: [...] d) consumatorul nu mai este rezident al Republicii Moldova sau rezident legal în Uniunea Europeană.”</p> <p>Or, fără a include în noțiunea de „rezidenți” solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept, rezultă că în ipoteza respingerii cererii de azil sau expulzării unui consumator-cetățean al unui stat non-membru al UE, banca nu ar avea temei legal pentru rezoluțiunea contractului-cadru (i.e. acesta nu s-ar încadra nici în noțiunea de rezident, nici în noțiunea de rezident legal în UE).</p>	
<p><i>schimbarea conturilor sau serviciul de schimbare a conturilor</i> – transfer de la un prestator de servicii de plată la altul, la cererea consumatorului, fie a informațiilor referitoare la toate sau la unele dintre ordinele de plată programate pentru transferurile de credit, debitările directe recurente și încasările prin transferuri de credit recurente, executate într-un cont de plăți, fie al eventualului sold pozitiv al contului de plăți dintr-un cont de plăți într-altul sau ambele, cu sau fără închiderea vechiului cont de plăți;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	23	<p>- în contextul definirii noțiunii „Schimbarea conturilor sau serviciul de schimbare a conturilor”, considerăm că sintagma „ordinele de plată programate pentru transferurile de credit” este eronată, deoarece în Regulamentul nr. 108/2023 cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN este utilizată noțiunea de „Transfer de credit programat” (pct. 4 subpct. 20), astfel, recomandăm utilizarea textului „ordinele de plată utilizate la efectuarea transferului de credit programat”. În aceeași ordine de idei, recomandăm revizuirea noțiunii de „ordin de plată programată” din art. 3 a proiectului de lege precum și revizuirea textului „ordinele de plată programate pentru transferurile de credit” care este utilizată și în alte articole din proiectul de Lege (art. 14 alin. (3) lit. c), d); art. 15 lit. a); art. 18 lit. a); art.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În noțiune, precum și în întregul text al proiectului de lege s-a aplicat consecvent termenul unic „<i>ordine de plată pentru transferurile de credit programate</i>”.</p>

			21 alin. (1) lit. a); art. 22 alin. (1); art. 28 alin. (1) lit. a) pct. (iii)).	
<i>serviciu de plată</i> – orice activitate de plată, astfel cum este definită la art. 4 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;	Banca Națională a Moldovei	24	- la noțiunea „serviciu de plată” propunem substituirea cuvintelor „orice activitate de plată” cu cuvintele „orice activitate”, luând în considerare redacția expusă la art. 4 din Legea nr. 114/2012, precum și pentru a asigura reflectarea fidelă și o transpunere conformă cu sensul și intenția noțiunii expuse la art. 2 pct. 4 din Directiva 2014/92/UE.	Se acceptă. La noțiunea <i>serviciu de plată</i> , cuvintele „orice activitate de plată” au fost substituite cu cuvintele „orice activitate”.
<i>servicii aferente unui cont de plăți</i> – toate serviciile legate de deschiderea, operarea și închiderea unui cont de plăți, inclusiv serviciile de plată și operațiunile de plată, definite la art. 2 alin. (2) pct. 7) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, precum și facilități de tip „descoperit de cont” (overdraft) și facilități de tip „descoperit de cont” (overdraft) cu aprobare tacită;	Banca Națională a Moldovei	25	- în contextul definirii noțiunii de „servicii aferente unui cont de plăți” , atragem atenția că art. 2 alin. (2) pct. 7) din Legea nr. 114/2012 prevede doar operațiunile de plată, dar nu și serviciile de plată, respectiv recomandăm excluderea sintagmei „serviciile de plată” după cuvântul „inclusiv”.	Se acceptă. La noțiunea <i>servicii aferente unui cont de plăți</i> , după cuvântul „inclusiv” cuvintele „serviciile de plată și” au fost excluse.
	Asociația Băncilor din Moldova	26	La art.3 noțiunea ”servicii aferente unui cont de plăți – toate serviciile legate de deschiderea, operarea și închiderea unui cont de plăți, inclusiv serviciile de plată și operațiunile de plată, definite la art. 2 alin. (2) pct. 7) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, precum și facilități de tip „descoperit de cont” (overdraft) și facilități de tip „descoperit de cont” (overdraft) cu aprobare tacită;” Conform art. 2 alin. (2) pct. 7) din Legea nr. 114/2012 se face trimitere la ”operațiunile de plată bazate pe oricare dintre următoarele documente, prin care prestatorului de servicii de plată i se solicită să plaseze fonduri la dispoziția beneficiarului plății: a) cecuri pe suport de hârtie conform Convenției de la Geneva din 19 martie 1931 de stabilire a unei legi uniforme privind cecurile; b) cecuri pe suport de hârtie similare cu cele menționate la lit. a) și reglementate de normele de drept ale statelor care nu sînt părți la convenția menționată la lit. a); c) titluri de credit pe suport de hârtie conform Convenției de la Geneva din 7 iunie 1930, care stabilește o lege uniformă privind cambiile	Nu se acceptă. Menținerea în noțiunea de <i>servicii aferente unui cont de plăți</i> a operațiunilor de plată definite la art. 2 alin. (2) pct. 7) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, se consideră necesară pentru claritate și coerență cu Directiva 2014/92/UE. Deși aceste servicii nu se prestează pe teritoriul Republicii Moldova, după aderearea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, ar putea exista cazuri ale unor bănci, de exemplu bănci din alte state membre ale UE, care oferă deja astfel de servicii.

			<p>și biletele la ordin; d) titluri de credit pe suport de hîrtie similare cu cele specificate la lit. c) și reglementate de legislația statelor care nu sînt părți la convenția menționată la lit. c); e) vouchere pe suport de hîrtie; f) cecuri de călătorie pe suport de hîrtie;</p> <p>g) mandate poștale pe suport de hîrtie conform definiției Uniunii Poștale Universale” – servicii care nu se prestează pe teritoriul Republicii Moldova, de aceea considerăm ca referința data necesită a fi exclusă din noțiune.</p>	
<p align="center">Capitolul II COMPARABILITATEA COMISIOANELOR AFERENTE CONTURILOR DE PLĂȚI Secțiunea 1 Lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți, care fac obiectul unui comision și terminologia standardizată</p> <p>Articolul 4. Lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți</p> <p>(1) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de servicii de plată, întocmește și aprobă lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (în continuare – Lista), menționate la alin. (3). La aprobarea Listei, Comisia Națională va ține cont de standardele tehnice de reglementare în ceea ce privește terminologia standardizată aplicabilă celor mai reprezentative</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	27	<p>Art. 4 stipulează că ”Comisia Națională a Pieței Financiare întocmește și aprobă lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți...”, totuși, proiectul de Lege nu specifică clar ce servicii și produse bancare se includ în această listă, având în vedere diversitatea serviciilor oferite de diferite bănci și lipsa de uniformitate în modalitatea de oferire a acestora. Unele bănci oferă conturi curente cu carduri atașate, iar altele oferă conturi de card, ceea ce poate crea confuzie pentru consumatori. De asemenea, considerăm necesară inițierea consultărilor cu implicarea instituțiilor bancare pe subiectul Listei menționate, în paralel, cu proiectul prezentei Legi, pentru a avea o viziune de ansamblu și o claritate pe acest aspect.</p> <p>În plus, uniformizarea acestor servicii poate genera costuri suplimentare pentru bănci, întrucât va fi necesară alinierea la cerințele impuse de prezenta Lege.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 9.</p>

servicii legate de un cont de plăți, adoptate de Comisia Europeană, ca act delegat.				
(5) La fiecare 4 ani de la data aprobării Listei, Comisia Națională, în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de servicii de plată conform criteriilor stabilite la alin. (3), evaluează Lista, și după caz, o actualizează.	Banca Națională a Moldovei	28	La art. 4 alin. (5) și alin. (6) din proiectul de lege, menționăm caracterul ambiguu al termenelor și al drepturilor autorităților de supraveghere, referitoare la modificarea listelor comisioanelor. Astfel, potrivit alin. (5) al articolului menționat, la fiecare 4 ani de la data aprobării Listei, autoritățile de supraveghere evaluează și după caz actualizează Lista, în context fiind confuz termenul de aprobarea primară a Listei, inclusiv reieșind din prevederile tranzitorii ale art. 39 alin. (2) lit. a) din proiectul de lege, nefiind clar dacă se are în vedere termenul de 4 ani prevăzut de norma generală din art. 38 alin. (1) sau va fi considerată și derogările prevăzute de alin. (2). [...]	Se acceptă parțial. La art. 4, alin. (6) se exclude. Totodată, la art. 42, alin. (2) lit. a) se va expune cu următorul conținut: <i>„(2) Comisia Națională, în termen de 9 luni pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi: a) va aproba Lista prevăzută la art.4;”.</i> Astfel, aprobarea primară a listei celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți, prevăzută la art. 4, se va realiza în termen de 9 luni pînă la intrarea în vigoare a legii, urmând ca aceasta să producă efecte începând cu data intrării în vigoare a proiectului de lege.
(6) Comisia Națională este în drept să actualizeze Lista într-un termen mai frecvent decât cel prevăzut la alin. (5).	Banca Națională a Moldovei	29	[...] Totodată, conform alin. (6) al art. menționat, autoritatea de supraveghere actualizează Lista într-un termen mai frecvent decât cel prevăzut la alin. (5), în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorilor de servicii de plată, în acest sens, nefiind clar dacă și furnizarea acestor informații se face tot o dată la 4 ani. Menționăm că Directiva 2014/92/UE prin dispozițiile art. 3 alin. (6) stabilește termenul de aprobare a Listei și obligativitatea evaluării acesteia o dată la 4 ani, prin urmare, recomandăm modificarea textului de lege, astfel cum este redactat în Directiva 2014/92/UE.	Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 28.

<p>(7) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, notifică serviciilor Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene rezultatul evaluării și, acolo unde este cazul, Lista actualizată.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>30</p>	<p>La art. 4 alin. (7) din proiectul de lege, în vederea evitării interpretărilor neconforme, recomandăm excluderea cuvântului „serviciilor”.</p>	<p>Se acceptă. La art. 4 alin. (7), cuvântul „serviciilor” a fost exclus.</p>
<p>Secțiunea a 2-a Documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul</p> <p>Articolul 5. Documentul de informare cu privire la comisioane (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 42 alin. (1) pct. 3 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și capitolului II din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorului, înainte de a încheia un contract privind un cont de plăți cu acesta, un document de informare cu privire la comisioane pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, conținând termenii standardizați din Lista prevăzută la art. 4.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>31</p>	<p>La articolul 5 alin. (1), precum și la articolul 10 alin. (4) din proiectul de lege, recomandăm substituirea cuvintelor „contract privind un cont de plăți” cu textul „contract-cadru”, având în vedere faptul că atât Legea nr. 114/2012, cât și Directiva 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, fac referire la „contractul-cadru”. Totodată, în vederea asigurării unei interpretări unitare și a unei aplicări corecte a prevederilor proiectului de lege, recomandăm utilizarea terminologiei specifice din Legea nr. 114/2012.</p>	<p>Se acceptă. În întregul text al proiectului de lege s-a aplicat consecvent termenul unic „<i>contract-cadru</i>”.</p>
		<p>32</p>	<p>La art. 5 alin. (1) din proiectul de lege, textul „art. 42 alin. (1) pct. 3” se va substitui cu textul „art. 42 alin. (1) pct. 3”, adăugând paranteza la poziția corectă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Asociația Bancilor din Moldova</p>	<p>33</p>	<p>Textul art.5 prevede obligația prestatorilor de servicii de plată de a furniza consumatorului, înainte de a încheia un contract privind un cont de plăți, un document de informare cu privire la comisioane pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, conținând termenii standardizați din Lista prevăzută la art. 4.</p> <p>Nu este clar care este valoarea juridică și scopul acestui document de informare, având în vedere că: Tarifele și comisioanele pentru serviciile de bază se pot modifica ulterior deschiderii contului, iar serviciile oferite pot fi ajustate pe parcursul relației contractuale.</p> <p>Clientii vor fi informați despre orice modificare cu respectarea termenilor legali (notificare prealabilă, publicare pe site etc.), astfel încât tarifele primite la deschiderea contului nu vor mai fi valabile ulterior.</p> <p>Rugăm să se precizeze dacă documentul de informare cu privire la comisioane remis la deschiderea contului</p>	<p>Nu se acceptă. Documentul de informare cu privire la comisioane are scopul de a furniza consumatorilor informații înainte de încheierea contractului-cadru, astfel încât aceștia să poată lua o decizie în cunoștință de cauză.</p> <p>Acest document ar trebui să permită compararea simplă și corectă a comisioanelor aferente serviciilor de plată între diferiți PSP.</p> <p>În cazul modificării tarifelor sau comisioanelor, banca are obligația, conform art. 44 alin. (1) din Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică, de a informa consumatorul cu cel puțin două luni înainte de intrarea în vigoare a modificărilor, fără a fi necesară</p>

			<p>are doar rol informativ, reflectând situația la data emiterii, fără a genera drepturi contractuale asupra nivelului comisioanelor pe durata relației contractuale. De asemenea, solicităm să se clarifice dacă este necesară actualizarea și retransmiterea acestui document la fiecare modificare de tarif/serviciu sau doar la deschiderea contului, având în vedere obligația separată de informare a clientului cu privire la orice modificare ulterioară.</p> <p>Recomandăm introducerea unei prevederi explicite care să stabilească faptul că documentul de informare cu privire la comisioane are caracter informativ la momentul deschiderii contului, iar orice modificare ulterioară va fi comunicată clientului conform prevederilor legale aplicabile.</p>	retransmiterea integrală a documentului inițial.
<p>(3) Documentul de informare cu privire la comisioane:</p> <p>a) este succint și separat de alte documente;</p> <p>b) este prezentat și aranjat în pagină astfel încât să fie clar și ușor de citit, cu caractere de dimensiuni lizibile;</p> <p>c) este cel puțin la fel de clar și ușor de citit în eventualitatea în care originalul color este imprimat sau fotocopiat în alb și negru;</p> <p>d) este întocmit în limba română sau într-o altă limbă, în cazul în care acest lucru a fost convenit de consumator și de prestatorul de servicii de plată;</p> <p>e) cuprinde informații precise, corecte, nu induce în eroare și conține informații exprimate în moneda contului de plăți sau într-o altă monedă, în cazul în care acest lucru a fost convenit de consumator și de prestatorul de servicii de plată;</p>	Asociația Băncilor din Moldova	34	<p>Atât în art.5 alin (3) lit.f), cât și în art.9 alin (2) lit.c), se menționează ”lângă un simbol comun”. Considerăm necesar expunerea mai detaliată a acestei prevederi pentru a fi clar dacă se are în vedere că acest simbol este aplicat unic de toți prestatorii de servicii de plată sau poate fi aplicat diferențiat.</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Conform prevederilor art. 5 alin. (6) și (7) din proiectul de lege, formularul documentului de informare cu privire la comisioane va fi aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare, care, la elaborarea și aprobarea acestuia, va ține cont de standardele tehnice de punere în aplicare referitoare la formatul de prezentare standardizat al documentului, adoptate de Comisia Europeană prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/34 al Comisiei din 28 septembrie 2017.</p> <p>Astfel, documentul de informare cu privire la comisioane va conține un <u>simbol comun</u>, amplasat în partea dreaptă sus a paginii, conform modelului prevăzut în anexa la Regulamentul (UE) 2018/34:</p>

<p>f) conține titlul „Document de informare cu privire la comisioane” în partea de sus a primei pagini, lângă un simbol comun, pentru a distinge documentul de alte materiale de informare;</p> <p>g) include o declarație a prestatorului de servicii de plată, prin care se prevede faptul că documentul conține comisioane pentru cele mai reprezentative servicii aferente contului de plăți, precum și faptul că sunt furnizate în alte documente informații precontractuale și contractuale cu privire la toate serviciile.</p>				<p>O abordare similară se va menține și pentru documentul referitor la situația comisoanelor.</p> <p>Conform prevederilor art. 9 alin. (3) și (4) din proiectul de lege, formularul documentului referitor la situația comisoanelor va fi aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare, care, la elaborarea și aprobarea acestuia, va ține cont de standardele tehnice de punere în aplicare referitoare la formatul de prezentare standardizat al documentului, adoptate de Comisia Europeană prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/33 al Comisiei din 28 septembrie 2017.</p> <p>Astfel, documentul referitor la situația comisoanelor va conține un simbol comun, amplasat în partea dreaptă sus a paginii, conform modelului prevăzut în anexa la Regulamentul (UE) 2018/33:</p>
<p>Articolul 6. Glosarul (1) Prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor un glosar ce conține cel puțin termenii standardizați, stabiliți în Lista prevăzută la art. 4 și definițiile acestora.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>35</p>	<p>Conform prevederilor art. 6 alin (1) ”Prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor un glosar conținând cel puțin termenii standardizați stabiliți în Lista prevăzută la art.4 și definițiile acestora”. Totuși, nu este clar dacă glosarul prezentat în Contractul Cadru (Condiții Generale de prestare servicii pentru Persoane Fizice), pe care îl dețin băncile, este suficient sau dacă legea solicită existența unui glosar separat pentru asigurarea alinierii cu prezenta Lege.</p> <p>Considerăm că nu este necesară elaborarea unui document separat de tip glosar. Termenii standardizați pot fi uniformizați între bănci, iar acolo unde lipsesc, aceștia pot fi adăugați și integrați direct în Condițiile Generale actuale (Contractul Cadru). Astfel, se evită</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de redacție a art. 6 se întemeiază pe prevederile din considerentul (19) al Directivei 2014/92/UE, care stabilesc că „<i>Pentru a îi ajuta pe consumatori să înțeleagă comisioanele pe care trebuie să le plătească pentru contul lor de plăți, acestora ar trebui să li se pună la dispoziție un glosar care să conțină explicații clare, fără caracter tehnic și lipsite de ambiguitate cel puțin pentru comisioanele și serviciile prevăzute în documentul de informare cu privire la comisioane. Glosarul ar trebui să</i></p>

			<p>dublarea documentației și se asigură atât conformitatea cu legea, cât și accesul facil al consumatorilor la informațiile relevante, într-un singur document contractual.</p>	<p><i>funcționeze ca un instrument util care încurajează o mai bună înțelegere a sensului comisioanelor, fapt care ajută consumatorii să aleagă dintr-o gamă mai largă de oferte de conturi de plăți.”</i>, precum și pe art.4 alin. (4) din aceeași directivă.</p> <p>Astfel, scopul explicit al glosarului este asigurarea accesului facil și uniform la definițiile standardizate, independent de alte documente contractuale, astfel încât consumatorii să poată consulta rapid și clar termenii-cheie. Integrarea termenilor doar în Condițiile Generale nu ar garanta vizibilitatea, claritatea și comparabilitatea necesare consumatorilor, ceea ce ar putea reduce transparența prevăzută de proiectul de lege și Directiva 2014/92/UE.</p>
<p>Secțiunea a 3-a Situația comisioanelor</p> <p>Articolul 8. Furnizarea situației comisioanelor (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>36</p>	<p>La art. 8 alin. (1) din proiectul de lege, recomandăm substituirea cuvântului „furnizează” cu cuvintele „pun la dispoziție”.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, statele membre sunt obligate să asigure că prestatorii de servicii de plată <u>furnizează consumatorilor (provide the consumer)</u> un document privind situația comisioanelor, cel puțin o dată pe an și gratuit. Această obligație presupune <u>acțiunea activă</u> a prestatorului de servicii de plată de a comunica informația consumatorilor. Consumatorul trebuie să primească efectiv informația din partea prestatorului de servicii de plată, nu doar să fie pusă la dispoziția acestuia (to made available). Prevederile alin. (3) din art. 8 explică modul în care PSP comunică</p>

dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.			consumatorului informația privind situația comisioanelor percepute. PSP și consumatorul trebuie să convină de comun acord cum vor fi transmise aceste informații: <i>de exemplu</i> , prin e-mail; prin aplicația mobilă; pe support de hârtie, etc. Consumatorul are dreptul să aleagă mijlocul de comunicare care îi convine, iar PSP nu poate impune unilateral un canal (de exemplu, doar online).
	Asociația Bancilor din Moldova	37 Cu referire la art. 8, pe lângă faptul că nu este clar dacă obligația privind furnizarea periodică și gratuită a informațiilor referitoare la comisioanele percepute se aplică automat sau doar la solicitarea clientului, reiterăm caracterul nejustificat și redundant al obligației propuse, având în vedere gradul înalt de digitalizare a serviciilor bancare. În prezent, instituțiile financiare oferă deja, prin intermediul aplicațiilor mobile și al serviciilor de internet banking, acces continuu și transparent la informații privind comisioanele aferente fiecărei operațiuni. Acestea sunt disponibile în timp real, în momentul efectuării tranzacțiilor, precum și în extrasele de cont generate automat sau la cererea clientului. Totodată, la solicitarea expresă a consumatorului, băncile transmit lunar, prin e-mail, extrase de cont detaliate, care includ toate operațiunile efectuate și comisioanele aferente. Astfel, consumatorul are la dispoziție, în mod constant și gratuit, o evidență completă și actualizată a costurilor suportate. În acest context, considerăm că impunerea unei obligații suplimentare pentru prestatorii de servicii de plată, de a furniza o „situație anuală a comisioanelor”, nu aduce valoare adăugată consumatorului, ci generează o sarcină administrativă inutilă și costuri suplimentare pentru prestatorii de servicii de plată. Prin urmare, propunem renunțarea la această inițiativă, la această etapă.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 37. În plus, de menționat că, conform prevederilor art. 9 alin. (3) și (4) din proiectul de lege, formularul documentului referitor la situația comisioanelor va fi aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare, care, la elaborarea și aprobarea acestuia, va ține cont de standardele tehnice de punere în aplicare referitoare la formatul de prezentare standardizat al documentului, adoptate de Comisia Europeană prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/33 al Comisiei din 28 septembrie 2017.

		<p>38 Suplimentar, la art. 8 alin. (1): este necesară clarificarea sferei de aplicare – dacă informarea se referă doar la conturile cu servicii de bază sau include toate conturile de plăți, inclusiv cele atașate cardurilor de credit. În acest caz, trebuie precizate componentele incluse în situația comisioanelor.</p>	<p>Nu se acceptă. Documentul referitor la situația comisioanelor trebuie să ofere o imagine completă asupra costurilor aferente utilizării contului de plăți, incluzând dobânzile acumulate și toate comisioanele percepute, indiferent dacă este vorba despre un cont de plăți cu servicii de bază sau un alt tip de cont. De menționat că, conform prevederilor art. 9 alin. (3) și (4) din proiectul de lege, formularul documentului referitor la situația comisioanelor va fi aprobat de Comisia Națională a Pieței Financiare, care, la elaborarea și aprobarea acestuia, va ține cont de standardele tehnice de punere în aplicare referitoare la formatul de prezentare standardizat al documentului, adoptate de Comisia Europeană prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/33 al Comisiei din 28 septembrie 2017.</p>
	<p>Asociația Băncilor din Moldova (aviz suplimentar din 10.12.2025)</p>	<p>39 Propunem modificarea art. 8 alin. (1) și expunerea acestuia în următoarea redacție „Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și art. 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată pun la dispoziție, la cererea consumatorilor, în mod gratuit și în formatul stabilit în Contractul cadru, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.”. Reținem că Directiva 2014/92/UE, la art. 4 alin. (1), utilizează sintagma „pune la dispoziție”, iar în varianta în limba</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 36.</p>

		<p>engleză se operează cu formularea „payment service providers provide the consumer”. Această sintagmă poate avea mai multe interpretări, însă esența ei este că furnizarea informației nu reprezintă o obligație din oficiu (by default) a prestatorului de servicii, ci intervine exclusiv la cererea consumatorului. Există consumatori care nu au nevoie de aceste informații, iar impunerea unei furnizări automate ar genera obligații nejustificate pentru prestatori. Mai mult, această practică – furnizarea situației comisioanelor la cererea clientului – este deja preluată și aplicată în România, ceea ce confirmă interpretarea corectă a Directivei. Aceasta ar genera costuri semnificative și neargumentate pentru prestatorii de servicii de plată. Obligația de a expedia notificări pe suport de hârtie prin poșta tradițională implică, pe lângă costuri semnificative, și numeroase provocări legate de prelucrarea datelor cu caracter personal. Prestatorii de servicii de plată ar trebui să garanteze securitatea și confidențialitatea datelor în procesul de expediere, să monitorizeze livrarea și să gestioneze retururile sau lipsa confirmării de primire. Lipsa confirmării de recepționare ar crea, adițional, dificultăți de conformare și riscuri. Aceste operațiuni generează riscuri suplimentare de securitate și conformitate, fără a aduce valoare reală pentru consumatori.</p> <p>Prin urmare, propunem ca legea să prevadă în mod expres că situația comisioanelor va fi pusă la dispoziția consumatorilor la cererea acestora, respectiv doar pentru cei care au într-adevăr nevoie de această informație. Astfel, consumatorii care solicită documentul pe suport de hârtie, îl vor putea obține în cadrul sucursalelor, iar cei care optează pentru transmiterea prin poșta electronică îl vor primi prin poșta electronică. Totodată, va fi examinată posibilitatea integrării acestei situații în IPAD, pentru a facilita accesul rapid și comod al consumatorilor care utilizează canale digitale. Această abordare asigură atât conformitatea cu Directiva, cât și un echilibru rezonabil între drepturile consumatorilor și eforturile</p>	
--	--	---	--

			administrative și financiare ale prestatorilor de servicii de plată.	
	AmCham Moldova	40	Cu referire la art. 8, obligația propusă privind furnizarea periodică a informațiilor referitoare la comisioanele percepute, se consideră nejustificată și redundantă, având în vedere gradul înalt de digitalizare a serviciilor bancare. În prezent, instituțiile financiare oferă deja, prin intermediul aplicațiilor mobile și al serviciilor de internet banking, acces continuu și transparent la informații privind comisioanele aferente fiecărei operațiuni. Acestea sunt disponibile în timp real, în momentul efectuării tranzacțiilor, precum și în extrasele de cont generate automat sau la cererea clientului. Totodată, la solicitarea expresă a consumatorului, prestatorii de servicii de plată transmit lunar, prin e-mail, extrase de cont detaliate, care includ toate operațiunile efectuate și comisioanele aferente. Astfel, consumatorul are la dispoziție, în mod constant și gratuit, o evidență completă și actualizată a costurilor suportate. În acest context, considerăm că impunerea unei obligații suplimentare pentru prestatorii de servicii de plată, de a furniza o „situație anuală a comisioanelor”, nu aduce valoare adăugată consumatorului, ci generează o sarcină administrativă inutilă și costuri suplimentare pentru prestatorii de servicii de plată. Prin urmare, propunem renunțarea la această inițiativă.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 37
	Asociația Businessului European	41	- Art. 8: Obligația de a furniza situația comisioanelor exclusiv pe suport de hârtie este restrictivă. Se propune introducerea opțiunii de transmitere electronică, în conformitate cu principiul suportului durabil.	Se acceptă parțial. A se vedea comentariul de la crt. 12.
		42	- Art. 8 alin. (1): Este necesară clarificarea sferei de aplicare – dacă informarea se referă doar la conturile cu servicii de bază sau include toate conturile de plăți, inclusiv cele atașate cardurilor de credit. În acest caz, trebuie precizate componentele incluse în situația comisioanelor.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 38.

	„MOLDCEL L” S.A.	43	<p>Articolul 8 – Furnizarea situației comisioanelor Obligația de a furniza consumatorilor, cel puțin o dată în an, situații privind comisioanele percepute este redundantă în contextul actual al digitalizării serviciilor financiare.</p> <p>Clienții beneficiază deja de acces continuu și transparent la informații detaliate privind costurile și comisioanele prin aplicațiile mobile financiare, inclusiv la momentul executării unei operațiuni de plată, extrase electronice care pot fi generate automat la orice moment, publicarea pe pagina web a companiei.</p> <p>Această obligație suplimentară de raportare anuală ar crea doar sarcini administrative și costuri nejustificate, fără valoare adăugată reală pentru consumatori. Respectiv, propunem excluderea art. 8 din proiectul de Lege.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 37.</p>
	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC	44	<p>Articolul 8 – Situația comisioanelor percepute Considerăm că obligația prestatorilor de a transmite anual consumatorilor un raport privind comisioanele este suprapusă cu mecanismele deja existente de informare digitală. În prezent, utilizatorii au acces constant la aceste date prin aplicații mobile, notificări electronice și extrase online generate automat. Astfel, menținerea unei raportări suplimentare ar genera birocrație și costuri inutile, fără beneficii reale pentru utilizatori. Propunere: excluderea articolului 8 din proiectul de lege, pentru a evita redundanțele și a încuraja digitalizarea comunicării cu clienții.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 37.</p>
	„PAYMASTER” S.R.L.	45	<p>Proiectul, în forma sa actuală, poate fi interpretat ca impunând prestatorilor de servicii de plată (PSP) obligația de a furniza documente pe suport de hârtie (precum raportul anual detaliat al comisioanelor) la simpla solicitare a clientului, fără a distinge între clienții tradiționali și cei care au optat pentru servicii exclusiv digitale.</p> <p>Pentru un PSP precum PAYMASTER S.R.L., al cărui model de afaceri este centrat pe servicii digitale rapide și eficiente, această obligație ar genera costuri administrative și logistice disproportionale</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 37.</p>

			(imprimare, expediere poștală, gestionare manuală), care, în final, s-ar reflecta în costurile suportate de consumatori. În acest context, propunem introducerea unei prevederi care să stipuleze că, pentru clienții care au acceptat în mod explicit prestarea serviciilor prin canale digitale (de exemplu, prin parcurgerea procedurii de identificare la distanță E-KYC și acceptarea termenilor și condițiilor online), comunicarea oficială dintre PSP și client să se realizeze exclusiv prin mijloace electronice (cabinetul personal din aplicație, e-mail-ul confirmat etc.).	
(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se poate pune la dispoziție pe hârtie, iar la solicitarea consumatorului, aceasta reprezintă o obligație.	Banca Națională a Moldovei	46	La art. 8 alin. (3) din proiectul de lege, în condițiile în care mijlocul de comunicare utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor poate fi stabilit prin acordul părților, atragem atenția asupra ambiguității și contradicțiilor din a doua propoziție a alin. (3) referit, prin care se impune obligativitatea prestatorilor de servicii de plată de a pune la dispoziția consumatorului situația comisioanelor pe suport hârtie. Prin urmare, dacă mijlocul de comunicare cu consumatorul este stabilit, de exemplu, prin intermediul poștei electronice, a doua propoziție din articolul respectiv este redundantă și chiar în contradicție cu prima propoziție. În acest sens, recomandăm preluarea fidelă a formulării din art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, pentru a asigura claritatea condiției de prezentare pe hârtie a situației comisioanelor.	Se acceptă parțial. Pentru o mai bună claritate a normei, la art. 8, alin. (3) se expune cu următorul cuprins: <i>„(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se pune la dispoziție pe hârtie, dacă nu a fost agreat altfel de părți.”</i>
(2) Documentul referitor la situația comisioanelor: a) este prezentat și aranjat în pagină astfel încât să fie clar și ușor de citit, cu caractere de dimensiuni lizibile; b) cuprinde informații precise, corecte, nu induce în eroare și conține informații exprimate în moneda contului de plăți sau într-o altă monedă, în cazul în care acest lucru a fost convenit de	Asociația Bancilor din Moldova	47	Atât în art.5 alin (3) lit.f), cât și în art.9 alin (2) lit.c), se menționează ”lângă un simbol comun”. Considerăm necesar expunerea mai detaliată a acestei prevederi pentru a fi clar dacă se are în vedere că acest simbol este aplicat unic de toți prestatorii de servicii de plată sau poate fi aplicat diferențiat.	Se comentează. A se vedea comentariul de la crt. 34.

<p>consumator și de prestatorul de servicii de plată;</p> <p>c) conține titlul „Situția comisioanelor” în partea de sus a primei pagini, lângă un simbol comun, pentru a distinge documentul de alte materiale de informare;</p> <p>d) este întocmit în limba română sau, în cazul în care acest lucru a fost convenit în mod expres de consumator și agreat de prestatorul de servicii de plată, într-o altă limbă.</p>				
<p>(2) Prestatorii de servicii de plată transmit Comisiei Naționale, ori de câte ori operează modificări, precum și la cererea acesteia, informații cu privire la comisioanele percepute pentru serviciile cuprinse în Lista prevăzută la art. 4, cu cel puțin 10 zile înainte de data propusă pentru intrarea în vigoare a acestora, menționând data la care modificările devin aplicabile.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>48</p>	<p>La art. 11 alin. (2) din proiectul de lege, prevedere ce stabilește că prestatorii de servicii de plată prezintă modificările operate la comisioanele percepute pentru serviciile cuprinse în Lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți cu cel puțin 10 zile înainte de data propusă pentru intrarea în vigoare a acestora, în vederea uniformizării termenelor aplicate cerințelor de informare, recomandăm examinarea oportunității stabilirii în cuprinsul articolului menționat, a unui termen similar celui prevăzut de art. 44 alin. (1) din Legea nr. 114/2012, care preconizează informarea cu cel puțin 2 luni înainte de data propusă pentru intrarea în vigoare a modificărilor (inclusiv modificarea comisioanelor).</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul de 10 zile prevăzut la art. 11 alin. (2) are un scop distinct față de termenul stabilit la art. 44 alin. (1) din Legea nr. 114/2012, vizând asigurarea furnizării de către autoritatea de supraveghere (CNPF) către consumatori a informațiilor actualizate privind comisioanele percepute de prestatorii de servicii de plată. De asemenea, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, modul și procedura de transmitere a informațiilor prevăzute la alin. (2) urmează a fi stabilite prin actele normative ale Comisiei Naționale.</p>
<p>(4) Pagina web de comparare a comisioanelor prevăzută la alin. (1):</p> <p>a) folosește un limbaj clar și lipsit de ambiguitate și termenii standardizați, stabiliți în Lista prevăzută la art. 4;</p> <p>b) menționează clar că este administrată de Comisia Națională;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>49</p>	<p>La art.11 alin. (4) lit. e), se recomandă evitarea expresiilor vagi care pot genera interpretări subiective sau aplicarea neuniformă a prevederilor, cum ar fi: „o gamă largă”, „o parte semnificativă a pieței”. În aceeași ordine de idei, se recomandă ajustarea pe parcursul întregului proiect a sintagmelor „ termen rezonabil” „,comisioane rezonabile”.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de redacție a art. 11 alin. (4) lit. e) se întemeiază pe prevederile din art. 7 alin. (3) lit. f) al Directivei 2014/92/UE. Astfel, pentru a permite funcționarea efectivă a paginii web de comparare a comisioanelor, cerința de a „include o gamă largă de oferte de conturi de plăți care acoperă o parte semnificativă a</p>

<p>c) definește criteriile clare și obiective, pe care se bazează comparația și acordă prestatorilor de servicii de plată egalitate de tratament în rezultatele căutării;</p> <p>d) furnizează informații clare și actualizate și precizează momentul ultimei actualizări;</p> <p>e) include o gamă largă de oferte de conturi de plăți, care acoperă o parte semnificativă a pieței de prestare a serviciilor de plată și, în cazul în care informațiile prezentate nu reprezintă o imagine completă a acestei piețe, o declarație clară în acest sens, înaintea afișării rezultatelor;</p> <p>f) pune la dispoziție o procedură de raportare a informațiilor incorecte cu privire la comisioanele publicate;</p> <p>g) prezintă informațiile și în formate accesibile pentru persoanele cu dizabilități, conform prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;</p> <p>h) furnizează date în format deschis, conform prevederilor Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</p>				<p>pieței” înseamnă că informațiile să nu includă doar câteva oferte selectate, ci să reflecte piața serviciilor de plată în ansamblu, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • includerea unui număr suficient de prestatori de servicii de plată; • acoperirea majorității produselor și serviciilor relevante din piață; • reprezentarea corectă a tipurilor de conturi de plăți disponibile (bază, standard, premium etc.) <p>Scopul acestei cerințe este de a evita comparațiile incomplete sau înșelătoare și de a asigura acces egal la informație, astfel încât consumatorii să poată lua decizii informate.</p> <p>Aferent sintagmelor „termen rezonabil”, „și comisioane rezonabile”, în spiritul Directivei 2014/92, se consideră rezonabilă orice cerință sau acțiune care este realizabilă fără efort disproportionat, proporțională cu scopul urmărit, justificată obiectiv și echilibrată între protecția consumatorului și sarcinile prestatorului de servicii de plată.</p>
<p align="center">Capitolul III SCHIMBAREA CONTURILOR</p> <p align="center">Secțiunea 1 Serviciul de schimbare a conturilor</p>	<p>Asociația Businessului European</p>	<p align="center">50</p>	<p>- Capitolul III – Schimbarea contului de plăți: Este necesară crearea unei platforme unice, securizate și standardizate, conectată la toți PSP, care să permită schimbul de date, istoricul tranzacțiilor, șabloane, documente etc. Se solicită clarificări privind: -Transferul dosarului fizic vs. electronic; - Funcționarea tehnică a plăților (SAPI, SWIFT);</p>	<p>Se comentează. Scopul dispozițiilor Directivei 2014/92/UE, implicit a proiectului de lege înaintat referitor la schimbarea conturilor nu a fost neapărat acela de a crește numărul de schimbări, ci mai degrabă de a facilita schimbarea conturilor.</p>

<p>Articolul 13. Furnizarea serviciului de schimbare a conturilor</p> <p>(1) Prestatorii de servicii de plată furnizează servicii de schimbare a conturilor, în conformitate cu prevederile alin. (2), între conturi de plăți deținute în aceeași monedă, oricărui consumator care deschide sau deține un cont de plăți la un prestator de servicii de plată licențiat în Republica Moldova.</p>			<p>- Migrarea cardului atașat contului – în prezent, migrarea tehnică a cardului nu este posibilă.</p>	<p>Implementarea unui sistem (platformă) pentru redirecționarea automată a plăților ar simplifica acest proces și, implicit, ar stimula concurența pe piața serviciilor de plată.</p> <p>Deși Directiva 2014/92 nu impune automatizarea procesului, tendința europeană merge către digitalizarea și automatizarea schimbării conturilor (prin platforme electronice de redirecționare a plăților)</p> <p>Un astfel de serviciu automat este implementat în mai multe state europene, precum Țările de Jos, Franța, Germania, Austria și Belgia, unde nivelul schimbărilor de conturi este mai ridicat.</p> <p>La nivel național, pînă la decizia de creare a unei platforme unice, este necesară evaluarea costurilor și beneficiilor anticipate asociate cu redirecționarea automată a plăților, proces îngreunat de lipsa unor statistici relevante în acest domeniu.</p> <p>Complementar, prevederile din Capitolul III din proiectul de lege nu instituie obligatoriu realizarea automată a schimbului de conturi, ceea ce permite dezvoltarea graduală a unor soluții automatizate, fără a impune o sarcină suplimentară disproporționată asupra sectorului financiar.</p>
	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>51</p>	<p>Ce ține de Denumirea Capitolului III ”Schimbarea conturilor” acesta urmează a fi revizuit și expus conform variantei originale a Directivei și anume ”Switching service” sau ”Servicii de comutare a conturilor”, termenul de ”schimbare a conturilor” având un înțeles mai restrâns și contravine conținutului din text.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, aceasta prevede norme referitoare la schimbarea conturilor de plăți (<i>This Directive lays down ... rules concerning the switching of payment accounts ...</i>). În plus, la art. 2 este definită noțiunea de „schimbarea</p>

			<p><i>conturilor” sau „serviciu de schimbare a conturilor”.</i></p> <p>În consecință, termenul „schimbarea conturilor” este clar și ușor de înțeles atât pentru consumatori, cât și pentru profesioniștii din domeniul financiar. Totodată, această formulare este utilizată în documentele oficiale ale Uniunii Europene și în traducerile standard ale Directivei 2014/92 în limba română, asigurând coerență și aliniere cu <i>acquis-ul european</i>.</p>
		52	<p>Propunem excluderea Capitolului III din Proiectul de lege, referitor la serviciul de schimbare a conturilor, având în vedere atât contextul legislativ european, cât și realitățile practice din domeniu. Conform pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92/UE, serviciul de schimbare a conturilor este definit drept un serviciu nesolicitat de către consumatori, iar experiența altor state membre relevă o adoptare extrem de redusă a acestui serviciu. Astfel, conform datelor prezentate de către CNPF, în perioada 2016-2021, numărul cazurilor de schimbare a conturilor în țări cu populații mult mai mari și piețe bancare mai dezvoltate decât Republica Moldova a fost neglijabil: doar 7 cazuri în Bulgaria și Grecia, 15 cazuri în Cipru și 98 în România. Având în vedere aceste cifre, raportate la dimensiunea populației și la complexitatea pieței financiare din Republica Moldova, anticipăm o utilizare minimă, dacă nu chiar inexistentă, a serviciului propus. Impunerea dezvoltării și menținerii acestui serviciu ar conduce la costuri semnificative și la alocarea resurselor bancare în mod ineficient, fără un beneficiu real pentru consumatori. Mai mult, avansul tehnologic și tendințele actuale din sectorul financiar (digitalizarea pieței locale), în special implementarea pe scară largă a conceptului de open banking facilitează accesul rapid și transparent la informații și operațiuni bancare, reducând considerabil necesitatea unui serviciu formal de schimbare a conturilor.</p>

Nu se acceptă.
A se vedea comentariul de la crt. 50.

În plus, ținând cont de îngrijorările exprimate de sectorul bancar în ceea ce privește implementarea serviciului de schimbare a conturilor de plăți - îngrijorări motivate de implicarea actuală a băncilor în procese complexe, precum introducerea Open Banking-ului, alinierea la standardele SEPA și alte inițiative majore care presupun eforturi și costuri suplimentare – a fost extins, pînă la 24 de luni, termenul de intrare în vigoare a prevederilor Capitolului III. *Schimbarea conturilor.*

		<p>Adițional conceptul de schimbare a conturilor descris în lege nu este altceva decât transferul soldurilor. Reținem că acesta deja este realizabil prin lansarea Mia Instant Payments (cu posibilitățile de efectuare a transferurilor de tip-ul P2P, Me2Me, Request transfer). În acest context, serviciul prevăzut în Capitolul III riscă să devină un instrument inoperant și depășit înainte de a fi adoptat. În concluzie, recomandăm excluderea Capitolului III din proiectul de lege, evitând astfel impunerea unei obligații disproporționate și nejustificate, în concordanță cu practica europeană și realitățile pieței autohtone.</p> <p>O soluție alternativă este stabilirea faptului că acest Capitol va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p>	
	53	<p>În mod alternativ, în cazul în care de către autor nu va fi luată în considerație propunerea de la pct. 12, privind excluderea integrală a capitolului III din proiectul de Lege, se impune următorul comentariu ce necesită clarificare.</p> <p>Există câteva aspecte care nu sunt suficient reflectate și descrise în proiectul de Lege și anume, care este Canalul de comunicare dintre bănci. Acesta nu specifică un canal de comunicare standardizat între banca destinatar și banca care transmite informația. Lipsa unui sistem standardizat de comunicare poate duce la întâzieri și erori în procesul de schimbare a conturilor, ținând cont de faptul că banca trebuie să se încadreze în termeni stricți. Este necesar a clarifica dacă va exista un sistem electronic centralizat sau alte mijloace de comunicare pentru a facilita schimbul de informații între bănci. Dezvoltarea acestui sistem necesită timp și investiții semnificative din partea băncilor, iar în prezent nu este clar cum va fi gestionat și de către cine. Ținem să menționăm că, vor fi transmise date ale clienților cu caracter personal, respectiv este necesară dezvoltarea unui canal de comunicare securizat.</p>	<p>Se comentează. A se vedea comentariul de la crt. 50.</p>

		<p>Astfel, se impune ca fiind absolut necesară, crearea unei platforme unice, securizate și standardizate, conectată la toți PSP, care să permită schimbul de date, istoricul tranzacțiilor, șabloane, documente etc.</p> <p>Suplimentar, la acest capitol, se solicită clarificări privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transferul dosarului fizic vs. electronic; - Funcționarea tehnică a plăților (SAPI, SWIFT); - Migrarea cardului atașat contului – în prezent, migrarea tehnică a cardului nu este posibilă. 		
	<p>Asociația Băncilor din Moldova (aviz repetat din 10.12.2025)</p>	<p>54</p>	<p>Reiterăm propunerea de excludere a Capitolului III din Proiectul de lege, referitor la serviciul de schimbare a conturilor, având în vedere atât contextul legislativ european, cât și realitățile practice din domeniu. Conform pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92/UE, serviciul de schimbare a conturilor este definit drept un serviciu nesolicitat de consumatori, iar datele prezentate de CNPF privind perioada 2016–2021 confirmă adoptarea extrem de redusă a acestuia: doar 7 cazuri în Bulgaria și Grecia, 15 cazuri în Cipru și 98 în România, deși aceste state au populații și piețe bancare semnificativ mai dezvoltate decât Republica Moldova. Având în vedere aceste cifre, este rezonabil să anticipăm că utilizarea unui astfel de serviciu în Republica Moldova ar fi minimă sau chiar inexistentă. În același timp, introducerea unei obligații de dezvoltare, implementare și menținere a serviciului ar presupune costuri considerabile pentru bănci, direcționând resurse financiare și operaționale către un mecanism complicat, neeficient și fără utilitate practică pentru consumatori.</p> <p>Prevederile prezentului capitol care impun dezvoltări tehnice și operaționale semnificative se consideră neactuale și nu mai sunt obligatorii, întrucât au fost elaborate într-un context normativ anterior, aplicabil în perioada aderării anumitor state la Uniunea Europeană, când astfel de cerințe erau necesare și impuse. Având în vedere evoluția cadrului legislativ european și introducerea unor reglementări cu caracter obligatoriu, precum directivele privind Open Banking</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 52.</p>

			<p>- PSD2 și plățile instant, implementarea prevăzută în acest capitol este în prezent depășită, nefiind compatibilă cu cerințele și obligațiile stabilite de noile acte normative.</p> <p>Subliniem totodată că există deja soluții alternative moderne, eficiente și orientate spre experiența clientului, precum transferurile de tip P2P, me2me, transferul de sold și facilitățile de închidere/deschidere a conturilor direct din aplicațiile mobile. Aceste instrumente sunt funcționale, utilizate pe scară largă și răspund în mod real necesităților consumatorilor, diminuând complet necesitatea unui serviciu formal de schimbare a conturilor. De asemenea, platforma MIA Instant Payments asigură deja transferuri rapide și transparente, ceea ce face ca mecanismul prevăzut în Capitolul III să fie, în esență, redundant. În acest context, serviciul de schimbare a conturilor riscă să devină un instrument inoperant, depășit și lipsit de relevanță, generând cheltuieli nejustificate doar pentru conformarea formală la o prevedere legislativă, fără a aduce valoare sau protecție suplimentară consumatorilor. Prin urmare, recomandăm excluderea Capitolului III din proiectul de lege, pentru a evita impunerea unei obligații disproporționate și nealiniată la realitățile pieței locale, dar și pentru a încuraja soluții digitale care oferă deja o experiență superioară consumatorilor</p>	
	AmCham Moldova	55	<p>Se propune excluderea Capitolului III din proiectul de lege, referitor la serviciul de schimbare a conturilor, având în vedere atât contextul legislativ european, cât și realitățile practice din domeniu. Conform pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92/UE, serviciul de schimbare a conturilor este definit drept un serviciu nesolicitat de către consumatori, iar experiența altor state membre relevă o adoptare extrem de redusă a acestui serviciu. Astfel, conform datelor prezentate de către CNPF, în perioada 2016-2021, numărul cazurilor de schimbare a conturilor în țări cu populații mult mai mari și piețe mai dezvoltate decât Republica Moldova a fost neglijabil: doar 7 cazuri în Bulgaria și Grecia,</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 52.</p> <p>Referitor la perioada de 13 luni a operațiunilor de plată recurente, de menționat că, propunerea de redacție a art. 15 se întemeiază pe prevederile din art. 10 alin. (3) lit. b) al Directivei 2014/92/UE.</p> <p>Fluxurile recurente (salariu, pensie, indemnizații, alocații, chirii, dividende etc.) pot avea frecvențe diferite —</p>

		<p>15 cazuri în Cipru și 98 în România. Având în vedere aceste cifre, raportate la dimensiunea populației și la complexitatea pieței financiare din Republica Moldova, anticipăm o utilizare minimă, dacă nu chiar inexistentă, a serviciului propus. Impunerea dezvoltării și menținerii acestui serviciu ar conduce la costuri semnificative și la alocarea resurselor în mod ineficient, fără un beneficiu real pentru consumatori. Mai mult, avansul tehnologic și tendințele actuale din sectorul financiar (digitalizarea pieței locale), în special implementarea pe scară largă a conceptului de open banking facilitează accesul rapid și transparent la informații și operațiuni, reducând considerabil necesitatea unui serviciu formal de schimbare a conturilor. Adicional, conceptul de schimbare a conturilor descris în lege nu este altceva decât transferul soldurilor. Reținem că acesta deja este realizabil prin lansarea Mia Instant Payments (cu posibilitățile de efectuare a transferurilor de tip-ul P2P, Me2Me, Request transfer). Tot aici, proiectul prevede că în procesul de schimbare a contului de la un prestator la altul, prestatorul de servicii de plată cedent să furnizeze o listă a operațiunilor de plată recurente (ordine de plată programată, debitări directe) efectuate în contul clientului în ultimele 13 luni. Această cerință impune o sarcină tehnică și administrativă semnificativă, implicând procesarea unui volum foarte mare de date pentru fiecare client în parte. În acest context, serviciul prevăzut în Capitolul III riscă să devină un instrument inoperant și depășit înainte de a fi adoptat. În concluzie, se recomandă excluderea Capitolului III din proiectul de lege, evitând astfel impunerea unei obligații disproporționate și nejustificate, în concordanță cu practica europeană și realitățile pieței autohtone.</p>	<p>lunare, trimestriale, semestriale sau chiar anuale. O perioadă de 13 luni ar garanta includerea tuturor operațiunilor periodice, inclusiv a celor efectuate o singură dată pe an, astfel încât consumatorul să nu fie prejudiciat și să nu piardă plăți importante.</p>
„MOLDCEL L” S.A.	56	<p>Capitolul III – Schimbarea conturilor Considerăm inoportună includerea acestui serviciu în legislația națională, având în vedere: - Experiența europeană limitată: în state membre cu piețe mult mai dezvoltate, rata de utilizare a acestui</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 52.</p>

			<p>serviciu este aproape nulă (sub 100 de cazuri raportate anual).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Costuri disproporționate pentru dezvoltarea și mentenanța unei infrastructuri dedicate unui serviciu cu cerere inexistentă. - Alternativa tehnologică existentă: sistemul MIA Instant Payments permite deja transferuri de tip P2P, Me2Me sau Request-to-Pay, care acoperă funcțional scopul acestui serviciu. <p>Propunere: Excluderea Capitolului III din proiectul de lege.</p>	
	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC	57	<p>Introducerea acestui mecanism într-un context de piață de dimensiunea Republicii Moldova nu este justificată, din mai multe motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • experiența statelor membre ale Uniunii Europene indică o utilizare minimă a acestui serviciu; • costurile de creare și operare a unei infrastructuri dedicate ar fi disproporționate față de cererea potențială; • sistemele moderne de plăți (inclusiv MIA Instant Payments) oferă deja funcționalități care acoperă scopul acestei prevederi, permițând transferuri rapide și transparente între conturi. <p>Propunere: eliminarea Capitolului III din textul legii.</p>	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 52.
(2) Autorizarea din partea consumatorului se face în scris, iar o copie a documentului prin care consumatorul autorizează realizarea serviciului în conformitate cu alin. (1) este furnizată consumatorului.	Banca Națională a Moldovei	58	<p>La art. 14 alin. (2) din proiectul de lege, care prevede caracterul scris al autorizării din partea consumatorului, recomandăm examinarea oportunității inserării posibilității consumatorului de a înainta autorizarea către prestatorul de servicii de plăți și prin mijloace electronice cu aplicarea semnăturii electronice.</p>	Se acceptă. La art. 14, alin. (2) se va expune cu următorul conținut: „(2) Autorizarea din partea consumatorului se face în scris, inclusiv prin utilizarea mijloacelor electronice, iar o copie a documentului prin care consumatorul autorizează realizarea serviciului în conformitate cu alin. (1) este furnizată consumatorului.”
Articolul 15. Solicitarea prestatorului de servicii de plată destinatar către prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul	Banca Națională a Moldovei	59	<p>La art. 15 lit. d) și art. 16 lit. c) din proiectul de lege, menționăm caracterul ambiguu al sintagmei „ordinea de plată permanente” ori, asocierea noțiunii de „permanente” este improprie sintagmei „ordinea de plată”, astfel fiind creată o neconcordanță</p>	Se acceptă parțial. La art. 15 lit. d) și art. 16 lit. c) din proiectul de lege, cuvântul „permanentă” a fost substituit cu

<p>În termen de 2 zile lucrătoare din data primirii autorizării prevăzute la art. 14, prestatorul de servicii de plată destinatar solicită prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să îndeplinească, dacă sunt prevăzute în autorizarea consumatorului, următoarele acțiuni:</p>		<p>terminologică. Prin urmare, recomandăm excluderea cuvântului „permanente” sau substituirea cu cuvântul „recurente”. Totodată, în vederea evitării contradicțiilor, recomandăm asigurarea congruenței terminologice pe tot cuprinsul textului dintre noțiunile utilizate în Legea nr. 114/2012 și cele din proiectul de act normativ.</p>	<p>cuvintele „<i>pentru transferurile de credit programate</i>”.</p>
<p>a) să transmită prestatorului de servicii de plată destinatar și, în cazul în care consumatorul solicită, în mod expres, aceasta – consumatorului, o listă cu ordinele de plată programate existente pentru transferurile de credit și informațiile disponibile cu privire la mandatele de debitare directă care sunt schimbate;</p> <p>b) să transmită prestatorului de servicii de plată destinatar și, în cazul în care consumatorul solicită, în mod expres, aceasta – consumatorului, informațiile privind încasările recurente prin transfer credit și debitările directe, inițiate de către creditor, executate în contul de plăți al consumatorului în ultimele 13 luni;</p> <p>c) să nu mai accepte debitări directe și încasări prin transfer de credit începând cu data indicată în autorizare, în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu pune la dispoziție un sistem pentru redirecționarea automată a încasărilor prin transfer de credit și</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>60</p> <p>De asemenea, în conformitate cu prevedere art.15 și 16, este necesar să fie clarificate următoarele aspecte:</p> <p>- dacă, la solicitarea informației conform art.15, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul, are sau nu obligația de a comunica prestatorului de servicii de plată destinatar, informația privind suspendările/sechestrările aplicate pe conturile clienților, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asigurătorii. Proiectul de Lege nu conține clarificări în acest sens.</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Obligația prestatorului de servicii de plată destinatar de a solicita prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să îndeplinească sarcinile prevăzute la art. 15 este completată de obligațiile prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul prevăzute la art. 16, care oferă clarificări suplimentare.</p> <p>Art. 16 lit. e) stabilește că, în cadrul serviciului de schimbare a contului, banca trebuie să închidă contul de plăți la data indicată în autorizare, dacă: i) consumatorul nu are obligații restante aferente aceluși cont de plăți și cu condiția ca acțiunile menționate la literele (a), (b) și (d) ale art. 16 să fi fost finalizate; ii) contul nu este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator, și iii) operațiunile din cont nu sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont nu sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asigurătorii.</p> <p>Există, de asemenea, la art. 17 alin. (2) obligația de a informa imediat consumatorul în cazul în care astfel de situații împiedică închiderea contului său de plăți.</p>

<p>a debitărilor directe în contul de plăți deținut de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar;</p> <p>d) să anuleze ordinele de plată permanentă începând cu data indicată în autorizare;</p> <p>e) să transfere în contul de plăți, deschis sau deținut de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar, orice sold pozitiv disponibil în contul de plăți al consumatorului, la data indicată de către consumator;</p> <p>f) să închidă contul de plăți, deținut la prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul, la data indicată de consumator.</p>	<p>„PAYMASTER” S.R.L.</p>	<p>61</p>	<p>Proiectul prevede ca, în procesul de schimbare a contului de la un PSP la altul, PSP-ul cedent să furnizeze o listă a operațiunilor de plată recurente (ordine de plată programată, debitări directe) efectuate în contul clientului în ultimele 13 luni. Această cerință impune o sarcină tehnică și administrativă semnificativă, implicând procesarea unui volum foarte mare de date pentru fiecare client în parte.</p> <p>Propunem reducerea perioadei de referință de la 13 luni la o perioadă mai rezonabilă de 3 luni.</p> <p>Această ajustare ar reduce considerabil sarcina operațională pentru PSP-uri, ar accelera procesul de schimbare a contului în beneficiul clientului și ar respecta principiul proporționalității, fără a compromite calitatea informațiilor necesare pentru o tranziție lină a serviciilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de redacție a art. 15 se întemeiază pe prevederile din art. 10 alin. (3) lit. b) al Directivei 2014/92/UE.</p> <p>Fluxurile recurente (salariu, pensie, indemnizații, alocații, chirii, dividende etc.) pot avea frecvențe diferite — lunare, trimestriale, semestriale sau chiar anuale.</p> <p>O perioadă de 13 luni ar garanta includerea tuturor operațiunilor periodice, inclusiv a celor efectuate o singură dată pe an, astfel încât consumatorul să nu fie prejudiciat și să nu piardă plăți importante.</p>
<p>Articolul 16. Obligațiile prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul</p> <p>La recepționarea unei solicitări din partea prestatorului de servicii de plată destinatar, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul este obligat să îndeplinească, dacă sunt prevăzute în autorizarea consumatorului, următoarele acțiuni:</p> <p>a) să transmită, în termen de 5 zile lucrătoare, prestatorului de servicii destinatar informațiile indicate la art. 15 lit. a) și b);</p> <p>b) să nu mai accepte încasări prin transfer de credit și debitări directe din contul de plăți începând cu data indicată în autorizare, în cazul în care prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu pune la dispoziție un sistem pentru</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>62</p>	<p>La art. 16 lit. d) și 21 lit. b) din proiectul de lege recomandăm a se examina oportunitatea completării cu sintagma „cu excepția situației când mijloacele bănești din cont sunt sechestrate de către organele abilitate prin lege cu acest drept”, similar prevederilor art. 16 lit. e) subpct. (iii) din proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Ținând cont de prevederile Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, art. 16 lit. e) subpct. (iii) din proiectul de lege, după cuvântul „sechestrate” se completează cu cuvintele „ori blocate”.</p> <p>În context, art. 16 lit. d) se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„d) să transfere soldul pozitiv disponibil din contul de plăți al consumatorului în contul de plăți, deschis sau deținut de acesta la prestatorul de servicii de plată destinatar, la data indicată în autorizare, cu excepția situației când operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate de către organele abilitate prin lege cu acest drept;”</i></p>

<p>redirecționarea automată a încasărilor prin transfer de credit și a debitărilor directe în contul de plăți, deținut sau deschis de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar;</p> <p>c) să anuleze ordinele de plată permanentă începând cu data indicată în autorizare;</p> <p>d) să transfere soldul pozitiv disponibil din contul de plăți al consumatorului în contul de plăți, deschis sau deținut de acesta la prestatorul de servicii de plată destinatar, la data indicată în autorizare;</p> <p>e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în autorizare, cu excepția situațiilor în care:</p> <p>(i) consumatorul are obligații restante în legătură cu contul de plăți în cauză și cu condiția îndeplinirii acțiunilor prevăzute la lit. a), b) și d);</p> <p>(ii) contul este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator;</p> <p>(iii) operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.</p>				<p>Consecvent, la art. 21, lit. b) se va expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„b) cu excepția situației când operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate de către organele abilitate prin lege cu acest drept, transferă soldul pozitiv disponibil în contul de plăți, deținut de consumator, către contul de plăți deschis sau deținut de consumator la noul prestator de servicii de plată, cu condiția ca solicitarea să includă informații complete, care să permită identificarea noului prestator de servicii de plată și a contului de plăți al consumatorului;”.</i></p>
---	--	--	--	--

<p>Articolul 17. Informarea privind neacceptarea plății sau imposibilitatea de închidere a contului de plăți (1) În cazul prevăzut la art. 16 lit. b), în termen de 2 zile lucrătoare de la data neacceptării încasărilor, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul informează plătitorul sau beneficiarul plății cu privire la motivul neacceptării operațiunii de plată.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>63</p>	<p>Cu referire la art.17 alin (1) ”În cazul prevăzut la art. 16 lit. b), în termen de 2 zile lucrătoare de la data neacceptării încasărilor, prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul informează plătitorul sau beneficiarul plății cu privire la motivul neacceptării operațiunii de plată.” Nu considerăm rezonabil termenul indicat de 2 zile, deoarece pentru plățile în monedă națională termenul de investigare și returnarea plății cu indicarea motivului, este 24 h iar pentru plățile în monedă străină termenul de investigare și returnare plată cu indicarea motivului, este până la 10 zile.</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu art. 16 lit. b), prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul nu mai acceptă încasări prin transfer de credit și debitări directe din contul de plăți <u>începând cu data indicată în autorizare.</u> Această dată nu este niciodată mai mică de 13 zile lucrătoare de la data primirii autorizării din partea consumatorului de către PSP destinat.</p>
<p>Articolul 19. Furnizarea de informații lipsă (1) În cazurile prevăzute la art. 18 lit. d) și e), dacă prestatorul de servicii de plată destinat nu deține toate informațiile de care are nevoie pentru a-l informa pe plătitor, acesta solicită consumatorului sau, după caz, prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul să furnizeze informațiile care lipsesc.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>64</p>	<p>La art. 19 alin. (1) din proiectul de lege, după cuvântul „plătitor”, recomandăm completarea cu cuvintele „sau beneficiar”, având în vedere că referința din prezentul alineat se referă inclusiv la debitări directe.</p>	<p>Se acceptă. La art. 19 alin. (1) din proiectul de lege, după cuvântul „plătitor” a fost completat cu cuvintele „sau beneficiar”.</p>
<p>Secțiunea a 2-a Facilitarea deschiderii transfrontaliere de conturi de plăți pentru consumatori</p> <p>Articolul 21. Deschiderea transfrontalieră de conturi de plăți pentru consumatori (1) În cazul în care un consumator îl informează pe prestatorul său de servicii de plată că dorește să deschidă un cont de plăți la un prestator de servicii de plată, aflat într-un alt stat membru, la primirea unei astfel de solicitări, prestatorul de servicii de plată la care</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>65</p>	<p>Cu referire la Secțiunea 2 „Facilitarea deschiderii transfrontaliere de conturi de plăți pentru consumatori”, atragem atenția că în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (4)–(5) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (în continuare – Legea nr. 62/2008) instituie unele excepții referitoare la deschiderea de către rezidenți a conturilor curente și a conturilor de depozit în străinătate la bănci nerezidente, în proiectul de lege, nefiind prevăzute careva excepții suplimentare. În acest context, în vederea respectării cerințelor legislației privind reglementarea valutară, recomandăm inserarea în cuprinsul proiectului de lege a unei mențiuni conform căreia deschiderea transfrontalieră de conturi de plăți pentru consumatori rezidenți se va efectua cu respectarea cerințelor prevăzute de Legea nr. 62/2008,</p>	<p>Nu se acceptă. În proiectul de lege, art. 41 alin. (3) liniuța a doua se stabilește că prevederile art. 21 (deschiderea transfrontalieră de conturi de plăți pentru consumatori) intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p>

<p>consumatorul deține contul de plăți, îndeplinește următoarele acțiuni:</p> <p>a) furnizează, în mod gratuit, consumatorului o listă a tuturor ordinelor de plată programate pentru transferurile de credit active la momentul respectiv și mandatele de debitare directă generate de către debitor, în cazul în care acestea sunt disponibile, și informațiile disponibile privind încasările recurente prin transfer de credit și debitările directe inițiate de către creditor executate în contul de plăți al consumatorului în ultimele 13 luni;</p> <p>b) transferă soldul pozitiv disponibil în contul de plăți, deținut de consumator, către contul de plăți deschis sau deținut de consumator la noul prestator de servicii de plată, cu condiția ca solicitarea să includă informații complete, care să permită identificarea noului prestator de servicii de plată și a contului de plăți al consumatorului;</p> <p>c) închide, după caz, contul de plăți deținut de consumator.</p>			<p>fie stabilirea excepțiilor necesare în Legea nr. 62/2008 sau stabilirea unor prevederi tranzitorii care să excepteze deschiderea transfrontalieră de conturi de plăți de la prevederile Legii nr. 62/2008, din momentul aderării.</p>	
		66	<p>La art. 16 lit. d) și 21 lit. b) din proiectul de lege recomandăm a se examina oportunitatea completării cu sintagma „cu excepția situației când mijloacele bănești din cont sunt sechestrate de către organele abilitate prin lege cu acest drept”, similar prevederilor art. 16 lit. e) subpct. (iii) din proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 62.</p>
	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	67	<p>Art. 21 nu ține cont de prevederile Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară și de Regulamentul BNM privind conturile rezidenților în străinătate nr.216 din 20.08.2015. Este necesar a clarifica modul în care aceste reglementări vor fi integrate în procesul de deschidere a conturilor de plăți la prestatori de servicii de plată aflați în alte state membre ale Uniunii Europene. În absența unor clarificări, există riscul de a crea confuzii și dificultăți în aplicarea corectă a legislației.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 65.</p>
		68	<p>Totodată, nu este clar rolul băncilor din Republica Moldova în intermedierea deschiderii conturilor, cu excepția furnizării informațiilor despre ordinele de plată programate pentru transferurile de credit active la momentul respectiv, mandatele de debitare directă generate de către debitor și informațiile disponibile privind încasările recurente prin transfer de credit și debitările directe inițiate de către creditor executate în contul de plăți al consumatorului în ultimele 13 luni. Este necesar să se precizeze dacă banca din Republica Moldova va avea alte responsabilități.</p>	<p>Se comentează. Art. 21 alin. (1) stabilește clar obligațiile băncii din Republica Moldova în cazul în care un consumator își va dori să deschidă un cont de plăți la un prestator de servicii de plată, aflat într-un alt stat membru. De menționat că aceste obligații intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană potrivit art. 41 alin. (3) din proiectul de lege.</p>
<p>(2) Răspunderea în temeiul alin. (1) nu intervine în circumstanțe extraordinare și neprevăzute aflate în afara controlului prestatorului de servicii de plată care le invocă, ale căror consecințe nu ar fi putut să fie evitate în pofida tuturor eforturilor depuse în acest sens,</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	69	<p>La art. 23 alin. (2) din proiectul de lege, recomandăm definirea clară a sintagmei „circumstanță extraordinară”, întrucât această exonerare în cazuri extraordinare poate fi invocată excesiv, în practică, de către prestatorii de servicii de plată, pentru a evita răspunderea. Menționăm că sintagma „împrejurări anormale și imprevizibile” din Directiva 2014/92/UE este folosită în contextul răspunderii prestatorilor de</p>	<p>Se acceptă parțial. La art. 23 alin. (2) se expune cu următorul conținut: „(2) Răspunderea în temeiul alin. (1) nu intervine în condițiile unui impediment justificat aflat în afara controlului prestatorului de servicii de plată care le invocă, ale căror consecințe nu ar fi</p>

sau în cazul în care un prestator de servicii de plată are alte obligații, prevăzute în legislația națională.			servicii de plată atunci când, din motive independente de voința lor, aceștia nu își pot executa obligațiile. În acest sens, recomandăm utilizarea exactă a terminologiei din Directiva 2014/92/UE, precum și definirea elementelor de „imprevizibilitate” ca și un eveniment care nu poate fi anticipat în mod rezonabil la momentul asumării obligației și „anormalitate” ca și circumstanțe care nu intră în sfera riscului normal al activității.	<i>putut să fie evitate în pofida tuturor eforturilor depuse în acest sens, sau în cazul în care un prestator de servicii de plată are alte obligații, prevăzute în legislația națională.”.</i>
(3) Prevederile alin. (2) se aplică <i>mutatis mutandis</i> în cazul în care un prestator de servicii de plată are obligații, prevăzute în acte juridice ale Uniunii Europene.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	70	La fel, întru respectarea tehnicii legislative în ceea ce ține de normele privind limbajul și stilul actului normativ, la art. 23, alin. (3), art. 25, alin. (2), art. 26, alin. (5) din proiectul de lege, se propune înlocuirea sintagmei „se aplică <i>mutatis mutandis</i> ”, care este improprie cadrului normativ național, cu sintagma „se aplică în mod <i>corespunzător</i> ”.	Se acceptă. La art. 23, alin. (3), art. 25, alin. (2), art. 26, alin. (5) din proiectul de lege, sintagma „ <i>mutatis mutandis</i> ” a fost substituită cu sintagma „,în mod <i>corespunzător</i> , ”.
<p style="text-align: center;">Capitolul IV ACCESUL LA CONTURILE DE PLĂȚI</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1 Nediscriminarea și dreptul de acces la un cont de plăți cu servicii de bază</p> <p>Articolul 25. Nediscriminarea (1) În cazul în care deschid sau utilizează un cont de plăți, consumatorii rezidenți în Republica Moldova nu fac obiectul discriminării de către bănci și sucursalele înființate în Republica Moldova de băncile din alte state (în continuare – bănci în cauză), din motive de naționalitate sau loc de reședință sau din alte motive. Condițiile aplicabile deținerii unui cont de plăți cu servicii de bază nu sunt discriminatorii.</p>	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	71	La art. 25, în vederea alinierii legislației naționale cu standardele europene privind nediscriminarea și egalitatea de șanse între femei și bărbați, se propune ajustarea prevederilor în conformitate cu Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 privind aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora. Se recomandă ca normele legale să stipuleze expres că furnizorii de servicii nu pot refuza, limita sau condiționa accesul la conturile de plăți cu servicii de bază pe niciun criteriu de discriminare, inclusiv cel de sex. Totodată, informațiile privind comisioanele aferente acestor servicii trebuie să fie prezentate într-un format simplu, clar și accesibil tuturor utilizatorilor, în special celor din grupuri vulnerabile. În sensul celor menționate supra, se propune o nouă redacție a articolului menționat. "Articolul 25. Nediscriminarea (1) Atunci când deschid sau folosesc un cont de plăți, consumatorii rezidenți în Republica Moldova trebuie să fie tratați în mod egal de către toate băncile din țară, inclusiv sucursalele băncilor străine. Nu este permisă nicio formă de discriminare pe criterii precum rasă,	Nu se acceptă. Propunerea de redacție a art. 25 se întemeiază pe prevederile din art. 15 al Directivei 2014/92/UE. Directiva respectivă nu reglementează egalitatea de tratament între sexe, dar preia logica nediscriminării: consumatorii trebuie tratați în mod echitabil, indiferent de naționalitate, reședință, alte motive irelevante. Acest lucru înseamnă că băncile care oferă conturi cu servicii de bază trebuie să evite orice discriminare, ceea ce reflectă principiul general de egalitate de tratament consacrat în Directiva 2004/113/CE. Totodată, cerințele privind informațiile incluse în documentul de informare cu privire la comisioane și în documentul privind situația comisioanelor sunt prevăzute în mod explicit la art. 5 alin. (3) și art. 9 alin. (2) din proiectul de lege înaintat, conform cărora aceste informații trebuie să fie clare și ușor de

			culoare, origine națională sau etnică, statut social, cetățenie, limbă, religie, vârstă, sex, identitate de gen, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinii, apartenență politică, avere, naștere sau alte criterii prevăzute de legislația privind egalitatea de tratament. (2) Condițiile pentru deținerea unui cont de plăți cu servicii de bază, precum și procedurile de deschidere și utilizare, trebuie să fie nediscriminatorii și prezentate într-un mod clar, simplu și accesibil tuturor. Informațiile oferite trebuie redactate într-un limbaj ușor de înțeles, astfel încât să nu creeze bariere indirecte pentru anumite categorii sociale sau de gen. (2) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător în cazul consumatorilor rezidenți legali în Uniunea Europeană."	înțeles, precise și corecte, și să nu inducă consumatorul în eroare.
(2) Prevederile alin. (1) se aplică <i>mutatis mutandis</i> în cazul consumatorilor rezidenți legali în Uniunea Europeană.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	72	La fel, întru respectarea tehnicii legislative în ceea ce ține de normele privind limbajul și stilul actului normativ, la art. 23, alin. (3), art. 25, alin. (2), art. 26, alin. (5) din proiectul de lege, se propune înlocuirea sintagmei „ <i>se aplică mutatis mutandis</i> ”, care este improprie cadrului normativ național, cu sintagma „ <i>se aplică în mod corespunzător</i> ”.	Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 70.
Articolul 26. Dreptul de acces la un cont de plăți cu servicii de bază (1) Toate băncile în cauză oferă consumatorilor conturi de plăți cu servicii de bază prevăzute la art. 28, pentru a garanta accesul la acestea al tuturor consumatorilor de pe teritoriul național.	Asociația Băncilor din Moldova	73	Art. 26 alin.(1) stipulează că „Toate băncile în cauză oferă consumatorilor conturi de plăți cu servicii de bază prevăzute la art.28, pentru a garanta accesul la acestea al tuturor consumatorilor de pe teritoriul național”, iar, conform art. 10 alin (4) băncile trebuie să informeze consumatorii despre toate tipurile de conturi de plăți disponibile, inclusiv conturile de plăți cu servicii de bază. Astfel, proiectul de Lege nu stabilește în mod clar criteriile pe baza cărora o bancă decide dacă unui client i se va oferi un cont de plăți cu servicii de bază sau un cont/set de servicii standard. Este necesară o precizare expresă privind categoriile de clienți eligibili, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească.	Nu se acceptă. Prevederile art. 10 alin. (4) și ale art. 26 alin. (1) sunt complementare și funcționează împreună pentru a asigura accesul efectiv și informat al consumatorilor la conturi de plăți cu servicii de bază, indiferent de nivelul veniturilor, bonitatea financiară sau istoricul de credit, lipsa unui domiciliu stabil, etc. Introducerea unor criterii restrictive ar contraveni direct scopului proiectului de lege înaintat (și implicit Directivei 2014/92) – promovarea incluziunii financiare prin garantarea accesului la un cont de plăți cu servicii de bază.

<p>(2) Consumatorii care nu dețin, la momentul solicitării, un alt cont de plăți, inclusiv un cont de plăți cu servicii de bază, la nicio altă bancă în cauză, beneficiază de deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, inclusiv în cazul în care consumatorul declară că i-a fost notificată închiderea contului.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>74</p>	<p>La art. 26 alin. (2) din proiectul de lege, menționăm că prevederile acestuia nu reflectă o transpunere compatibilă a art. 16 alin. (5) din Directiva 2014/92/UE, deoarece textul directivei prevede situația în care o bancă ar putea să refuze deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, pe când în textul proiectului de lege, la articolul menționat, este descris un mecanism care ar permite consumatorilor care nu au alte conturi de plăți, la alte bănci, de a beneficia de deschiderea unui astfel de cont. În plus, prima teză din (2) a art. 26 din proiectul de lege nu este compatibil cu teza finală din aceeași prevedere, pentru că unui consumator care nu deține conturi de plăți nu îi poate fi notificată închiderea unui alt cont. Astfel, considerăm necesară modificarea textului de lege, astfel cum este prevăzut art. 16 alin. (5) din Directiva 2014/92/UE.</p>	<p>Se acceptă parțial. La art. 26, alin. (2) se va expune cu următorul conținut: <i>„(2) Consumatorii care nu dețin, la momentul solicitării, un alt cont de plăți, inclusiv un cont de plăți cu servicii de bază, la nicio altă bancă, beneficiază de deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază.”</i></p> <p>Totodată, în spiritul normei art. 16 alin. (5) din Directiva 2014/92/UE, precum și a avizului Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, la art. 27, alin. (1) se va expune cu următorul cuprins: <i>„(1) Băncile refuză o cerere privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază în următoarele situații: a) consumatorul deține deja un cont de plăți la o bancă de pe teritoriul național, care îi permite să folosească serviciile enumerate la art. 28 alin. (1), <u>cu excepția cazului în care consumatorul declară că i-a fost notificată închiderea contului;</u> b) deschiderea unui astfel de cont contravine dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”</i></p>
	<p>Asociația Businessului European</p>	<p>75</p>	<p>-Art. 26 alin. (2): Se solicită implementarea unui instrument online care să permită verificarea existenței unui cont de bază la alt PSP, pentru a preveni deschiderea multiplă neautorizată.</p>	<p>Se acceptă. În urma discuțiilor suplimentare, din data de 28.11.2025, cu Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și comunitatea bancară, art. 26 alin.(3) se va expune cu următorul conținut: <i>„(3) La îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (2), băncile se pot baza pe o declarație pe propria</i></p>

				<i>răspundere, semnată de consumator sau pe informațiile obținute prin accesarea datelor din registrele publice, inclusiv din Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice gestionat de Serviciul Fiscal de Stat. În cazul în care refuzul de deschidere a contului se întemeiază pe date extrase dintr-un registru public, prestatorii de servicii de plată sunt degrevați de orice răspundere.”.</i>
(3) La îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (2), băncile în cauză se pot baza pe o declarație pe propria răspundere, semnată de consumator.	Asociația Băncilor din Moldova	76	În sintagma prevăzută la art. 26 alin.(3) “La îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (2), băncile în cauză se pot baza pe o declarație pe propria răspundere, semnată de consumator” solicităm clarificarea dacă această declarație trebuie semnată de către fiecare client nou, pentru care banca nu deține un istoric aferent conturilor. În plus, proiectul de Lege nu specifică ce se întâmplă în cazul în care un consumator deține deja un cont de plăți cu servicii de bază la o altă bancă și solicită deschiderea unui nou cont de acest tip. De asemenea, concluzionăm că declarația prevăzută la art. 26 alin. (3) are un rol pur formal, fără efecte operaționale directe. Banca nu poate refuza deschiderea unui cont decât în baza unor motive justificate, iar acest document servește în principal scopurilor de conformitate, evidență internă și raportare statistică după caz.	Se comentează. Cererea de deschidere a unui cont de plăți, inclusiv a unui cont de plăți cu servicii de bază, trebuie să fie însoțită de o declarație semnată de consumator, prin care acesta confirmă că nu deține alte conturi la nicio altă bancă. Totodată, în urma discuțiilor suplimentare din 28.11.2025 cu Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și comunitatea bancară, băncile vor putea verifica situația efectivă prin accesarea datelor din Registrul conturilor de plăți și bancare, precum și a casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice, gestionat de Serviciul Fiscal de Stat. Pentru a preveni abuzurile, în cazul în care un consumator deține deja un cont de plăți cu servicii de bază la o altă bancă, conform art. 31 alin. (1) lit. e) din proiectul de lege, banca poate decide unilateral rezoluțiunea contractului-cadru.
	Asociația Băncilor din Moldova (aviz suplimentar	77	De asemenea, în contextul celor discutate în cadrul ședinței, propunem modificarea art. 26 alin. (3) din proiectul de lege și expunerea acestuia în următoarea redacție „La îndeplinirea condiției prevăzute la alin.	Se acceptă. Art. 26 alin. (3) se va expune cu următorul conținut:

	din 10.12.2025)		(2), băncile în cauza se pot baza pe o declarație pe propria răspundere, semnată de consumator sau prin accesarea datelor din registrele publice, inclusiv din Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice gestionat de Serviciul Fiscal de Stat. Dacă motivul refuzului de deschidere a contului se bazează pe date dintr-un registru public, prestatorii de servicii de plată sunt degrevați de orice răspundere.”.	„(3) La îndeplinirea condiției prevăzute la alin. (2), băncile se pot baza pe o declarație pe propria răspundere, semnată de consumator sau pe informațiile obținute prin accesarea datelor din registrele publice, inclusiv din Registrul conturilor de plăți și bancare, al casetelor de siguranță ale persoanelor fizice și juridice gestionat de Serviciul Fiscal de Stat. În cazul în care refuzul de deschidere a contului se întemeiază pe date extrase dintr-un registru public, prestatorii de servicii de plată sunt degrevați de orice răspundere.”
(4) Consumatorii rezidenți în Republica Moldova, inclusiv consumatorii fără adresă stabilă și solicitanții de azil, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept, au dreptul să deschidă și să utilizeze un cont de plăți cu servicii de bază, oferite de băncile în cauză.	Asociația Băncilor din Moldova	78	Art. 26 pct. 1 lit. d) din Regulamentul 200 din 09.08.2018 cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, stipulează că adresa de domiciliu este unul dintre criteriile de bază pentru identificarea clientului. În contrast, prezentul proiectul de Lege permite deschiderea acestor conturi pentru consumatorii fără adresă stabilă, inclusiv persoanele fără locuință, solicitanții de azil și cei cu statut de rezidență incert (art. 26, alin (4)). Aceasta creează o situație în care criteriile de identificare din Regulamentul 200/2018 pot fi dificil de aplicat pentru acești consumatori.	Nu se acceptă. Pentru categoriile de consumatori fără adresă stabilă și solicitanții de azil, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept, băncile, în funcție de profilul de risc, sunt în drept să aplice măsuri de precauție în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 26 și, după caz, la pct. 27 din Regulamentul cu privire la cerințele privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în activitatea băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr. 200/2018. Totodată, pct. 24 din Regulamentul menționat stabilește în mod expres că „procedurile de acceptare a clientului nu trebuie să afecteze accesul publicului larg la serviciile bancare”, consacrand astfel un echilibru clar și necesar între obiectivele de prevenire a spălării banilor și garanția accesului efectiv, nediscriminatoriu și continuu al

				consumatorilor la serviciile bancare de bază.
(5) Prevederile alin. (4) se aplică <i>mutatis mutandis</i> în cazul consumatorilor rezidenți legali în Uniunea Europeană.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	79	La fel, întru respectarea tehnicii legislative în ceea ce ține de normele privind limbajul și stilul actului normativ, la art. 23, alin. (3), art. 25, alin. (2), art. 26, alin. (5) din proiectul de lege, se propune înlocuirea sintagmei „ <i>se aplică mutatis mutandis</i> ”, care este improprie cadrului normativ național, cu sintagma „ <i>se aplică în mod corespunzător</i> ”.	Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 70.
Articolul 27. Refuzul privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază (1) Băncile în cauză refuză o cerere privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, inclusiv în cazul în care deschiderea unui astfel de cont ar avea drept rezultat o încălcare a dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	80	La art. 27 din proiect pentru garantarea conformității cu normele imperative ale Legii nr. 308/2017, precum și cu regulile de claritate și precizie impuse de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, este de menționat următoarele: Conform prevederilor Legii nr. 308/2017, obligația entităților raportoare (inclusiv băncilor) de a refuza inițierea relației de afaceri atunci când nu sunt respectate cerințele de cunoaștere a clientului este expres prevăzut de art. 5, alin. (3), precum și alin. (31) al aceluiași articol stabilește că entitățile/băncile, atunci când există o suspiciune privind spălarea banilor sau finanțarea terorismului, nu vor finaliza măsurile standard de precauție privind clienții dacă consideră în mod rezonabil că acest fapt va determina încălcarea obligației de nedivulgare și vor transmite Serviciului formularul special privind raportarea activității sau tranzacției suspecte în raport cu potențialul client în conformitate cu prevederile art. 11 din aceeași lege. [...] Respectiv, în rezultatul examinării prevederilor art. 27 din proiect, raportat la dispozițiile art. 16, alin. (2) din Directiva 2014/92/UE și la cerințele Legii nr. 308/2017, se constată necesitatea reformulării normei propuse. Or, Directiva europeană stabilește în mod limitativ cazurile în care o instituție de credit poate refuza deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, respectiv: (i) atunci când consumatorul deține deja un cont de plăți care îi asigură acces la serviciile prevăzute, și (ii) atunci când deschiderea unui astfel de cont ar contraveni obligațiilor legale în materia	Se acceptă parțial. La art. 27, alin. (1) se expune cu următorul conținut: „1) Băncile refuză o cerere privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază în următoarele situații: a) consumatorul deține deja un cont de plăți la o bancă de pe teritoriul național, care îi permite să folosească serviciile enumerate la art. 28 alin. (1), cu excepția cazului în care consumatorul declară că i-a fost notificată închiderea contului; b) deschiderea unui astfel de cont contravine dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”.

			<p>prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului sau obiectivelor de securitate națională și de ordine publică.</p> <p>Prin urmare, în scopul eliminării paralelismelor și expresiilor vagi, stabilirea unui cadru normativ coerent și corelat cu legea cadru în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, se propune reformularea Articolului 27. Refuzul deschiderii unui cont de plăți cu servicii de bază, după cum urmează:</p> <p>La alineatul (1):</p> <p><i>„Banca poate refuza deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, în următoarele cazuri:</i></p> <p><i>a) consumatorul deține un cont de plăți cu servicii de bază la o bancă din Republica Moldova;</i></p> <p><i>b) deschiderea contului contravine dispozițiilor Legii nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”</i></p>	
	Asociația Băncilor din Moldova	81	<p>Sintagma de la art. 27 alin.(1) „Băncile în cauză refuză o cerere privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, inclusiv în cazul în care deschiderea unui astfel de cont ar avea drept rezultat o încălcare a dispozițiilor Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, nu specifică alte criterii clare pe care băncile le pot utiliza pentru a refuza deschiderea unui astfel de cont.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 80.</p>
<p>(2) În caz de refuz, după luarea deciziei, banca în cauză:</p> <p>a) informează imediat consumatorul, dar nu mai târziu de 2 zile după primirea cererii, în legătură cu refuzul și motivul specific al acestuia, în scris și gratuit, cu excepția cazului în care această informare contravine obiectivelor de securitate națională și de ordine publică sau dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea</p>	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	82	<p>Respectiv, alin. (2) de la art. 27 din proiect, instituie obligația băncii de a informa solicitantul asupra refuzului și motivelor acestuia, ceea ce contravine regimului de confidențialitate prevăzut de Legea nr. 308/2017, or conform prevederilor acesteia sunt instituite norme imperative referitoare la dreptul entităților raportoare/băncilor, de a refuza stabilirea relațiilor de afaceri atunci când nu pot fi aplicate măsurile de cunoaștere a clientului sau atunci când există suspiciuni de spălare a banilor ori de finanțare a terorismului. În aceste situații, banca deține obligația de respectare a interdicției de nedivulgare, prevăzută la art. 12 din aceeași lege, nefiind permisă</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Alin. (2) din art. 27 stabilește excepțiile aplicabile băncilor în ceea ce privește informarea consumatorului asupra refuzului de deschidere a unui cont de plăți cu servicii de bază.</p> <p>Astfel, potrivit alin. (2) lit. a):</p> <p>„(2) În caz de refuz, după luarea deciziei, banca:</p> <p>a) informează imediat consumatorul, dar nu mai târziu de 2 zile după primirea cererii, în legătură cu refuzul și motivul specific al acestuia, în scris și gratuit, cu</p>

<p>spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>b) consiliază consumatorul cu privire la procedura de depunere a unei reclamații împotriva băncii în cauză, care a refuzat acordarea dreptului de acces la un cont de plăți cu servicii de bază, la dreptul consumatorului de a contacta autoritatea de supraveghere și/sau entitatea de soluționare alternativă a litigiilor desemnată, indicând inclusiv datele de contact relevante.</p>		<p>comunicarea către client a motivelor exacte ale refuzului. Prin urmare, Legea nr. 308/2017 interzice dezvăluirea clientului al faptului că au fost transmise informații sau suspiciuni în adresa Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Astfel că, în lipsa unei delimitări exprese, norma din proiect (art. 27, alin. (2)) poate conduce la compromiterea scopului Legii nr. 308/2017.</p> <p>[...]</p> <p>Prin urmare, în scopul eliminării paralelismelor și expresiilor vagi, stabilirea unui cadru normativ coerent și corelat cu legea cadru în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, se propune reformularea Articolului 27. Refuzul deschiderii unui cont de plăți cu servicii de bază, după cum urmează:</p> <p>La alineatul (2), lit. a) includerea propoziției: <i>„Banca este în drept să nu comunice consumatorului motivul refuzului atunci când aceasta ar contraveni obiectivelor de securitate națională sau de ordine publică ori obligației de nedivulgare prevăzute de Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.</i></p>	<p><u>excepția cazului în care această informare contravine obiectivelor de securitate națională și de ordine publică sau dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”</u></p>
<p>(3) Refuzul băncii în cauză de a deschide un cont de plăți cu servicii de bază nu aduce atingere dreptului consumatorului de a depune o nouă cerere, dacă motivele care au determinat refuzul au fost înlăturate.</p>	<p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p>83 Referitor la alin. (3), care prevede că refuzul nu împiedică depunerea unei noi cereri după înlăturarea motivelor, observăm că norma nu a fost coroborată cu termenele și procedura stabilite la art. 26, alin. (8) din proiect (10 zile lucrătoare pentru examinarea cererii). Suplimentar, este de precizat că dacă motivul refuzului este bazat pe Legea nr. 308/2017, reexaminarea poate avea loc după ce a încetat impedimentul legal, iar solicitantul nu poate fi informat despre natura acestuia pentru a nu admite încălcarea obligației de nedivulgare.</p> <p>[...]</p> <p>Prin urmare, în scopul eliminării paralelismelor și expresiilor vagi, stabilirea unui cadru normativ coerent și corelat cu legea cadru în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 27 alin. (3) se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„3) Refuzul băncii de a deschide un cont de plăți cu servicii de bază nu aduce atingere dreptului consumatorului de a depune o nouă cerere, dacă motivele care au determinat refuzul au fost înlăturate, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”.</i></p>

			<p>se propune reformularea Articolului 27. Refuzul deschiderii unui cont de plăți cu servicii de bază, după cum urmează:</p> <p>La aliniatul (3) completarea cu următoarea propoziție: <i>„... dacă motivele care au determinat refuzul au fost înlăturate, cu respectarea de către bancă a interdicției de divulgare a informațiilor conform Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”.</i></p>	
<p>Secțiunea a 2-a Caracteristicile unui cont de plăți cu servicii de bază</p> <p>Articolul 28. Serviciile aferente contului de plăți cu servicii de bază (1) Un cont de plăți cu servicii de bază cuprinde serviciile care permit: a) toate operațiunile necesare pentru deschiderea, administrarea și închiderea unui cont de plăți; b) depunerea de fonduri într-un cont de plăți; c) retrageri de numerar pe teritoriul Republicii Moldova sau a Uniunii Europene dintr-un cont de plăți la ghișeu sau la bancomate, în timpul sau în afara programului de lucru al băncii în cauză; d) efectuarea următoarelor operațiuni de plată pe teritoriul Republicii Moldova sau al Uniunii Europene: (i) debitări directe; (ii) operațiuni de plată printr-un card de plată, inclusiv plăți online pentru bunuri și servicii la comercianți;</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	84	<p>Propunem excluderea punctului (i) de la art. 28 alin. (1) lit. d), deoarece debitările directe în Republica Moldova nu este un serviciu de bază și și-a pierdut actualitatea odată cu apariția platformelor bancare mobile, care pune la dispoziția clienților posibilitatea atât a inițierii plăților, cât și a solicitării acestora (MIA). Atragem atenția, că în conformitate cu pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92 UE, la stabilirea listei de servicii de bază trebuie să se țină cont de specificul național. Astfel, „în particular, anumite servicii pot fi considerate esențiale pentru a garanta utilizarea integrală a unui cont de plăți într-un anumit stat membru, datorită utilizării lor răspândite la nivel intern. De exemplu, în unele state membre consumatorii continuă să utilizeze cecurile la scară largă, în timp ce în alte state membre acest mijloc de plată este foarte rar utilizat. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să le permită statelor membre să identifice servicii suplimentare care sunt considerate esențiale la nivel național și care ar trebui să fie furnizate împreună cu un cont de plăți cu servicii de bază în statul membru în cauză. De asemenea, statele membre ar trebui să asigure faptul că comisioanele percepute de instituțiile de credit pentru oferirea acestor servicii suplimentare în legătură cu un cont de plăți cu servicii de bază sunt rezonabile”. În această ordine de idei, serviciul de debitare directă nu este un serviciu răspândit, respectiv nu poate fi considerat un serviciu de bază prin prisma Directivei.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 8.</p>

<p>(iii) transferuri de credit, inclusiv ordine de plată programată, după caz, la terminale bancare, la ghișee și prin intermediul facilităților online ale băncii în cauză.</p>	<p>AmCham Moldova</p>	<p>85</p>	<p>Se propune excluderea punctului (i) de la art. 28 alin. (1) lit. d), deoarece debitarea directă în Republica Moldova nu este un serviciu de bază și și-a pierdut actualitatea odată cu apariția platformelor de plată mobile, care pune la dispoziția clienților posibilitatea atât a inițierii plăților, cât și a solicitării acestora (MIA). Atragem atenția, că în conformitate cu pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92 UE, la stabilirea listei de servicii de bază trebuie să se țină cont de specificul național. Astfel, „în particular, anumite servicii pot fi considerate esențiale pentru a garanta utilizarea integrală a unui cont de plăți într-un anumit stat membru, datorită utilizării lor răspândite la nivel intern. De exemplu, în unele state membre consumatorii continuă să utilizeze cecurile la scară largă, în timp ce în alte state membre acest mijloc de plată este foarte rar utilizat. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să le permită statelor membre să identifice servicii suplimentare care sunt considerate esențiale la nivel național și care ar trebui să fie furnizate împreună cu un cont de plăți cu servicii de bază în statul membru în cauză. De asemenea, statele membre ar trebui să asigure faptul că comisioanele percepute de instituțiile de credit pentru oferirea acestor servicii suplimentare în legătură cu un cont de plăți cu servicii de bază sunt rezonabile”. În această ordine de idei, serviciul de debitare directă nu este un serviciu răspândit, respectiv nu poate fi considerat un serviciu de bază prin prisma Directivei.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 8.</p>
<p>(3) Băncile în cauză oferă conturi de plăți cu servicii de bază, cel puțin în moneda națională.</p>	<p>Asociația Businessului European</p>	<p>86</p>	<p>- Art. 28 alin. (3) : Se propune ca conturile de bază să fie deschise exclusiv în moneda națională (MDL), pentru a asigura uniformitate în aplicarea comisioanelor și facilitarea operațiunilor de retragere.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de redacție a art. 28 alin. (3) se întemeiază pe prevederile din art. 17 alin. (3) din Directiva 2014/92, care stipulează că: „<i>Statele membre se asigură că instituțiile de credit stabilite pe teritoriul lor oferă conturi de plăți cu servicii de bază, cel puțin în moneda națională a statului membru respectiv.</i>”.</p>

	Asociația Bancilor din Moldova	87	Art. 28 alin. (3) și art. 29 alin. (1): Se propune ca conturile de bază să fie deschise exclusiv în moneda națională (MDL), pentru a asigura uniformitate în aplicarea comisioanelor și facilitarea operațiunilor de retragere.	Nu se acceptă A se vedea comentariul de la crt. 86.
(4) Accesul la un cont de plăți cu servicii de bază permite consumatorilor să execute un număr nelimitat de operațiuni, utilizând serviciile prevăzute la alin. (1).	Asociația Bancilor din Moldova	88	Art. 28 alin. (4) ” Accesul la un cont de plăți cu servicii de bază permite consumatorilor să execute un număr nelimitat de operațiuni, utilizând serviciile prevăzute la alin. (1).” Mențiunea de ”nelimitat” nu este aplicabilă, conform Legii 62/2008 ” Articolul 27. Utilizarea cardurilor în cadrul operațiunilor valutare (1) Retragerea numerarului în valută străină și primirea cecurilor de călătorie în valuta străină în străinătate prin intermediul unui card emis de către o bancă licențiată din contul unei persoane fizice rezidente se permit în sumă ce nu depășește 10000 de euro/lună (sau echivalentul acestora). De asemenea, în scopul respectării legislației aferente prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului băncile au stabilite limite zilnice/săptămânale/lunare de sume (unele inclusiv număr de tranzacții), din motive de Securitate și pentru monitorizarea tranzacțiilor neobișnuite. Astfel menținerea prevederii de ”nelimitate” ar spori riscul de spălare de bani și tranzacții dificil de controlat. În acest sens, se impune o concretizare prin precizarea că ”în conformitatea cu legislația valutară și prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.	Se acceptă. La art. 28, alin. (4) se expune cu următorul conținut: „(4) <i>Accesul la un cont de plăți cu servicii de bază permite consumatorilor să execute un număr nelimitat de operațiuni, utilizând serviciile prevăzute la alin. (1), cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară și Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</i> ”.
Secțiunea a 3-a Comisioane conexe contului de plăți cu servicii de bază	Asociația Businessului European	89	- Art. 29 alin. (1): Se propune ca conturile de bază să fie deschise exclusiv în moneda națională (MDL), pentru a asigura uniformitate în aplicarea comisioanelor și facilitarea operațiunilor de retragere.	Nu se acceptă A se vedea comentariul de la crt. 86.
Articolul 29. Comisioane conexe contului de plăți cu servicii de bază (1) În cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere	Asociația Bancilor din Moldova	90	Art. 28 alin. (3) și art. 29 alin. (1): Se propune ca conturile de bază să fie deschise exclusiv în moneda națională (MDL), pentru a asigura uniformitate în aplicarea comisioanelor și facilitarea operațiunilor de retragere.	Nu se acceptă A se vedea comentariul de la crt. 86.

<p>financiar, băncile în cauză oferă gratuit:</p>		<p>91 Propunem completarea art. 29 cu un nou alineat cu următoarea redacție: „Alin. (1) al prezentului articol se aplică exclusiv conturilor active. În cazul conturilor inactive, prestatorii de servicii de plată pot percepe comisioane rezonabile pentru administrarea și închiderea acestor conturi”. Scopul principal al prezentei legi este protejarea intereselor consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar și promovarea incluziunii financiare a acestora. Cu toate acestea, situația conturilor inactive impune o abordare diferențiată, ținând cont atât de realitățile operaționale ale instituțiilor financiare, cât și de echilibrul între drepturile consumatorilor și sustenabilitatea economică a băncilor. În cazul conturilor inactive, consumatorii nu beneficiază efectiv de serviciile băncii, însă administrarea acestor conturi presupune angajarea unor resurse financiare și umane semnificative, inclusiv pentru monitorizare, securitate, conformitate și operațiuni administrative. Aceasta generează costuri reale pentru prestatorii de servicii de plată. Mai mult, conturile pot deveni inactive doar din două motive: (i) consumatorul și-a deschis un cont la o altă instituție financiară și nu mai utilizează contul inițial; (ii) consumatorul nu mai întrunește criteriile de vulnerabilitate financiară (de exemplu, nu mai este beneficiar de ajutor social), ceea ce îl exclude implicit de la condițiile speciale dedicate consumatorilor vulnerabili. În aceste condiții, este rezonabil ca un consumator care nu mai necesită serviciile asociate contului de plăți cu servicii de bază să-și închidă contul în mod voluntar sau, în caz contrar, să suporte o parte proporțională din costurile generate de administrarea acestuia. Această prevedere vine să asigure un echilibru just între protecția consumatorului vulnerabil și eficiența economică a instituțiilor financiare, evitând situațiile în care băncile sunt nevoite să susțină costuri suplimentare fără contraprestație și să întrețină conturi inactive care pot genera riscuri operaționale și financiare.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea de percepere a comisioanelor pentru administrarea și închiderea conturilor inactive este contrară obiectivului Directivei 2014/92, care urmărește garantarea accesului efectiv, continuu și nediscriminatoriu al consumatorilor la un cont de plăți cu servicii de bază, în special pentru persoanele vulnerabile din punct de vedere financiar. Totodată, art. 31 alin. (1) stabilește în mod expres situațiile în care banca poate decide, în mod unilateral, rezoluțiunea contractului-cadru, inclusiv în cazul în care contul de plăți este inactiv [lit. b)] sau atunci când consumatorul și-a deschis ulterior un al doilea cont de plăți care îi permite accesul la serviciile aferente unui cont de plăți cu servicii de bază [lit. e)]. Prin urmare, cadrul normativ deja oferă prestatorilor de servicii de plată instrumentele necesare pentru a gestiona conturile inactive, fără a recurge la introducerea unor comisioane suplimentare care ar putea afecta în mod disproporționat consumatorii vulnerabili și ar submina finalitatea protectivă a Directivei 2014/92.</p>
---	--	--	---

<p>a) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) și b);</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>92</p> <p>Art. 29 alin. (1) lit. a) propunem modificarea și expunerea acestuia în următoarea redacție “serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) și b), cu excepția costurilor de administrare. Pentru administrarea conturilor, prestatorii de servicii de plată pot percepe un comision rezonabil”. Reținem că administrarea unui cont de plăți implică mai multe cheltuieli din partea băncilor, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Costurile de investiții și mentenanța a infrastructurii IT (Servere și echipamente de stocare, sisteme core-banking, CRM, instrumente de asigurarea a securității cibernetice și prevenirea riscurilor etc.); • Investițiile în platformele de accesibilitate - Mobile Banking, mentenanța acestora și adaptarea la cerințele clienților; • Costurile legate de conformitate și raportare (monitorizarea tranzacțiilor, actualizări KYC, AML, raportări către autorități); • Costuri pentru serviciile conexe (suport contact centru, emitere extrase, disponibilitate platformelor 24/7 etc.); • Cheltuielile salariale și alte cheltuieli asociate pentru departamentele de monitorizare a conturilor și a tranzacțiilor aferente conturilor respective (Departamentele Operațiuni, IT, Conformitate etc.) <p>Astfel, scopul perceperii comisioanelor este compensarea cheltuielilor suportate de către prestatorul de servicii de plată în legătură cu prestarea unui anumit serviciu. În această ordine de idei, scopul perceperii comisioanelor este compensarea cheltuielilor suportate de către prestatorul de servicii de plată în legătură cu prestarea unui anumit serviciu. De asemenea, accentuăm că limitarea compensării cheltuielilor suportate de către prestatorii de servicii de plată, poate avea mai multe consecințe, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea calității serviciilor: dacă nu sunt compensate cheltuielile suportate, băncile nu ar mai avea stimulente suficiente pentru a investi în 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea înaintată la art. 29 alin. (1) lit. a) ar restrânge nejustificat categoria consumatorilor protejați, contrar scopului Directivei 2014/92, care urmărește incluziunea financiară și protecția unui spectru mai larg de consumatori vulnerabili.</p>
--	--	---	---

			<p>îmbunătățirea calității serviciilor oferite, în digitalizarea produselor sau în tehnologia necesară pentru a satisface cerințele clienților;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de competitivitate: Limitarea compensării cheltuielilor poate descuraja concurența între bănci și instituțiile financiare. Nu mai există stimulente pentru instituțiile financiare să își îmbunătățească serviciile sau să inoveze pentru a atrage clienți. • Instabilitate pe termen lung: Dacă cheltuielile suportate nu sunt compensate integral, pentru o perioadă îndelungată, poate apărea o distorsiune a pieței, iar băncile sau alte instituții financiare pot ajunge să își piardă sustenabilitatea pe termen lung din cauza marjelor de profit scăzute. <p>Totodată reținem că în conformitate cu art. 18, Directiva 2014/92 UE permite perceperea unor comisioane rezonabile inclusiv în cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar. Directiva nu obligă statele membre să asigure ca comercianții să presteze gratuit careva servicii. Reținem că prestatorii unor servicii de plată prestează o activitate comercială care este incompatibilă cu gratuitatea. Într-adevăr Directiva 2014/92 UE la 46 din Preambul prevede că „pentru a încuraja consumatorii vulnerabili (...) statele membre pot prevedea ca aceste conturi de plăți cu servicii de bază să fie oferite acestor consumatori în condiții deosebit de avantajoase”, dar nu neapărat gratuit.</p>	
b) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c), în cazul în care sunt furnizate la ghișeele sau bancomatele din rețeaua proprie a băncii în cauză;	Asociația Businessului European	93	- Art. 29 lit. b): Se propune ca retragerea de numerar să fie permisă doar în MDL, la ghișeele și bancomatele băncii. Pentru consumatorii vulnerabili, conturile de bază să fie deschise exclusiv în MDL.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 86.
	Asociația Băncilor din Moldova	94	La art. 29 alin. (1) propunem modificarea lit. b) și expunerea acesteia în următoarea redacție: „serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c), în cazul în care sunt furnizate la ghișeele sau bancomatele din rețeaua proprie a băncii în cauză, în limita la 6 operațiuni și a sumei de 6 mii lei lunar”. Retragerile de numerar implică costuri reale și semnificative pentru instituțiile	Nu se acceptă. În conformitate cu art. 17 alin. (4) din Directiva 2014/92/UE, ” <i>Statele membre se asigură că un cont de plăți cu servicii de bază permite consumatorilor să execute un număr nelimitat de operațiuni pentru serviciile</i>

		<p>financiare, incluzând cheltuielile de operare, securitate, întreținere a infrastructurii și procesarea tranzacțiilor. În acest context, plafonul propus de 6.000 lei lunar reflectă o limită rezonabilă și proporțională cu scopul de a proteja consumatorii vulnerabili. Menționăm că acest plafon este stabilit ținând cont de statutul consumatorului vulnerabil, definit prin venituri lunare limitate la salariul minim pe economie (5.500 lei). Astfel, retragerile care depășesc această sumă indică un consum mai mare decât capacitatea financiară specifică consumatorilor vulnerabili, justificând, prin urmare, aplicarea unor comisioane aferente serviciilor suplimentare. Totodată, în conformitate cu art. 18 din Directiva 2014/92/UE, este permisă perceperea unor comisioane rezonabile chiar și în cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar. Directiva nu impune statelor membre obligația de a asigura gratuitatea serviciilor oferite de comercianți sau instituții financiare, ci recomandă măsuri pentru facilitarea accesului la servicii de bază, în condiții avantajoase, fără a exclude aplicarea unor taxe rezonabile. De asemenea, reamintim că prestatorii de servicii de plată desfășoară o activitate comercială, iar gratuitatea absolută a tuturor serviciilor este incompatibilă cu sustenabilitatea economică a acestora. În acest sens, preambulul Directivei 2014/92/UE, la punctul 46, precizează că „pentru a încuraja consumatorii vulnerabili (...) statele membre pot prevedea ca aceste conturi de plăți cu servicii de bază să fie oferite în condiții deosebit de avantajoase”, fără a impune însă gratuitatea totală.</p> <p>Suplimentar menționăm că Conform Strategiei Naționale de promovare a plăților fără numerar și a politicii BNM, băncile sunt încurajate să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reducă dependența economiei de numerar; - stimuleze utilizarea cardurilor și plăților digitale. <p>Limitarea prin cost a retragerilor de numerar contribuie la alinierea cu direcțiile strategice ale BNM și ale Uniunii Europene, unde politica de „cash</p>	<p><i>menționate la alineatul (1)”,</i> prevedere preluată la art. 28 alin. (4) din proiectul de lege înaintat.</p> <p>Limitarea numărului de operațiuni ar crea bariere artificiale, reducând funcționalitatea contului de plăți și făcându-l inadecvat pentru operațiunile cotidiene, precum plățile curente, încasările și transferurile uzuale.</p> <p>Prin urmare, obligativitatea ca un cont de plăți cu servicii de bază să permită efectuarea unui număr nelimitat de operațiuni constituie o garanție esențială pentru asigurarea accesului real, adecvat și necondiționat la acest tip de cont, în deplină concordanță cu obiectivele Directivei 2014/92/UE privind promovarea incluziunii financiare și asigurarea unui nivel minim de funcționalitate a serviciilor de plăți pentru toți consumatorii.</p>
--	--	---	--

		<p>discouragement” este considerată bună practică. Limitarea prin cost ajută la echilibrarea cererii de numerar și la menținerea stabilității operaționale.</p> <p>În majoritatea țărilor UE retragerile de numerar sunt gratuite doar până la un anumit prag lunar, peste acest prag, se aplică comisioane pentru descurajarea utilizării excesive a numerarului, logica economică și de securitate este similară: numerarul este costisitor și riscant de gestionat.</p> <p>Prin urmare, propunerea de modificare asigură un echilibru adecvat între protecția consumatorilor vulnerabili și menținerea sustenabilității economice a băncilor, prin stabilirea unor limite rezonabile pentru serviciile gratuite și o justificare clară pentru perceperea comisiunilor peste aceste limite.</p>		
		95	<p>La Art. 29 lit. b), se propune ca retragerea de numerar să fie permisă doar în MDL, la ghișeele și bancomatele băncii. Pentru consumatorii vulnerabili, conturile de bază să fie deschise exclusiv în MDL.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile de la crt. 86 și crt. 94.</p>
	AmCham Moldova	96	<p>La art. 29 alin. (1) lit. a) se propune modificarea și expunerea acesteia în următoarea redacție „serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) și b), cu excepția costurilor de administrare. Pentru administrarea conturilor, prestatorii de servicii de plată pot percepe un comision rezonabil”. Reținem că administrarea unui cont de plăți implică mai multe cheltuieli din partea prestatorilor de servicii de plată, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Costurile de investiții și mentenanță infrastructurii IT (servere și echipamente de stocare, sisteme core-banking, CRM, instrumente de asigurarea a securității cibernetice și prevenirea riscurilor etc.); • Investițiile în platformele de accesibilitate - Mobile Banking, mentenanța acestora și adaptarea la cerințele clienților; • Costurile legate de conformitate și raportare (monitorizarea tranzacțiilor, actualizări KYC, AML, raportări către autorități); 	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariile de la crt. 92.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Costuri pentru serviciile conexe (suport contact centru, emitere extrase, disponibilitate platformelor 24/7 etc.); • Cheltuielile salariale și alte cheltuieli asociate pentru departamentele de monitorizare a conturilor și a tranzacțiilor aferente conturilor respective (Departamentele Operațiuni, IT, Conformitate etc.). Astfel, scopul perceperii comisioanelor reprezintă compensarea cheltuielilor suportate de către prestatorul de servicii de plată în legătură cu prestarea unui anumit serviciu. De asemenea, accentuăm că limitarea compensării cheltuielilor suportate de către prestatorii de servicii de plată, poate avea mai multe consecințe, cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea calității serviciilor: dacă nu sunt compensate cheltuielile suportate, prestatorii de servicii de plată nu ar mai avea stimulente suficiente pentru a investi în îmbunătățirea calității serviciilor oferite, în digitalizarea produselor sau în tehnologia necesară pentru a satisface cerințele clienților; • Lipsa de competitivitate: Limitarea compensării cheltuielilor poate descuraja concurența între instituțiile financiare. Nu mai există stimulente pentru instituțiile financiare să își îmbunătățească serviciile sau să inoveze pentru a atrage noi clienți; • Instabilitate pe termen lung: Dacă cheltuielile suportate nu sunt compensate integral, pentru o perioadă îndelungată, poate apărea o distorsiune a pieței, iar instituțiile financiare pot ajunge să își piardă sustenabilitatea pe termen lung din cauza marjelor de profit scăzute. Reținem că prestatorii unor servicii de plată prestează o activitate comercială care este incompatibilă cu gratuitatea. 	
	97	<p>Se propune completarea art. 29 cu un nou alineat în următoarea redacție: „Alin. (1) al prezentului articol se aplică exclusiv conturilor active. În cazul conturilor inactive, prestatorii de servicii de plată pot percepe comisioane rezonabile pentru administrarea și închiderea acestor conturi”. Scopul principal al prezentei legi este protejarea intereselor</p>	<p>Nu se acceptă. În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) – care transpune art. 19 alin. (2) din Directiva 2014/92/UE –, banca poate decide, în mod unilateral rezoluțiunea unui contract-cadru, dacă</p>

			<p>consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar și promovarea incluziunii financiare a acestora. Cu toate acestea, situația conturilor inactice impune o abordare diferențiată, ținând cont atât de realitățile operaționale ale instituțiilor financiare, cât și de echilibrul între drepturile consumatorilor și sustenabilitatea economică a prestatorilor de servicii de plată. În cazul conturilor inactice, consumatorii nu beneficiază efectiv de servicii, însă administrarea acestor conturi presupune angajarea unor resurse financiare și umane semnificative, inclusiv pentru monitorizare, securitate, conformitate și operațiuni administrative. Aceasta generează costuri reale pentru prestatorii de servicii de plată. Mai mult, conturile pot deveni inactice doar din două motive: (i) consumatorul și-a deschis un cont la o altă instituție financiară și nu mai utilizează contul inițial; (ii) consumatorul nu mai întrunește criteriile de vulnerabilitate financiară (de exemplu, nu mai este beneficiar de ajutor social), ceea ce îl exclude implicit de la condițiile speciale dedicate consumatorilor vulnerabili. În aceste condiții, este rezonabil ca un consumator care nu mai necesită serviciile asociate contului de plăți cu servicii de bază săși închidă contul în mod voluntar sau, în caz contrar, să suporte o parte proporțională din costurile generate de administrarea acestuia. Această prevedere vine să asigure un echilibru just între protecția consumatorului vulnerabil și eficiența economică a instituțiilor financiare, evitând situațiile în care prestatorii de servicii de plată sunt nevoiți să suporte costuri suplimentare fără contraprestație și să întrețină conturi inactice care pot genera riscuri operaționale și financiare.</p>	<p>în contul de plăți nu a fost efectuată nici operațiune de peste 24 de luni. Termenul respectiv oferă consumatorului suficient timp pentru a-și reactiva contul înainte de rezoluțiune, respectând principiul Directivei 2014/92/UE de a asigura acces efectiv și necondiționat la contul de plăți cu servicii de bază. În paralel, banca poate închide conturile complet inactice pentru a preveni costuri inutile și abuzuri.</p>
c) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) punctul (ii).	Banca Națională a Moldovei	98	La art. 29 alin. (1) lit. c) din proiectul de lege, recomandăm examinarea oportunității completării cu textul „precum și serviciul de transfer de credit prin intermediul facilităților online ale băncii”, completare ce va permite persoanelor vulnerabile să vizualizeze soldul conturilor. Totodată, propunerea vizează și includerea transferurilor prin intermediul Sistemului	Nu se acceptă. Spectrul de servicii oferite gratuit consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar a fost discutat și agreat în mod comun cu comunitatea bancară în cadrul ședințelor de lucru.

			MIA Plăți Instant (transferurile de credit), pe când versiunea curentă presupune o limitare injustă la schemele de plăți bazate pe carduri.	
(4) Fiecare bancă în cauză stabilește nivelul comisionului rezonabil, ținând cont cel puțin de: a) nivelurile veniturilor naționale; b) comisioanele medii percepute pentru serviciile furnizate privind conturile de plăți.	Asociația Băncilor din Moldova	99	<p>Propunem excluderea art. 29 alin. (4), întrucât actuala formulare nu asigură transparență și predictibilitate din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de claritate privind criteriile de referință. Formularea „nivelurile veniturilor naționale” este vagă și susceptibilă de interpretări multiple. Nu este specificat dacă este vorba despre salariul minim, salariul mediu brut/net, PIB-ul per capita sau alți indicatori macroeconomici. Totodată, nu se explică mecanismul prin care acești indicatori ar trebui să influențeze nivelul comisioanelor bancare, ceea ce reduce transparența și aplicabilitatea normei. • Comisioanele bancare reflectă costuri reale și sunt esențiale pentru sustenabilitatea instituțiilor. Comisioanele percepute de bănci acoperă costuri concrete, inclusiv: (i) costuri operaționale (resurse umane, infrastructură etc.); (ii) plăți către terți (rețele internaționale de plăți, prestatori IT etc.); (iii) investiții în securitate cibernetică și inovație digitală; (iv) costuri de conformitate cu reglementările (AML/CFT, protecția consumatorului etc.). De cele mai multe ori, marjele de profit din comisioane sunt reduse, iar impunerea unor reduceri suplimentare arbitrare ar putea conduce la: (i) dezechilibre financiare pentru instituțiile prestatoare; (ii) diminuarea investițiilor în calitatea serviciilor; (iii) reducerea asistenței pentru clienți sau a acoperirii teritoriale; (iv) afectarea securității infrastructurii bancare. • Suprapunere cu reglementările existente ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM). În prezent, unele costuri aferente serviciilor de plată sunt deja reglementate de către BNM (ex.: plăți către conturi IBAN, transferuri interbancare, MIA, SEPA, etc.). Introducerea unor noi criterii vagi pentru stabilirea comisioanelor poate genera neconcordanțe sau conflicte cu cadrul de reglementare existent. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de redacție a art. 29 alin. (4) se întemeiază pe prevederile din art. 18 alin. (3) din Directiva 2014/92, care stipulează că: „<i>Statele membre se asigură că comisioanele rezonabile menționate la alineatele (1) și (2) sunt stabilite ținând seama cel puțin de următoarele criterii:</i></p> <p><i>a) nivelurile veniturilor naționale;</i> <i>(b) comisioanele medii percepute de instituțiile de credit în statul membru respectiv pentru serviciile furnizate privind conturile de plăți.”.</i></p> <p>Scopul acestor norme este să asigure că taxele sau comisioanele aplicate conturilor de plăți cu servicii de bază nu devin o barieră pentru consumatori și rămân proporționale și corecte în contextul economic național, respectând echilibrul între protecția acestora și sustenabilitatea serviciilor financiare.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Tratarea deja adecvată a categoriilor vulnerabile. Categoriile sociale vulnerabile, menționate ca potențiale beneficiare ale unor reduceri, beneficiază deja, în practică, de comisioane preferențiale sau de gratuități pentru o gamă largă de servicii. Instituțiile bancare aplică aceste politici din considerente sociale și comerciale, fără a fi impuse printr-un cadru normativ rigid. • Necesitatea unui cadru echilibrat și predictibil. Stabilirea comisiunilor trebuie să reflecte un echilibru între sustenabilitatea prestatorilor de servicii și accesibilitatea serviciilor pentru clienți. Reglementările trebuie să fie clare, obiective și aplicabile uniform, evitând formule generale care pot genera incertitudine juridică și dificultăți de implementare. Astfel, considerăm că menținerea art. 29 alin. (4) în forma propusă nu contribuie la creșterea transparenței sau accesibilității serviciilor, ci riscă să creeze confuzie, dificultăți de aplicare și efecte negative asupra calității și sustenabilității serviciilor bancare. Propunem eliminarea acestui alineat din proiectul de act normativ. 	
AmCham Moldova	100	<p>Se propune excluderea alin. (4) al art. 29 întrucât actuala formulare nu asigură transparență și predictibilitate din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de claritate privind criteriile de referință. Formularea „nivelurile veniturilor naționale” este vagă și susceptibilă de interpretări multiple. Nu este specificat dacă este vorba despre salariul minim, salariul mediu brut/net, PIB-ul per capita sau alți indicatori macroeconomici. Totodată, nu se explică mecanismul prin care acești indicatori ar trebui să influențeze nivelul comisiunilor, ceea ce reduce transparența și aplicabilitatea normei. • Comisiunile reflectă costuri reale și sunt esențiale pentru sustenabilitatea instituțiilor. Comisiunile percepute de prestatorii de servicii de plată acoperă costuri concrete, inclusiv: (i) costuri operaționale (resurse umane, infrastructură etc.); (ii) plăți către terți (rețele internaționale de plăți, prestatori IT etc.); (iii) 	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 99.</p>

		<p>investiții în securitate cibernetică și inovație digitală; (iv) costuri de conformitate cu reglementările (AML/CFT, protecția consumatorului etc.). De cele mai multe ori, marjele de profit din comisioane sunt reduse, iar impunerea unor reduceri suplimentare arbitrare ar putea conduce la: (i) dezechilibre financiare pentru instituțiile prestatoare; (ii) diminuarea investițiilor în calitatea serviciilor; (iii) reducerea asistenței pentru clienți sau a acoperirii teritoriale; (iv) afectarea securității infrastructurii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprapunere cu reglementările existente ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM). În prezent, unele costuri aferente serviciilor de plată sunt deja reglementate de către BNM (ex.: plăți către conturi IBAN, transferuri interbancare, MIA, SEPA, etc.). Introducerea unor noi criterii vagi pentru stabilirea comisioanelor poate genera neconcordanțe sau conflicte cu cadrul de reglementare existent. • Tratarea deja adecvată a categoriilor vulnerabile. Categoriile sociale vulnerabile, menționate ca potențiale beneficiare ale unor reduceri, beneficiază deja, în practică, de comisioane preferențiale sau de gratuități pentru o gamă largă de servicii. Instituțiile bancare aplică aceste politici din considerente sociale și comerciale, fără a fi impuse printr-un cadru normativ rigid. • Necesitatea unui cadru echilibrat și predictibil. Stabilirea comisioanelor trebuie să reflecte un echilibru între sustenabilitatea prestatorilor de servicii și accesibilitatea serviciilor pentru clienți. Reglementările trebuie să fie clare, obiective și aplicabile uniform, evitând formule generale care pot genera incertitudine juridică și dificultăți de implementare. Astfel, considerăm faptul că menținerea art. 29 alin. (4) în forma propusă nu contribuie la creșterea transparenței sau accesibilității serviciilor, ci riscă să creeze confuzie, dificultăți de aplicare și efecte negative asupra calității și sustenabilității serviciilor de plată. Propunem 	
--	--	--	--

			eliminarea acestui alineat din proiectul de act normativ.	
(5) Penalitățile percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a obligațiilor care îi revin prin contractul-cadru nu depășesc 0,01% pe zi de întârziere din salariul minim pe țară în cazul prevăzut la art. 29 alin. (1), respectiv din salariul mediu lunar pe economie în cazul prevăzut la art. 29 alin. (2).	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	101	La art.29 alin. (5) - „Penalitățile percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a obligațiilor care îi revin prin contractul-cadru nu depășesc 0,01% pe zi de întârziere din salariul minim pe țară în cazul prevăzut la art. 29 alin. (1), respectiv din salariul mediu lunar pe economie în cazul prevăzut la art. 29 alin. (2)” se recomandă specificarea anului de gestiune (în curs sau precedent) în ambele cazuri. Suplimentar, se va ține cont că în cazul salariului mediu lunar pe economie, informația despre cuantumul acestuia, efectiv realizat, se face publică în Monitorul Oficial anual la 1 martie pentru anul precedent, iar în cazul cuantumului prognozat se face publică în decembrie pentru anul următor de gestiune.	Se acceptă. La art. 29, alin. (6) se expune cu următorul conținut: <i>„(6) Penalitățile percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a obligațiilor care îi revin prin contractul-cadru nu depășesc 0,01% pe zi de întârziere din salariul minim pe țară pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (1), respectiv din salariul mediu lunar pe economie pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (2).”.</i>
	Asociația Băncilor din Moldova (aviz suplimentar din 10.12.2025)	102	Propunem completarea art. 29 cu încă un alineat în următoarea redacție „în scopul verificării statutului de consumator vulnerabil, băncile au dreptul de a accesa datele privind veniturile consumatorului din registrele de stat la care au acces”. Introducerea acestui alineat este necesară pentru a permite băncilor să realizeze o verificare obiectivă și eficientă a statutului de consumator vulnerabil. Accesul la informațiile privind veniturile consumatorului este esențial pentru a determina eligibilitatea acestuia pentru măsurile de protecție prevăzute de lege. În lipsa acestei posibilități, evaluarea statutului de vulnerabilitate ar fi imprecisă sau imposibil de efectuat, ceea ce ar afecta aplicarea unitară a legislației și ar putea conduce la tratamente inechitabile între consumatori. Totodată, includerea acestei prevederi asigură un temei legal clar pentru accesarea datelor, eliminând incertitudinile juridice pentru instituțiile financiare și protejând totodată consumatorul, prin limitarea utilizării datelor exclusiv în scopul verificării statutului de vulnerabilitate.	Se acceptă parțial. La art. 29, alin. (3) se completează cu alin. (4) cu următorul conținut: <i>„(4) În scopul verificării îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumator, băncile au dreptul de a accesa datele relevante privind veniturile acestuia din registrele de stat la care au acces.”.</i> Alineatele (4) și (5) se vor renumera corespunzător.

<p>Articolul 31. Rezoluțiunea contractului-cadru privind un cont de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) Banca în cauză poate decide, în mod unilateral, rezoluțiunea unui contract-cadru privind un cont de plăți cu servicii de bază numai în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>103</p>	<p>Totodată, în opinia noastră, temeiurile de rezoluțiune unilaterală prevăzute în proiectul de act normativ sunt formulate într-un mod limitativ din perspectiva băncii. Înțelegem că deschiderea și utilizarea unui cont de plăți cu servicii de bază, în temeiul prezentei legi, trebuie să respecte prevederile Legii nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Cu toate acestea, observăm că nu sunt avute în vedere anumite situații care, în practică, afectează în mod esențial relația de încredere dintre bancă și client și care ar trebui să constituie temeiuri clare pentru rezilierea unilaterală a contractului.</p> <p>Spre exemplu, furnizarea intenționată de informații false la momentul deschiderii contului (cu privire la venituri, ocupație etc.) reprezintă o încălcare gravă ce compromite încrederea în relația contractuală și justifică încetarea acesteia.</p> <p>De asemenea, considerăm că ar trebui incluse explicit următoarele temeiuri suplimentare de rezoluțiune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Furnizarea intenționată de informații false în vederea deschiderii contului sau accesării unor servicii; - Încălcarea gravă și repetată a condițiilor contractuale (ex.: depășirea constantă a soldului contului și refuzul de a acoperi deficitul); - Fraudarea sau tentativa de fraudare a băncii. <p>Menționăm că noțiunile de „fals” și „incorect”, au semnificații juridice diferite, și fără o clarificare adecvată poate genera interpretări neunitare și dificultăți în aplicare.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul de lege, la art. 31, conține considerentele enumerate în propunerea înaintată.</p> <p>Totodată, la art. 31 alin. (1) lit. c), după cuvintele „<i>informații incorecte</i>” a fost completat cu cuvintele „<i>sau false</i>”.</p>
<p>b) nu a fost efectuată nicio operațiune în contul de plăți de peste 24 de luni consecutive;</p>	<p>Asociația Businessului European</p>	<p>104</p>	<p>-Art. 31 alin. (1) lit. b): Se propune revizuirea termenului de inactivitate de 12 luni, în conformitate cu practicile bancare curente.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de redactare a art. 31 alin. (1) lit. b) se întemeiază pe prevederile art. 19 alin. (2) lit. b) din Directiva 2014/92/UE, care stabilește un termen de inactivitate de 24 de luni pentru conturile de plăți cu servicii de bază. Acest interval asigură consumatorului un timp rezonabil pentru a-și reactiva</p>

				contul înainte ca banca să procedeze la rezoluțiunea contractului-cadru și reflectă obiectivul directivei de a garanta accesul efectiv și neîngrădit la un cont de plăți cu servicii de bază.
	Asociația Bancilor din Moldova	105	Referitor la Verificarea existenței conturilor de bază: Art. 31 alin. (1) lit. b): Se propune revizuirea termenului de inactivitate de 12 luni, în conformitate cu practicile bancare curente.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 104.
e) consumatorul și-a deschis ulterior un al doilea cont de plăți la o bancă în cauză în Republica Moldova, care îi permite să utilizeze serviciile enumerate la art. 28 alin. (1).	Asociația Businessului European	106	- Art. 31 alin. (1) lit. e): Băncile trebuie să dispună de instrumente eficiente pentru identificarea existenței conturilor de bază la alte instituții.	Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 77.
	Asociația Bancilor din Moldova	107	Referitor la Verificarea existenței conturilor de bază: - Art. 31 alin. (1) lit. e): Băncile trebuie să dispună de instrumente eficiente pentru identificarea existenței conturilor de bază la alte instituții.	Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 77.
(2) În cazul în care banca în cauză decide rezoluțiunea contractului-cadru privind un cont de plăți cu servicii de bază din unul sau mai multe dintre motivele prevăzute la alin. (1) lit. b), d) și e), aceasta informează consumatorul, în scris și gratuit, cu privire la motivele și justificarea acestei încetări, cu cel puțin 2 luni înainte de data la care încetarea își produce efectele, cu excepția cazului în care această informare contravine dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.	Asociația Businessului European	108	- Art. 31 alin. (2): Se propune ca informarea clientului privind închiderea contului să se facă prin notificare electronică, cu 30 de zile înainte, fără obligația de a prezenta motivele. Totodată, se recomandă introducerea posibilității de conversie automată a contului de bază în cont standard, cu informarea prealabilă a clientului. Totodată, în opinia noastră, temeiurile de rezoluțiune unilaterală prevăzute în proiectul de act normativ sunt formulate într-un mod limitativ din perspectiva băncii. Înțelegem că deschiderea și utilizarea unui cont de plăți cu servicii de bază, în temeiul prezentei legi, trebuie să respecte prevederile Legii nr. 308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Cu toate acestea, observăm că nu sunt avute în vedere anumite situații care, în practică, afectează în mod esențial relația de încredere dintre bancă și client și care ar trebui să constituie temeiuri clare pentru rezilierea unilaterală a contractului. Spre exemplu, furnizarea intenționată de informații false la momentul deschiderii contului (cu privire la venituri, ocupație etc.) reprezintă o încălcare gravă ce	Se acceptă parțial. Propunerea perioadei de preaviz a consumatorului în cazul rezoluțiunii contractului-cadru, cu cel puțin 2 luni înainte înainte de data la care rezoluțiunea își produce efectele, se întemeiază pe prevederile art.19 alin. (4) din Directiva 2014/92/UE, care prevede în mod expres un asemenea termen. De menționat că, Directiva 2014/92/UE nu obligă banca să rezoluționeze contractul-cadru; ea doar permite rezoluțiunea dacă consumatorul deține deja un alt cont care îi asigură serviciile de bază (art. 19 alin. (2) lit. (e)). Scopul este prevenirea multiplicării conturilor de bază, nu penalizarea consumatorului. Totodată, la art. 31 alin. (1) lit. c), după cuvintele „informații incorecte” a fost completat cu cuvintele ”sau false”.

			<p>compromite încrederea în relația contractuală și justifică încetarea acesteia. De asemenea, considerăm că ar trebui incluse explicit următoarele temeieri suplimentare de rezoluțiune:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Furnizarea intenționată de informații false în vederea deschiderii contului sau accesării unor servicii; - Încălcarea gravă și repetată a condițiilor contractuale (ex.: depășirea constantă a soldului contului și refuzul de a acoperi deficitul); - Fraudarea sau tentativa de fraudare a băncii. <p>Menționăm că noțiunile de „fals” și „incorect” au semnificații juridice diferite, și fără o clarificare adecvată poate genera interpretări neunitare și dificultăți în aplicare.</p>	
	Asociația Bancilor din Moldova	109	- Art. 31 alin. (2): Se propune ca informarea clientului privind închiderea contului să se facă prin notificare electronică, cu 30 de zile înainte. Totodată, se recomandă introducerea posibilității de conversie automată a contului de bază în cont standard, cu informarea prealabilă a clientului.	Nu se acceptă. Prevederile art. 31 alin. (2) se întemeiază pe art. 19 alin. (4) din Directiva 2014/92/UE, care stabilește că, „(4) <i>Statele membre se asigură că, în cazul în care instituția de credit decide încetarea contractului privind un cont de plăți cu servicii de bază din unul sau mai multe dintre motivele menționate la alineatul (2) literele (b), (d) și (e) și la alineatul (3), aceasta informează consumatorul, în scris și gratuit, cu privire la motivele și justificarea încetării, cu cel puțin două luni înainte de data la care încetarea își produce efectele, cu excepția cazului în care această informare contravine obiectivelor de securitate națională sau de ordine publică. [...]</i> ”.
Secțiunea a 5-a Informații generale privind conturile de plăți cu servicii de bază	Banca Națională a Moldovei	110	La art. 32 alin. (1) lit. a) din proiectul de lege, în vederea evitării interpretărilor neconforme, urmează a fi precizat sensul sintagmei „aflați în mobilitate”.	Se acceptă. La art. 32 alin. (1) lit. a) din proiectul de lege , sintagma „aflați în mobilitate” se substituie cu cuvântul „mobili”.
Articolul 32. Furnizarea informațiilor cu privire la				

<p>serviciile aferente conturilor de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) Pentru asigurarea informării publicului în legătură cu serviciile aferente conturilor de plăți cu servicii de bază:</p> <p>a) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, pune la dispoziția consumatorilor, în special celor care nu beneficiază de servicii bancare, celor vulnerabili și aflați în mobilitate, informații clare și inteligibile cu privire la dreptul acestora de a deschide și utiliza un cont de plăți cu servicii de bază, precum și dreptul de a sesiza autoritatea de supraveghere și la procedurile de soluționare extrajudiciară a disputelor în legătură cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi de către prestatorii de servicii de plată;</p> <p>b) băncile în cauză pun la dispoziția consumatorilor, în mod gratuit, informații și asistență accesibile privind serviciile specifice ale contului de plăți cu servicii de bază oferit, condițiile generale de tarifare ale acestora, precum și procedurile ce trebuie urmate pentru exercitarea dreptului de acces la conturi de plăți cu servicii de bază.</p>				
---	--	--	--	--

<p>(4) Prestatorii de servicii de plată furnizează Comisiei Naționale, în calitate de autoritate de supraveghere, toate informațiile solicitate în conformitate cu prevederile alin. (3), în modul, cu periodicitatea și conținutul stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>111</p>	<p>Solicităm o clarificare ce ține de prevederile Art.33 alin(4) conform căruia “Prestatorii de servicii de plată furnizează Comisiei Naționale, în calitate de autoritate de supraveghere, toate informațiile solicitate în conformitate cu prevederile alin. (3), în modul, cu periodicitatea și conținutul stabilite în actele normative ale Comisiei Naționale”, în materie de formulare, termeni, periodicitate, mijlocul transiterii/depunerii etc.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pentru mai multă claritate a normei, la art. 33, alin .(4) se va expune cu următorul conținut: „(4) Modul și procedura de transmitere a informației prevăzute la alin. (3) se stabilesc prin actul normativ al Comisiei Naționale.”.</p>
<p style="text-align: center;">Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII</p> <p>Articolul 38. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare peste 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Asociația Businessului European</p>	<p>112</p>	<p>- Art. 38 alin. (1): Se propune extinderea termenului de intrare în vigoare la 24 luni, pentru a permite adaptarea infrastructurii IT și operaționale.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.</p>
	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>113</p>	<p>Propunem, de asemenea, modificarea articolului 38, alineatul (1), astfel încât prezenta lege să intre în vigoare la 24 de luni de la data publicării, iar Capitolul ce ține de schimbarea Conturilor la data aderării RM la UE, având în vedere următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea infrastructurii IT și a procedurilor operaționale. În prezent, băncile își concentrează eforturile pentru a pune la dispoziția consumatorilor funcționalitatea Open Banking. Complexitatea procesului de implementare a acestui serviciu și durata necesară până la disponibilitatea pentru clienți evidențiază încă o dată cât de dificilă este realizarea, care a durat mai bine de un an. ”Băncile și instituțiile financiare trebuie să adapteze sistemele informatice pentru a facilita transferuri rapide și fără impedimente ale conturilor. Implementarea unor schimbări complexe în infrastructura IT necesită timp, resurse și o testare riguroasă pentru a preveni erori sau vulnerabilități. • Educația și informarea consumatorilor. Este esențial ca utilizatorii să fie bine informați și educați privind drepturile lor, noile proceduri de schimbare a conturilor și beneficiile acestora. Un interval mai extins permite organizarea unor campanii educaționale eficiente, care să asigure o tranziție lină și să minimizeze riscurile de confuzie sau abuz. 	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea capacității instituționale. Autoritățile de reglementare și supraveghere financiară au nevoie de timp pentru a se pregăti corespunzător în vederea monitorizării respectării noilor reguli. Formarea și instruirea echipelor specializate, responsabile cu gestionarea reclamațiilor și implementarea efectivă a directivei, reprezintă un proces care necesită răbdare și resurse. 	
	AmCham Moldova	<p>114 Se propune, de asemenea, modificarea art. 38, alin. (1), astfel încât prezenta lege să intre în vigoare la 24 de luni de la data publicării, având în vedere următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea infrastructurii IT și a procedurilor operaționale. În prezent, prestatorii de servicii de plată își concentrează eforturile pentru a pune la dispoziția consumatorilor funcționalitatea Open Banking. Complexitatea procesului de implementare a acestui serviciu și durata necesară până la disponibilitatea pentru clienți evidențiază încă o dată cât de dificilă este realizarea, care a durat mai bine de un an. Instituțiile financiare trebuie să adapteze sistemele informatice pentru a facilita transferuri rapide și fără impedimente ale conturilor. Implementarea unor schimbări complexe în infrastructura IT necesită timp, resurse și o testare riguroasă pentru a preveni erori sau vulnerabilități. • Educația și informarea consumatorilor. Este esențial ca utilizatorii să fie bine informați și educați privind drepturile lor, noile proceduri de schimbare a conturilor și beneficiile acestora. Un interval mai extins permite organizarea unor campanii educaționale eficiente, care să asigure o tranziție lină și să minimizeze riscurile de confuzie sau abuz. • Consolidarea capacității instituționale. Autoritățile de reglementare și supraveghere financiară au nevoie de timp pentru a se pregăti corespunzător în vederea monitorizării respectării noilor reguli. Formarea și instruirea echipelor specializate, responsabile cu gestionarea reclamațiilor și implementarea efectivă a 	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.</p>

			directivei, reprezintă un proces care necesită timp și resurse.	
	„MOLDCEL L” S.A.	115	<p>Articolul 38 – Termenul de intrare în vigoare</p> <p>Pentru a permite o implementare sigură și eficientă, se recomandă ca legea să intre în vigoare la 24 de luni de la publicare, având în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Multiple proiecte în derulare desfășurate la fel în contextul cerințelor legale din partea BNM, cum ar fi: Open Banking, SCA, e-KYC, adaptarea la cerințe noi de securitate a informației; - Necesitatea adaptării infrastructurii IT și testării sistemelor informatice complexe; - Educația și informarea consumatorilor cu privire la noile drepturi și proceduri; - Pregătirea instituțională a autorităților pentru monitorizare și gestionarea reclamațiilor. 	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.
	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC	116	<p>Articolul 38 – Termenul de intrare în vigoare</p> <p>Pentru a asigura o tranziție fără riscuri și o aplicare coerentă a noilor norme, propunem ca legea să intre în vigoare la 24 de luni de la data publicării, luând în considerare: proiectele de transformare digitală aflate deja în derulare (Open Banking, e-KYC, cerințe privind autentificarea puternică a clientului – SCA), timpul necesar pentru adaptarea infrastructurii IT și testarea sistemelor, nevoia de informare a publicului și de pregătire instituțională pentru monitorizare și gestionarea reclamațiilor.</p>	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt.6.
Articolul 40. Modificarea unor acte normative conexe La data intrării în vigoare a prezentei legi, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 293 ³ , cu următorul cuprins:	Asociația Businessului European	117	- Art. 293: Se solicită revizuirea regimului sancționator, având în vedere complexitatea implementării infrastructurii de schimbare a contului.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 52.

<p>„Articolul 293³. Încălcarea legislației cu privire la comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) Încălcarea de către prestatorul de servicii de plată a prevederilor art. 4 alin. (8), art. 5–10, art. 11 alin. (2) și alin. (5) lit. b), art. 12–20, art. 21 alin. (1), (3) și (4), art. 22, art. 23 alin. (1) și art. 24 din legislația cu privire la comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(2) Încălcarea de către bănci a prevederilor art. 25, art. 26 alin. (1) și (2), (4)–(6), (8) și (9), art. 28 alin. (1) și (2), art. 29, art. 31 și 32 alin. (1) lit. b) din legislația cu privire la comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 100</p>				
--	--	--	--	--

la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”				
	Asociația Băncilor din Moldova	118	La art.40, de adăugat un alineat în următoarea redacție: ”(2) La art.13 alin.(4) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, după cuvântul ”străinătate” se completează cu cuvintele ”(cu excepția statelor membre UE)”. Propunerea o justificăm prin faptul că odată cu intrarea în vigoare a proiectului nu va fi necesară obținerea autorizației BNM la deschiderea conturilor în Uniunea Europeană.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 65.
	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Lipsa de obiecții și propuneri.	
	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal		Lipsa de obiecții și propuneri.	
	„MMPS COM” SRL		Lipsa de obiecții și propuneri.	
Avizare și consultare publică repetată				
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	119	Directiva (UE) 2019/882 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, are ca obiectiv asigurarea bunei funcționări a pieței interne, prin armonizarea actelor legislative și administrative ale statelor membre în ceea ce privește cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor produse și servicii, în special prin eliminarea și prevenirea barierelor din calea liberei circulații a anumitor produse și servicii accesibile, bariere care decurg din cerințe de accesibilitate divergente ale statelor membre. Astfel, în contextul elaborării proiectului de lege de transpunere a Directivei menționate supra, se solicită examinarea activităților ulterior transunerii acesteia,	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 1. Suplimentar, a se reține că în prezent se află în consultări publice proiectul de lege cu privire la cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor produse și servicii (număr unic 45/MMPS/2026), elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care are drept scop transpunerea Directivei (UE) 2019/882. Potrivit scopului proiectului de lege respectiv, legea „ stabilește cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor

		<p>reieșind din domeniul de competență al Ministerului Finanțelor și Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pentru a asigura alinierea cerințelor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități.</p> <p>Prin urmare, la definitivarea proiectului menționat, se solicită să fie respectate prevederile actelor normative prin prisma drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu ceilalți cetățeni.</p>	<p><i>produse și servicii, în vederea asigurării condițiilor necesare pentru utilizarea acestora de către toate categoriile de persoane, inclusiv persoanele cu dizabilități. Legea reglementează obligațiile agenților economici și furnizorilor de servicii din Republica Moldova, procedura de evaluare a conformității produselor cu cerințele de accesibilitate, măsurile de supraveghere a conformității și sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării cerințelor de accesibilitate.”.</i></p> <p>Astfel, cele două proiecte de lege - proiectul de lege privind comparabilitatea comisioanelor aferente conturilor de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturile de plăți cu servicii de bază și proiectul de lege cu privire la cerințele de accesibilitate aplicabile anumitor produse și servicii - vizează domenii de reglementare diferite și răspund unor necesități normative separate.</p>
	120	<p>La Nota de fundamentare</p> <p>La <i>Impactul asupra echității și egalității de gen</i> se recomandă să fie reflectat impactul asupra echității și egalității de gen, mai cu seamă că analiza impactului asupra echității și egalității de gen este esențială deoarece transpunerea Directivei 2014/92/UE contribuie la promovarea echității și egalității de gen prin asigurarea accesului universal și nediscriminatoriu la servicii financiare esențiale. Prin transparența comisioanelor și simplificarea procedurilor de schimbare a conturilor, se reduc barierele care afectează disproporționat femeile și alte grupuri vulnerabile, având în vedere diferențele de venit și gradul de incluziune financiară. În acest sens, proiectul dat se aliniază și cu angajamentele statului la</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nota de fundamentare, la <i>Impactul asupra echității și egalității de gen</i>, a fost completată corespunzător.</p>

		<p>transpunerea totală a Directivei 2004/113/CE, garantând că instituțiile financiare/alți prestatori de servicii relevanți aplicabilității legii ce urmează a fi aprobată nu pot refuza sau limita accesul la conturi de plăți pe criterii de sex sau alte criterii discriminatorii. Chiar dacă Directiva 2014/92/UE nu reglementează în mod explicit egalitatea de tratament între sexe, aceasta produce efecte juridice și socio-economice cu relevanță directă asupra incluziunii financiare, domeniu în care persistă disparități structurale între femei și bărbați. Analiza impactului asupra echității și egalității de gen nu presupune modificarea obiectului Directivei 2014/92/UE, ci evaluarea efectelor transversale ale transpunerii acesteia, în conformitate cu obligațiile statului privind integrarea perspectivei de gen în procesul de elaborare a politicilor publice.</p> <p>Accesul universal și nediscriminatoriu la conturi de plăți cu servicii de bază, transparența comisioanelor și simplificarea procedurilor de schimbare a conturilor contribuie la reducerea barierelor care afectează disproporționat femeile și alte grupuri vulnerabile, în contextul diferențelor de venit și al gradului de incluziune financiară. Totodată, reflectarea impactului asupra egalității de gen este coerentă cu obligațiile ce decurg din Directiva 2004/113/CE privind egalitatea de tratament în accesul la bunuri și servicii, precum și cu principiul transversal al nediscriminării consacrat în acquis-ul UE.</p> <p>Ca punct de referință propunem acest exemplu: „Transpunerea Directivei 2014/92/UE generează un impact pozitiv indirect asupra echității și egalității de gen, prin asigurarea accesului universal și nediscriminatoriu la servicii financiare esențiale. Prin sporirea transparenței comisioanelor și simplificarea procedurilor de schimbare a conturilor de plăți se reduc barierele care pot afecta disproporționat femeile și alte grupuri vulnerabile, având în vedere diferențele existente de venit și gradul de incluziune financiară. În acest sens, proiectul se aliniază principiilor generale de egalitate de tratament asumate de stat, garantând că</p>	
--	--	---	--

			instituțiile financiare și alți prestatori relevanți nu pot refuza sau limita accesul la conturi de plăți pe criterii de sex sau alte criterii discriminatorii.”	
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică conturilor de plăți, prin care consumatorii pot să efectueze cel puțin următoarele operațiuni:</p> <p>1) să depună numerar într-un cont de plăți;</p> <p>2) să retragă numerar dintr-un cont de plăți;</p> <p>3) să execute și să primească operațiuni de plată, inclusiv transferuri de credit, către și de la terți.</p> <p>(2) Prevederile art. 4–24 se aplică prestatorilor de servicii de plată.</p> <p>(3) Prevederile art. 25–32 se aplică băncilor și sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>(4) Prevederile prezentei legi nu se aplică Băncii Naționale a Moldovei și Trezoreriei de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor și serviciilor puse la dispoziție de acestea potrivit actelor normative.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	121	<p>Cu privire redacția propusă a art. 2 alin. (2) și alin. (3) din proiectul de lege, atragem atenția asupra faptului că excluderea de la obligația de a oferi servicii de bază a societăților de plată care prestează serviciile de plată menționate la art. 4 alin. (1), pct. 1)-5) din proiectul de lege sau toate serviciile de plată prevăzute în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare – Legea nr. 114/2012), dar și a societăților emitente de moneda electronică, cel puțin din perspectiva obiectivelor de incluziune financiară, este una inoportună, în condițiile în care aceste societăți, datorită rețelei de agenți, sunt mai active în zonele rurale decât băncile și, astfel, persoanele care au nevoie de acces la un cont de servicii de bază, pot să-l gestioneze mai ușor, fiindu-le asigurat accesul corespunzător.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 14.</p>

<p>Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, noțiunile principale au semnificația prevăzută de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și semnifică următoarele: <i>consumator</i> – persoana fizică astfel cum este definită la art. 1 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor;</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>122</p>	<p>La art. 3 din proiectul de lege, propunem excluderea noțiunii de „consumator”, deoarece, conform redacției propuse, în sensul proiectului de lege, noțiunile principale au semnificația prevăzută de Legea nr.114/2012, or, actul normativ menționat prevede această noțiune.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 17.</p>
<p><i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i> – persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs;</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>123</p>	<p>La art. 3, se propune revizuirea definiției noțiunii de „<i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar</i>”, întrucât cadrul normativ în vigoare nu prevede în mod expres o definiție a „vulnerabilității” și nu este instituit un mecanism normativ care să stabilească criteriile clare și cuantificabile pentru identificarea acestei categorii. Totodată, proiectul nu precizează autoritatea/instituție responsabilă de identificarea consumatorului vulnerabil, dacă aceasta revine autorităților sociale, furnizorilor de servicii sau altor instituții. În sensul celor menționate supra, se recomandă o clarificare legislativă sau normativă suplimentară, care să stabilească mecanismul concret de identificare consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar și se propune modificarea textului „persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs” cu următorul text „<i>persoană fizică al cărei venit mediu lunar efectiv încasat din ultimele 6 luni, indiferent de sursă (plăți salariale, plăți cu caracter social acordate din bugetul</i></p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 19. Suplimentar, se reține că, în conformitate cu art. 29 alin. (4) din proiectul de lege, în vederea verificării îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate financiară de către consumator, băncile vor accesa datele relevante privind veniturile acestuia din registrele de stat la care au drept de acces.</p>

			<i>asigurărilor sociale de stat și/sau din bugetul de stat sau alte surse legale), nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs, și care poate confirma aceste venituri prin documente justificative.”</i>	
<p>Articolul 8. Furnizarea situației comisioanelor</p> <p>(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.</p> <p>(2) Prestatorii de servicii de plată utilizează termenii standardizați, stabiliți în Lista prevăzută la art. 4.</p> <p>(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se pune la dispoziție pe hârtie, dacă nu a fost agreeat altfel de părți.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	124	<p>Propunem modificarea art. 8 alin. (1) și expunerea acestuia în următoarea redacție:</p> <p>„Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și art. 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată pun la dispoziție, la cererea consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.”.</p> <p>Reținem că Directiva 2014/92/UE, la art. 4 alin. (1), utilizează sintagma „pune la dispoziție”, iar în varianta în limba engleză se operează cu formularea „payment service providers provide the consumer”. Această sintagmă poate avea mai multe interpretări, însă esența ei este că furnizarea informației nu reprezintă o obligație în mod implicit a prestatorului de servicii, ci intervine exclusiv la cererea consumatorului. Există consumatori care nu au nevoie de aceste informații, iar impunerea unei furnizări automate ar genera obligații nejustificate pentru prestatori. Mai mult, această practică, punerea la dispoziție a situației comisioanelor la cererea clientului, este deja preluată și aplicată în România, ceea ce confirmă interpretarea corectă a Directivei. Aceasta ar genera costuri semnificative și neargumentate pentru prestatorii de servicii de plată. Obligația de a expedia notificări pe suport de hârtie prin poșta tradițională implică, pe lângă costuri semnificative, și numeroase provocări legate de prelucrarea datelor cu caracter personal.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 36.</p> <p>Suplimentar a se reține că, CNPF a solicitat experților Comisiei Europene clarificări cu privire la modul de interpretare a obligației PSP, prevăzute la art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, de a furniza situația comisioanelor. În mod concret, dacă această obligație este îndeplinită exclusiv la cererea expresă a consumatorului sau dacă PSP are obligația de a transmite în mod proactiv, cel puțin o dată pe an și gratuit, situația comisioanelor prin canalele de comunicare convenite cu consumatorul (de exemplu, pe suport de hârtie, prin e-mail sau prin intermediul aplicației de mobile banking), indiferent de solicitările din partea acestuia.</p> <p>Potrivit experților Comisiei Europene, în temeiul art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, „statele membre au obligația de a se asigura că PSP furnizează consumatorilor situația comisioanelor cel puțin o dată pe an și în mod gratuit. Această obligație are caracter proactiv și nu este condiționată de o cerere prealabilă din partea consumatorului. Referirea la sintagma „la cerere”, prevăzută la art. 5 alin. (1), vizează exclusiv dreptul</p>

		<p>Prestatorii de servicii de plată ar trebui să garanteze securitatea și confidențialitatea datelor în procesul de expediere, să monitorizeze livrarea și să gestioneze returnările sau lipsa confirmării de primire. Lipsa confirmării de recepționare ar crea, adițional, dificultăți de conformare și riscuri. Aceste operațiuni generează riscuri suplimentare de securitate și conformitate, fără a aduce valoare reală pentru consumatori.</p> <p>Prin urmare, propunem ca legea să prevadă în mod expres că situația comisioanelor va fi pusă la dispoziția consumatorilor la cererea acestora, respectiv doar pentru cei care au într-adevăr nevoie de această informație. Astfel, consumatorii care solicită documentul pe suport de hârtie, îl vor putea obține în cadrul sucursalelor, iar cei care optează pentru transmiterea prin poșta electronică îl vor primi prin poșta electronică. Totodată, va fi examinată posibilitatea integrării acestei situații în IPAD, pentru a facilita accesul rapid și comod al consumatorilor care utilizează canale digitale. Această abordare asigură atât conformitatea cu Directiva, cât și un echilibru rezonabil între drepturile consumatorilor și eforturile administrative și financiare ale prestatorilor de servicii de plată.</p>	<p><i>consumatorului de a primi situația comisioanelor pe suport de hârtie.”</i></p> <p>Prin urmare, mijlocul de comunicare utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor se stabilește de comun acord cu consumatorul, iar furnizarea pe suport de hârtie trebuie asigurată cel puțin la solicitarea acestuia.</p>
AmCham Moldova	125	<p>Propunem modificarea art. 8 alin. (1) și expunerea acestuia în următoarea redacție „Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și art. 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată pun la dispoziție, la cererea consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.”</p> <p>Menționăm că Directiva 2014/92/UE, la art. 4 alin. (1), utilizează sintagma „pune la dispoziție”, iar în varianta</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 124.</p>

			<p>în limba engleză se operează cu formularea „payment service providers provide the consumer”. Această sintagmă poate avea mai multe interpretări, însă esența ei este că furnizarea informației nu reprezintă o obligație by default a prestatorului de servicii, ci intervine exclusiv la cererea consumatorului. Există consumatori care nu au nevoie de aceste informații, iar impunerea unei furnizări automate ar genera obligații nejustificate pentru prestatori. Mai mult, această practică – punerea la dispoziție a situației comisioanelor la cererea clientului – este deja preluată și aplicată în România, ceea ce confirmă interpretarea corectă a Directivei. Aceasta ar genera costuri semnificative și neargumentate pentru prestatorii de servicii de plată. Obligația de a expedia notificări pe suport de hârtie prin poșta tradițională implică, pe lângă costuri semnificative, și numeroase provocări legate de prelucrarea datelor cu caracter personal</p>	
<p>Articolul 8. Furnizarea situației comisioanelor</p> <p>...</p> <p>(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se pune la dispoziție pe hârtie, dacă nu a fost agreed altfel de părți.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	126	<p>Propunem modificarea art. 8 alin. (3) și expunerea acestuia în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se pune la dispoziție pe suport de hârtie, e-mail sau alte modalități stabilite în contractul-cadru”.</p> <p>Această formulare reflectă și transpune într-o manieră mai exactă prevederile art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 128.</p>
	<p>AmCham Moldova</p>	127	<p>Art. 8 alin. (3) considerăm că trebuie modificat și expus în următoarea redacție „(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se pune la dispoziție pe suport de hârtie, e-mail sau alte modalități stabilite în contractul-cadru”. Această formulare reflectă și transpune într-o manieră mai exactă prevederile art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 128.</p>

	Banca Națională a Moldovei	128	La art. 8 alin. (3) din proiectul de lege, reiterăm recomandarea de a prelua fidel formularea expusă la art. 5 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, pentru a asigura claritatea condiției de prezentare pe hârtie a situației comisioanelor, expusă în avizul nr. 31-002/137/5282 din 16.10.2026.	Se acceptă. La art. 8, alin. (3) se expune cu următorul conținut: <i>”(3) Mijlocul de comunicare, utilizat pentru furnizarea situației comisioanelor, se stabilește de comun acord cu consumatorul. Situația comisioanelor se furnizează pe hârtie, cel puțin la solicitarea consumatorului.”.</i>
Articolul 11. Pagina web de comparare a comisioanelor (1) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, pune la dispoziția consumatorilor o pagină web, cu acces gratuit, unde pot fi comparate comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată, cel puțin pentru serviciile incluse în Lista prevăzută la art. 4. (2) Prestatorii de servicii de plată transmit Comisiei Naționale, ori de câte ori operează modificări, precum și la cererea acesteia, informații cu privire la comisioanele percepute pentru serviciile cuprinse în Lista prevăzută la art. 4, cu cel puțin 10 zile înainte de data propusă pentru intrarea în vigoare a acestora, menționând data la care modificările devin aplicabile. (3) Modul și procedura de transmitere a informației prevăzute la alin. (2) se stabilesc în actele normative ale Comisiei Naționale.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	129	La art. 11 alin. (4) lit. e), se recomandă evitarea expresiilor vagi care pot genera interpretări subiective sau aplicarea neuniformă a prevederilor, cum ar fi: „o gamă largă”, „o parte semnificativă a pieței”. În același sens, se recomandă ajustarea pe parcursul întregului proiect, sintagmelor „termen rezonabil”, „comisioane rezonabile”.	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 49.

<p>(4) Pagina web de comparare a comisioanelor prevăzută la alin. (1):</p> <p>a) folosește un limbaj clar și lipsit de ambiguitate și termenii standardizați, stabiliți în Lista prevăzută la art. 4;</p> <p>b) menționează clar că este administrată de Comisia Națională;</p> <p>c) definește criterii clare și obiective, pe care se bazează comparația și acordă prestatorilor de servicii de plată egalitate de tratament în rezultatele căutării;</p> <p>d) furnizează informații clare și actualizate și precizează momentul ultimei actualizări;</p> <p>e) include o gamă largă de oferte de conturi de plăți, care acoperă o parte semnificativă a pieței de prestare a serviciilor de plată și, în cazul în care informațiile prezentate nu reprezintă o imagine completă a acestei piețe, o declarație clară în acest sens, înaintea afișării rezultatelor;</p> <p>f) pune la dispoziție o procedură de raportare a informațiilor incorecte cu privire la comisioanele publicate;</p> <p>g) prezintă informațiile și în formate accesibile pentru persoanele cu dizabilități, conform prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;</p> <p>h) furnizează date în format deschis, conform prevederilor</p>				
--	--	--	--	--

<p>Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</p> <p>(5) Pentru asigurarea informării publicului cu privire la existența paginii web de comparare a comisioanelor prevăzută la alin. (1):</p> <p>a) Comisia Națională desfășoară orice acțiuni de vizibilitate și informare, inclusiv prin campanii de informare și educație financiară a consumatorilor;</p> <p>b) prestatorii de servicii de plată plasează pe paginile lor web, cel puțin un link vizibil către pagina web de comparare a comisioanelor, administrată de Comisia Națională.</p>				
<p>Capitolul III SCHIMBAREA CONTURILOR</p> <p>Secțiunea 1 Serviciul de schimbare a conturilor</p> <p>Articolul 13. Furnizarea serviciului de schimbare a conturilor</p> <p>(1) Prestatorii de servicii de plată furnizează servicii de schimbare a conturilor, în conformitate cu prevederile alin. (2), între conturi de plăți deținute în aceeași monedă, oricărui consumator care deschide sau deține un cont de plăți la un prestator de servicii de plată licențiat în Republica Moldova.</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>130</p>	<p>De asemenea, independent de propunerile redacționale, de îmbunătățire sau de completare a articolelor din Capitolul III (referitor la serviciul de schimbare a conturilor), insistăm asupra necesității excluderii integrale a acestui capitol din Proiectul de lege, având în vedere atât contextul legislativ european, cât și realitățile practice din domeniul serviciilor de plată.</p> <p>Potrivit pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92/UE, serviciul de schimbare a conturilor este calificat drept un serviciu care nu este solicitat în mod uzual de consumatori. Această constatare este confirmată și de datele prezentate de CNPF pentru perioada 2016–2021, care relevă o utilizare extrem de redusă a acestui serviciu la nivel european: 7 cazuri în Bulgaria și Grecia, 15 cazuri în Cipru și 98 în România, deși aceste state dispun de piețe bancare și de populații semnificativ mai mari decât cele ale Republicii Moldova.</p> <p>În aceste condiții, este rezonabil să se anticipeze că utilizarea unui asemenea serviciu în Republica Moldova ar fi marginală sau chiar inexistentă. În</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 52.</p> <p>Suplimentar, a se reține că excluderea Capitolului III din proiectul de lege ar conduce la o transpunere parțială a Directivei 2014/92, fapt ce contravine angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul sesiunilor de screening bilateral pe Capitolul 9. Servicii Financiare. În acest context, Republica Moldova și-a reafirmat acceptarea acquis-ului UE în domeniul serviciilor financiare și s-a angajat să îl transpună integral în legislația națională. Nealiniera cadrului legislativ național la acquis-ul UE ar putea încetini negocierile de aderare pe Capitolul 9 și ar afecta credibilitatea angajamentului de conformare la standardele europene.</p>

<p>(2) Serviciul de schimbare a conturilor este inițiat de către prestatorul de servicii de plată destinat la solicitarea consumatorului.</p> <p>(3) Serviciul de schimbare a conturilor nu se furnizează dacă operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.</p>		<p>același timp, instituirea unei obligații legale privind dezvoltarea, implementarea și menținerea serviciului de schimbare a conturilor ar genera costuri considerabile pentru bănci, presupunând alocarea unor resurse financiare și operaționale semnificative pentru un mecanism complex, ineficient și lipsit de utilitate practică pentru consumatori.</p> <p>Prevederile prezentului capitol care impun dezvoltări tehnice și operaționale semnificative se consideră neactuale și nu mai sunt obligatorii, întrucât au fost elaborate într-un context normativ anterior, aplicabil în perioada aderării anumitor state la Uniunea Europeană, când astfel de cerințe erau necesare și impuse. Având în vedere evoluția cadrului legislativ european și introducerea unor reglementări cu caracter obligatoriu, precum directivele privind Open Banking - PSD2 și plățile instant, implementarea prevăzută în acest capitol este în prezent depășită, nefiind compatibilă cu cerințele și obligațiile stabilite de noile acte normative.</p> <p>Subliniem totodată că există deja soluții alternative moderne, eficiente și orientate spre experiența clientului, precum transferurile de tip P2P, me2me, transferul de sold și facilitățile de închidere/deschidere a conturilor direct din aplicațiile mobile, inclusiv identificarea clienților la distanță prin mijloace electronice. Aceste instrumente sunt funcționale, utilizate pe scară largă și răspund în mod real necesităților consumatorilor, diminuând complet necesitatea unui serviciu formal de schimbare a conturilor. De asemenea, platforma MIA Instant Payments asigură deja transferuri rapide și transparente, ceea ce face ca mecanismul prevăzut în Capitolul III să fie, în esență, redundant. În acest context, serviciul de schimbare a conturilor riscă să devină un instrument inoperant, depășit și lipsit de relevanță, generând cheltuieli nejustificate doar pentru conformarea formală la o prevedere legislativă, fără a aduce valoare sau protecție suplimentară consumatorilor. Prin urmare, recomandăm excluderea</p>	
--	--	---	--

		Capitolului III din proiectul de lege, pentru a evita impunerea unei obligații disproporționate și nealiniată la realitățile pieței locale, dar și pentru a încuraja soluții digitale care oferă deja o experiență superioară consumatorilor.	
AmCham Moldova	131	<p>Capitolul III din Proiectul de lege solicităm să fie exclus, referitor la serviciul de schimbare a conturilor, având în vedere atât contextul legislativ european, cât și realitățile practice din domeniu. Conform pct. 45 din preambulul Directivei 2014/92/UE, serviciul de schimbare a conturilor este definit drept un serviciu nesolicitat de consumatori, iar datele prezentate de CNPF privind perioada 2016–2021 confirmă adoptarea extrem de redusă a acestuia: doar 7 cazuri în Bulgaria și Grecia, 15 cazuri în Cipru și 98 în România, deși aceste state au populații și piețe bancare semnificativ mai dezvoltate decât Republica Moldova. Având în vedere aceste cifre, este rezonabil să anticipăm că utilizarea unui astfel de serviciu în Republica Moldova ar fi minimă sau chiar inexistentă. În același timp, introducerea unei obligații de dezvoltare, implementare și menținere a serviciului ar presupune costuri considerabile pentru bănci, direcționând resurse financiare și operaționale către un mecanism complicat, neeficient și fără utilitate practică pentru consumatori.</p> <p>Subliniem totodată că există deja soluții alternative moderne, eficiente și orientate spre experiența clientului, precum transferurile de tip P2P, me2me, transferul de sold și facilitățile de închidere/deschidere a conturilor direct din aplicațiile mobile, inclusiv identificarea clienților la distanță prin mijloace electronice. Aceste instrumente sunt funcționale, utilizate pe scară largă și răspund în mod real necesităților consumatorilor, diminuând complet necesitatea unui serviciu formal de schimbare a conturilor. De asemenea, platforma MIA Instant Payments asigură deja transferuri rapide și transparente, ceea ce face ca mecanismul prevăzut în Capitolul III să fie, în esență, redundant.</p>	Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 130.

<p>Articolul 13. Furnizarea serviciului de schimbare a conturilor</p> <p>...</p> <p>(3) Serviciul de schimbare a conturilor nu se furnizează dacă operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.</p>	<p>Asociația Bancilor din Moldova</p>	<p>132</p>	<p>Propunem expunerea art. 13 alin. (3) în următoarea redacție: ”(3) Dispozițiile prezentului capitol nu se aplică, iar cererea de schimbare a conturilor de plăți se refuză de către prestatorul de plăți care efectuează transferul, în situația în care cel puțin asupra unui cont de plăți al consumatorului sunt instituite măsuri de indisponibilizare, inclusiv popriri, sechestre sau alte măsuri asiguratorii ori de executare silită, precum și în cazul în care contul este supus unor blocări sau restricții dispuse în temeiul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului sau al altor dispoziții legale care impun limitarea utilizării fondurilor, ori în cazul existenței unor obligații financiare restante ale consumatorului față de prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul. Schimbarea contului de plăți nu este permisă nici în situația în care asupra unui cont cu card atașat există sume blocate temporar de comercianți, sume aflate în curs de decontare sau sume supuse unor proceduri de returnare a plăților (chargeback), până la finalizarea definitivă a acestor operațiuni.”</p> <p>Redacția actuală, deși urmărește în esență aceeași abordare, este formulată într-un mod ambiguu și insuficient de precis, ceea ce poate genera interpretări divergente sau poate conduce la omiterea unor situații relevante care justifică neaplicarea dispozițiilor capitolului respectiv.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 13, alin. (3) se expune cu următorul conținut:</p> <p>„(3) Serviciul de schimbare a conturilor nu se furnizează în cazul atestării oricărei din situațiile prevăzute la art. 16 lit. e).”.</p> <p>Totodată, la art. 16, lit. e) se expune cu următorul conținut:</p> <p>„e) <i>fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în autorizare, iar contul de card aferent acestuia – în termen de cel mult 30 de zile de la data depunerii autorizării de către consumator, cu excepția situațiilor în care:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – consumatorul are obligații restante în legătură cu contul de plăți în cauză și cu condiția îndeplinirii acțiunilor prevăzute la lit. a), b) și d); – contul este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator; – operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.”.
<p>Articolul 16. Obligațiile prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul</p> <p>...</p> <p>d) să transfere soldul pozitiv disponibil din contul de plăți al consumatorului în contul de plăți, deschis sau deținut de acesta la</p>	<p>Asociația Bancilor din Moldova</p>	<p>133</p>	<p>La art 16, lit d), propunem completarea la final cu cuvintele ”sau sînt aplicate alte măsuri asiguratorii”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art 16, lit. d) a fost completată la final cu sintagma ” , sau sînt aplicate alte măsuri asiguratorii.”.</p>

<p>prestatorul de servicii de plată destinatar, la data indicată în autorizare, cu excepția situației când operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate de către organele abilitate prin lege cu acest drept;</p>				
<p>e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în autorizare, cu excepția situațiilor în care:</p> <p>(i) consumatorul are obligații restante în legătură cu contul de plăți în cauză și cu condiția îndeplinirii acțiunilor prevăzute la lit. a), b) și d);</p> <p>(ii) contul este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator;</p> <p>(iii) operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.</p>	<p>Asociația Bancilor din Moldova</p>	<p>134</p>	<p>Propunem modificarea art. 16 lit. e) și expunerea în următoarea redacție „e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în cerere, iar contul de card aferent acestuia – după expirarea a unui termen de până la 30 de zile de la data depunerii cererii, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 13 alin. (3).”</p>	<p>Se acceptă parțial. La art. 16, lit. e) se expune cu următorul conținut: <i>„e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în autorizare, iar contul de card aferent acestuia – în termen de cel mult 30 de zile de la data depunerii autorizării din partea consumatorului, cu excepția situațiilor în care:</i> – consumatorul are obligații restante în legătură cu contul de plăți în cauză și cu condiția îndeplinirii acțiunilor prevăzute la lit. a), b) și d); – contul este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator; – operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.”.</p>
	<p>AmCham Moldova</p>	<p>135</p>	<p>Propunem modificarea art. 16 lit. e) și expunerea în următoarea redacție „e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data indicată în cerere, iar contul de card – după expirarea unui termen de până la 30 de zile de la data depunerii cererii, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 13 alin. (3).”</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 134.</p>

	Banca Națională a Moldovei	136	Cu referire la art. 16 lit. e) alineatele ii) și iii) din proiectul de lege, observăm că acestea nu se regăsesc în textul Directivei menționate, nefiind totodată explicat considerentul includerii acestor prevederi. În acest context, propunem, fie includerea detaliilor în nota de fundamentare, fie completarea corespunzătoare a tabelului de concordanță aferent proiectului de lege.	Se acceptă. Tabelul de concordanță a fost completat cu detalieri aferente prevederilor suplimentare la art. 16 lit. e) din proiectul de lege.
Articolul 18. Obligațiile prestatorului de servicii de plată destinatar În termen de 5 zile lucrătoare de la data la care sunt primite informațiile solicitate de la prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul, prevăzute la art. 15, prestatorul de servicii de plată destinatar este obligat să îndeplinească următoarele acțiuni, dacă sunt prevăzute în autorizare și astfel cum sunt prevăzute în aceasta și în măsura în care informațiile furnizate de prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul sau de consumator împuternicesc prestatorul de servicii de plată destinatar să facă astfel: a) stabilește ordinele de plată pentru transferurile de credit programate solicitate de consumator și le execută începând cu data indicată în autorizare; b) efectuează eventualele pregătiri necesare pentru a accepta debitările directe și le acceptă începând cu data indicată în autorizare;	Asociația Bancilor din Moldova	137	Se propune completarea art. 18 cu un nou alineat în următoarea redacție: „Obligațiile prevăzute la alin. (1) se aplică exclusiv în măsura în care serviciile respective fac parte din oferta publică de servicii a prestatorului de servicii de plată destinatar și sunt prestate, în mod obișnuit, tuturor categoriilor de clienți”. Această precizare este necesară pentru a evita extinderea nejustificată a obligațiilor legale dincolo de modelul de afaceri, infrastructura tehnică și cadrul contractual al prestatorului, precum și pentru a preveni apariția unor obligații imposibil de executat sau excesiv de oneroase. În același timp, formularea propusă este pe deplin compatibilă cu obiectivele Directivei 2014/92/UE, întrucât nu limitează drepturile consumatorilor, ci asigură o aplicare realistă și proporțională a mecanismului de schimbare a conturilor, în funcție de serviciile efectiv disponibile pe piață.	Se acceptă parțial. La art. 18, alineatul unic devine alin. (1). Articolul se completează cu alin. (2) cu următorul cuprins: <i>(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) se aplică exclusiv în măsura în care serviciile respective sunt oferite tuturor consumatorilor care dețin conturi de plăți.”.</i>

<p>c) informează consumatorul, după caz, cu privire la drepturile acestuia în conformitate cu prevederile pct. 44 subpunctul 4) din Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 108/2023;</p> <p>d) informează plătitorii menționați în autorizare, care efectuează plăți recurente prin transfer de credit în contul de plăți al consumatorului, despre detaliile contului de plăți al acestuia deținut la prestatorul de servicii de plată destinatar și transmite plătitorilor o copie a autorizării consumatorului, din care să reiasă acordul acestuia de schimbare a contului;</p> <p>e) informează beneficiarii plăților menționați în autorizare, care folosesc o facilitare de debitare directă pentru a colecta fonduri din contul de plăți al consumatorului, despre detaliile aferente contului de plăți deținut de consumator la prestatorul de servicii de plată destinatar și despre data de la care debitările directe sunt colectate din contul de plăți respectiv și transmite beneficiarilor plăților o copie a autorizării consumatorului.</p>				
<p>Articolul 25. Nediscriminarea (1) În cazul în care deschid sau utilizează un cont de plăți, consumatorii rezidenți în Republica Moldova nu fac</p>	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p>	<p>138</p>	<p>La art. 25, în vederea alinierii legislației naționale cu standardele europene privind nediscriminarea și egalitatea de șanse între femei și bărbați, se propune ajustarea prevederilor în conformitate cu Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004</p>	<p>Se acceptă parțial. La art. 25, alin. (1) se expune cu următorul cuprins: <i>„(1) La deschiderea sau utilizarea unui cont de plăți, inclusiv a unui cont de</i></p>

<p>obiectul discriminării de către bănci, din motive de naționalitate sau loc de reședință sau din alte motive. Condițiile aplicabile deținerii unui cont de plăți cu servicii de bază nu sunt discriminatorii.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, în cazul consumatorilor rezidenți legali în Uniunea Europeană.</p>		<p>privind aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora.</p> <p>În concordanță și cu principiile generale consacrate de legislația națională în domeniul egalității de tratament, potrivit cărora persoanele beneficiază de drepturi și libertăți fără discriminare pe criterii protejate de lege, conform Legii nr. 121/2012 privind asigurarea egalității.</p> <p>Astfel, se recomandă ca normele legale să stipuleze expres că furnizorii de servicii nu pot refuza, limita sau condiționa accesul la conturile de plăți cu servicii de bază pe niciun criteriu de discriminare, inclusiv cel de sex.</p> <p>Totodată, informațiile privind comisioanele aferente acestor servicii trebuie să fie prezentate într-un format simplu, clar și accesibil tuturor utilizatorilor, în special celor din grupuri vulnerabile.</p> <p>În sensul celor menționate supra, se propune o nouă redacție a articolului menționat.</p> <p>”Articolul 25. Nediscriminarea</p> <p>(1) La deschiderea sau utilizarea unui cont de plăți, consumatorii rezidenți în Republica Moldova beneficiază de tratament egal din partea băncilor și a sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state (în continuare – bănci). Este interzisă orice formă de discriminare, directă sau indirectă, inclusiv pe motive de naționalitate sau loc de reședință, precum și pe oricare dintre criteriile protejate conform Legii nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității.”</p> <p>Propunerea nu extinde obiectul Directivei 2014/92/UE, ci asigură coerența textului național cu legislația generală în materia egalității de tratament, inclusiv Directiva 2004/113/CE și normele interne privind prevenirea și combaterea discriminării.</p>	<p><i>plăți cu servicii de bază consumatorii rezidenți în Republica Moldova nu fac obiectul discriminării de către bănci, direct sau indirect, inclusiv din motive de naționalitate, loc de reședință sau oricare din criteriile stabilite de Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității.”.</i></p>
<p>Articolul 26. Dreptul de acces la un cont de plăți cu servicii de bază (...)</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>139</p> <p>La art. 26 alin. (2) din proiectul de lege, menționăm că redacția propusă nu reprezintă o transpunere compatibilă a art. 16 alin. (5) din Directiva 2014/92/UE, deoarece textul directivei prevede</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 74.</p>

<p>(2) Consumatorii care nu dețin, la momentul solicitării, un alt cont de plăți, inclusiv un cont de plăți cu servicii de bază, la nicio altă bancă, beneficiază de deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază.</p> <p>(...)</p> <p>(7) În cazul în care se constată că procedura pe care consumatorul o urmează pentru a deschide și a utiliza un cont de plăți cu servicii de bază este dificilă sau împovărătoare pentru consumator, Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, dispune măsuri de remediere.</p>			<p>situația în care o bancă ar putea să refuze deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază, pe când în textul proiectului de lege, este descris un mecanism care ar permite consumatorilor care nu dețin alte conturi de plăți, la alte bănci, de a beneficia de deschiderea unui astfel de cont. Formularea actuală a acestei prevederi este redundantă și are, practic, același conținut cu cea de la alin. (1) al articolul menționat supra, respectiv, recomandăm revizuirea prevederii prin asigurarea transpunerii corecte a prevederilor Directivei 2014/92/UE, astfel încât să fie evitate ambiguitățile și interpretările neconforme.</p>	<p>Suplimentar, a se reține că prevederile art. 16 lin. (5) din Directiva 2014/92 au fost transpuse la art. 27 alin. (1) lit. a) din proiectul de lege:</p> <p>„Articolul 27. Refuzul privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) Băncile refuză o cerere privind deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază în următoarele situații:</p> <p>a) consumatorul deține deja un cont de plăți la o bancă de pe teritoriul național, care îi permite să folosească serviciile enumerate la art. 28 alin. (1), cu excepția cazului în care consumatorul declară că i-a fost notificată închiderea contului;</p> <p>(...)”.</p>
<p>Articolul 29. Comisioane conexe contului de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) În cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar, băncile oferă gratuit:</p> <p>a) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) și b);</p> <p>b) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c), în cazul în care sunt furnizate la ghișeele sau bancomatele din rețeaua proprie a băncii;</p> <p>c) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) punctul (ii).</p> <p>(2) În cazul consumatorilor care nu se încadrează la noțiunea de consumator vulnerabil din punct de vedere financiar de la art. 3, băncile pot percepe comisioane rezonabile pentru serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1).</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p>	<p>140</p>	<p>La art. 29 alin.(1) lit. c) din proiectul de lege, recomandăm completarea prevederilor cu textul „serviciul de transfer de credit prin intermediul facilităților online ale băncii”, fapt ce va permite persoanei vulnerabile să vizualizeze soldul conturilor. La fel, prin acceptarea propunerii vor fi incluse transferurile de credit realizate prin intermediul Sistemului de Plăți Instant (MIA), în condițiile în care în versiunea curentă a proiectului de lege instituie o limitare injustă la schemele de plăți bazate pe carduri.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 98.</p>

<p>(3) Băncile stabilesc, prin proceduri proprii transparente, mecanisme de verificare a îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumatori.</p> <p>(4) În scopul verificării îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumator, băncile au dreptul de a accesa datele relevante privind veniturile acestuia din registrele de stat la care au acces.</p> <p>(5) Fiecare bancă stabilește nivelul comisionului rezonabil, ținând cont cel puțin de:</p> <p>a) nivelurile veniturilor naționale;</p> <p>b) comisioanele medii percepute pentru serviciile furnizate privind conturile de plăți.</p> <p>(6) Penalitățile percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a obligațiilor care îi revin prin contractul-cadru nu depășesc 0,01% pe zi de întârziere din salariul minim pe țară pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (1), respectiv din salariul mediu lunar pe economie pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (2).</p>				
<p>Articolul 42. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică inclusiv contractelor în curs de derulare aferente conturilor de plăți la data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederilor art. 25–32;</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>141</p>	<p>Propunem completarea art. 39 „Dispoziții tranzitorii” cu încă un alineat în următoarea redacție „În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, constatarea încălcărilor dispozițiilor acesteia nu atrage aplicarea de sancțiuni contravenționale sau administrative, autoritățile competente fiind obligate să aplice exclusiv măsuri de informare, avertizare și conformare”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Limitarea intervenției CNPF pentru nerespectarea legii exclusiv la măsuri de informare, avertizare și conformare riscă să transforme legea într-un instrument lipsit de forță juridică efectivă și poate fi calificată drept exercitare necorespunzătoare a</p>

<p>(2) Comisia Națională, în termen de 9 luni până la intrarea în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) va aproba Lista prevăzută la art.4;</p> <p>b) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;</p> <p>c) va pune la dispoziția consumatorilor pagina web de comparare a comisioanelor prevăzută la art. 11.</p> <p>(3) Guvernul, în termen de 9 luni până la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.</p>				<p>atribuțiilor autorității de supraveghere, fapt ce contravine prevederilor art. 21 alin. (1) din Directiva 2014/92/UE, ”Statele membre desemnează autoritățile naționale competente abilitate să asigure aplicarea și asigurarea respectării prezentei directive și se asigură ca acestora să le fie acordate competențe de investigare și de executare și resursele adecvate necesare pentru a își îndeplini atribuțiile în mod eficient și eficace.”.</p> <p>Prin urmare, excluderea instrumentelor sancționatorii compromise nu doar eficacitatea aplicării legii la nivel național, ci și conformitatea cu standardele europene privind asigurarea respectării normelor.</p>
	<p>AmCham Moldova</p>	<p>142</p>	<p>Art. 39 „Dispoziții tranzitorii” propunem a fi completat cu încă un alineat în următoarea redacție „În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, constatarea încălcărilor dispozițiilor acesteia nu atrage aplicarea de sancțiuni contravenționale sau administrative, autoritățile competente fiind obligate să aplice exclusiv măsuri de informare, avertizare și conformare”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul de la crt. 141.</p>
<p>Expertizare</p>				
<p>(3) Prevederile art. 25–32 se aplică băncilor și sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p>	<p>Centrul de Armonizare a Legislației</p>	<p>143</p>	<p>Potrivit art. 2, alin. (3) din proiect, prevederile art. 25 - 32, se aplică băncilor și sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor. Atragem atenția că, potrivit art. 1 (4) din actul UE, prevederile Capitolului IV se aplică instituțiilor de credit. În context, apreciem că, noțiunea de instituție de credit, potrivit art. 3 (1), pct. 1 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Directiva 2014/92/UE, prevederile Capitolului IV din directivă se aplică instituțiilor de credit, astfel cum acestea sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții. Astfel, potrivit art. 4 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013:</p>

			<p>accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudencială a instituțiilor de credit și art. 4 (1), pct. 1 din Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudenciale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, este una mai largă decât cea de bancă și include atât entitățile a căror activitate constă în atragerea de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public și acordarea de credite pe cont propriu (băncile în sens obișnuit), dar și anumite firme de investiții mari (MiFID II) care tranzacționează pe cont propriu și/sau subscriu/plasează instrumente financiare pe bază de angajament ferm și care îndeplinesc criterii cantitative ori sunt desemnate pentru a evita eludarea normelor/riscuri pentru stabilitatea financiară.</p>	<p>„instituție de credit” înseamnă o întreprindere a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public și în acordarea de credite în cont propriu. Totodată, la art. 4 alin. (1) pct. 2 din același Regulament, se definește distinct „firma de investiții” ca fiind o persoană astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2004/39/CE, excluzând expres instituțiile de credit.</p>
<p>(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), la data intrării în vigoare a tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, intră în vigoare prevederile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 4 alin. (7), în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene a rezultatului evaluării Listei; - art. 21; - art. 23 alin. (3); - art. 25 alin. (2); - art. 26 alin. (5); - art. 28 alin. (1) lit. c) și d), în partea ce ține de serviciile aferente contului de plăți cu servicii de bază efectuate pe teritoriul Uniunii Europene; - art. 31 alin. (1) lit. d), în partea ce ține de condițiile de rezoluțiune 	<p>Centrul de Armonizare a Legislației</p>	144	<p>- Cu referire la art. 38, alin. (3) din proiect, sintagma ”la data intrării în vigoare a tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană” se va substitui cu sintagma ”la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană” în continuare după text.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 41, alin. (3) din proiect, sintagma ”la data intrării în vigoare a tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană” a fost substituită cu sintagma ”la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”.</p>

<p>unilaterală a contractului-cadru pentru consumatorii rezidenți în Uniunea Europeană; - art. 33 alin. (2) și (3), în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene cu privire la desemnarea autorității competente, precum și furnizarea Comisiei Europene de informații specifice; - art. 34.</p>				
	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>145</p>	<p>Referitor la capitolul II secțiunile 1, 4 – 6, se va reține că, potrivit dispozițiilor art. 53 din Legea nr. 100/2017, care prevăd regulile privind gruparea elementelor structurale, o secțiune nu poate fi compusă doar dintr-un singur articol (observație valabilă și pentru celelalte capitole, care conțin secțiuni compuse doar dintr-un singur articol).</p>	<p>Se acceptă. Structura proiectului de lege a fost revizuită, fiind eliminate secțiunile. În consecință, au fost revăzute și denumirile articolelor din care acestea făceau parte.</p>
<p>146</p>		<p>Denumirile art. 10, 11, 22, 29 și 33 urmează a fi revăzute, întrucât acestea nu trebuie să aibă aceeași denumire ca și denumirea secțiunii din care fac parte.</p>	<p>Se acceptă. A se vedea comentariul de la crt. 145</p>	
<p>147</p>		<p>În vederea transpunerii fidele a prevederilor din capitolul V și art. 24 din Directiva (UE) 2014/92, denumirea capitolului V după cuvântul „soluționarea” se va completa cu cuvântul „alternativă” (valabil și pentru denumirea secțiunii a 3-a din același capitol). În acest sens, se va revedea tot textul proiectului.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea capitolului V se expune cu următorul conținut: „Capitolul V AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE ȘI SOLUȚIONAREA ALTERNATIVĂ A LITIGIILOR”</p> <p>Art. 35 se expune cu următorul conținut: „Articolul 35. Soluționarea alternativă a litigiilor (1) În cazul în care un consumator constată că prestatorul de servicii de plată acționează cu încălcarea prevederilor prezentei legi, acesta are dreptul de a depune o plângere la prestatorul de servicii de plată. Prestatorii de servicii de plată</p>	

				<p>recepționează și înregistrează reclamațiile consumatorilor și iau toate măsurile necesare pentru a răspunde la reclamații, în condițiile prevăzute de Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p>(2) Pentru soluționarea pe cale amiabilă a eventualelor litigii și fără a se aduce atingere dreptului consumatorilor de a iniția acțiuni în justiție împotriva prestatorilor de servicii de plată care au încălcat dispozițiile prezentei legi ori dreptului acestora de a sesiza autoritatea de supraveghere, consumatorii au dreptul de a recurge și la soluționarea alternativă a litigiilor, potrivit prevederilor Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, și ale Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere.”.</p>
<p>Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică conturilor de plăți, prin care consumatorii pot să efectueze cel puțin următoarele operațiuni:</p> <p>1) să depună numerar într-un cont de plăți;</p> <p>2) să retragă numerar dintr-un cont de plăți;</p> <p>3) să execute și să primească operațiuni de plată, inclusiv transferuri de credit, către și de la terți.</p> <p>(2) Prevederile art. 4–24 se aplică prestatorilor de servicii de plată.</p> <p>(3) Prevederile art. 25–32 se aplică băncilor și sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	148	<p>În art. 2, diviziunile alin. (1) se vor numerota prin litere și nu puncte, în vederea respectării art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017).</p>	<p>Se acceptă.</p>

conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor. (4) Prevederile prezentei legi nu se aplică Băncii Naționale a Moldovei și Trezoreriei de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor și serviciilor puse la dispoziție de acestea potrivit actelor normative.				
Articolul 3. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, noțiunile principale au semnificația prevăzută de Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și semnifică următoarele:	Ministerul Justiției	149	Dispoziția introductivă se propune a fi reformulată, după cum urmează: „În sensul prezentei legi se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și următoarele noțiuni:”.	Se acceptă. Dispoziția introductivă a fost reformulată corespunzător.
<i>bancă</i> – banca și sucursalele înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;	Ministerul Justiției	150	În vederea evitării contradicțiilor normative și paralelismelor legislative, definiția prevăzută pentru termenul „bancă” va prevedea: „astfel, cum este definită în art. 3 al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor”. Totodată, în partea ce vizează identificarea sucursalei prin termenul „bancă” acest aspect urmează a fi revăzut, or, remarcăm că, în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, termenul de „sucursală” se identifică ca termen separat de termenul „bancă” (a se vedea definițiile prevăzute la art. 3 din legea citată). Mai mult, se face distincție între sucursalele din străinătate ale băncilor persoane juridice din Republica Moldova și sucursalele băncilor din alte state, activitatea cărora este desfășurată în Republica Moldova (a se vedea art. 2 din legea citată).	Se acceptă. La art. 3, termenul „bancă” se expune cu următorul conținut: „ <i>bancă</i> – astfel, cum este definită în art. 3 al Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;” Totodată, alin. (3) de la art. 2 se expune cu următorul conținut: „(3) Prevederile art. 25–32 se aplică băncilor persoane juridice din Republica Moldova și sucursalelor înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.” Art. 26 a fost completat cu alineatul (11), cu următorul conținut: „(11) <i>Orice trimiteri din capitolul IV la „bănci” se citesc ca trimiteri la „bănci</i> ”

				<i>persoane juridice din Republica Moldova și sucursalele înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor”, la forma gramaticală corespunzătoare.”.</i>
<i>consumator vulnerabil din punct de vedere financiar – persoană fizică care beneficiază, în condițiile legii, de plăți cu caracter social achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat, inclusiv, fără a se limita la pensii, indemnizații, alocații sociale și ajutoare sociale, al cărei venit mediu lunar (venituri efectiv încasate din orice surse, care pot fi confirmate documentar) din ultimele 6 luni nu depășește salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern pentru anul în curs;</i>	Ministerul Justiției	151	Referitor la noțiunea prevăzută pentru termenul „consumator vulnerabil din punct de vedere financiar” recomandăm analiza suplimentară a acesteia în coordonare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pentru instituirea și asigurarea unui mecanism normativ care să stabilească criterii clare cuantificabile pentru identificarea acestei categorii.	Se acceptă.
<i>rezidenți – persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi), care au domiciliul în Republica Moldova, atestat cu act de identitate corespunzător, inclusiv cele care se află temporar peste hotare, consumatorii fără adresă stabilă, solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept;</i>	Ministerul Justiției	152	Definiția dată termenului „rezidenți” se recomandă a fi revăzută, luând în considerare că acest termen este definit în art. 5 pct. 5) al Codului fiscal nr. 1163/1997. Subsecvent, identificarea persoanelor rezidente este stabilită și în art. 3 pct. 9) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară. Respectiv, includerea unei noi definiții pentru termenul „rezidenți” va crea paralelisme legislative și contradicții normative ce pot fi soldate cu divergențe în aplicarea neuniformă a dispozițiilor. Mai mult, textul „consumatorii fără adresă stabilă, solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept” necesită a fi exclus din definiția termenului „rezidenți”, întrucât, chiar și în redacția art. 26 alin. (4) al proiectului de lege, care	Nu se acceptă. Definiția termenului „rezidenți” se întemeiază pe prevederile pct. (36) din preambulul Directivei 2014/92/UE, care stabilesc că „conceptul de „rezident legal în Uniune” ar trebui să acopere atât cetățenii Uniunii, cât și resortisanții țărilor terțe care beneficiază deja de drepturi care le sunt conferite în temeiul unor acte ale Uniunii [...]. Acest concept ar trebui să includă și solicitanții de azil în temeiul Convenției de la Geneva din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților, al Protocolului la acesta din 31 ianuarie 1967, precum și al altor tratate internaționale relevante. În plus, statele

		<p>transpune art. 16 alin. (2) din Directiva (UE) 2014/92, se face distincție între „rezidenți” și „consumatorii fără adresă stabilă, solicitanții de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept”. Suplimentar, în partea ce vizează definiția stabilită pentru termenul „rezidenți”, considerăm necesară consultarea opiniei Ministerului Afacerilor Interne.</p>	<p><i>membre ar trebui să poată extinde conceptul de „rezident legal în Uniune” la alți resortisanți ai unor țări terțe care se află pe teritoriul lor.”.</i></p> <p>De asemenea, potrivit art. 2 din Directiva 2014/92, „rezident legal în Uniune” înseamnă o persoană fizică care are dreptul la rezidență într-un stat membru în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național, inclusiv consumatorii fără adresă stabilă și solicitanții de azil în temeiul Convenției de la Geneva din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților, Protocolul la aceasta din 31 ianuarie 1967 și alte tratate internaționale relevante.</p> <p>Fără a include în noțiunea de „rezidenți” a solicitanților de azil în temeiul Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și consumatorii cărora nu li se acordă un permis de ședere, dar a căror expulzare nu este posibilă din motive de fapt sau de drept, în situația respingerii cererii de azil ori a dispunerii expulzării unui consumator – cetățean al unui stat non-membru al UE, banca nu ar dispune de un temei legal pentru rezoluțiunea contractului-cadru.</p> <p>Astfel, potrivit art. 31 alin. (1) lit. d) din proiectul de lege, banca poate decide unilateral rezoluțiunea contractului-cadru privind un cont de plăți cu servicii de bază doar în cazul în care consumatorul nu mai este rezident al Republicii Moldova sau rezident legal în Uniunea Europeană. În ipoteza descrisă, persoana respectivă nu s-ar încadra nici în noțiunea de „rezident”, nici în cea de „rezident legal în UE”,</p>
--	--	---	--

				ceea ce ar face inaplicabil temeiul legal menționat pentru rezoluțiunea contractului.
<i>rezident legal în Uniunea Europeană</i> – persoana fizică, care are dreptul la rezidență într-un stat membru, în temeiul dreptului Uniunii Europene sau al dreptului național, inclusiv consumatorii fără adresă stabilă și solicitanții de azil, în temeiul Convenției de la Geneva din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților, Protocolului la aceasta din 31 ianuarie 1967 și al altor tratate internaționale relevante la care Republica Moldova este parte;	Ministerul Justiției	153	În definiția prevăzută pentru termenul „rezident legal în Uniunea Europeană” se propune a face trimitere la actul normativ național prin care s-a ratificat Convenția privind statutul refugiaților, precum și Protocolul privind statutul refugiaților (a se vedea Legea nr. 677/2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul refugiaților, precum și la Protocolul privind statutul refugiaților).	Nu se acceptă. Noțiunea <i>rezident legal în Uniunea Europeană</i> se întemeiază pe noțiunea de la art. 2 pct. 2 din Directiva 2014/92: „ <i>rezident legal în Uniune</i> înseamnă o persoană fizică care are dreptul la rezidență într-un stat membru în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național, inclusiv consumatorii fără adresă stabilă și solicitanții de azil în temeiul Convenției de la Geneva din 28 iulie 1951 privind statutul refugiaților, Protocolul la aceasta din 31 ianuarie 1967 și alte tratate internaționale relevante.”.
<i>serviciu de plată</i> – orice activitate, astfel cum este definită la art. 4 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;		154	În definiția termenului „serviciu de plată”, cuvintele „este definită” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „este stabilită”.	Se acceptă.
<i>state membre</i> – state membre ale Uniunii Europene sau din cadrul Spațiului Economic European.		155	Termenul „state membre” și definiția acestuia sugerăm a fi expuse la singular.	Se acceptă.
Articolul 4. Lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (1) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de servicii de plată, întocmește și aprobă lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (în continuare – Lista), menționate la alin. (3). La	Ministerul Justiției	156	La alin. (1) este stabilit că, Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - Comisia Națională), în calitate de autoritate de supraveghere, în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de servicii de plată, întocmește și aprobă lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți. În contextul dat, considerăm oportun a stabili puterea juridică a actului care necesită a fi aprobat, în sensul determinării clare dacă lista respectivă va fi aprobată printr-un <u>act normativ</u> al Comisiei Naționale și dacă această listă necesită a fi publicată pe pagina web oficială a autorității respective.	Se acceptă. În tot cuprinsul proiectului de lege, textul „Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere,” a fost substituit cu cuvintele „Autoritatea de supraveghere”. Totodată, alin. (1) se expune cu următorul cuprins: „(1) <i>Autoritatea de supraveghere, în baza datelor furnizate de Banca Națională a Moldovei și prestatorii de</i>

<p>aprobarea Listei, Comisia Națională va ține cont de standardele tehnice de reglementare în ceea ce privește terminologia standardizată aplicabilă celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți, adoptate de Comisia Europeană, ca act delegat.</p>		<p>Subsecvent, la alin. (1) se propune ca textul „Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere,” să fie substituit cu cuvintele „Autoritatea de supraveghere”, având în vedere noțiunea prevăzută pentru „autoritate de supraveghere” din art. 3 al proiectului de lege, precum și în scopul evitării dublajului normativ (a se vedea art. 33 alin. (1) din proiect). Această observație este valabilă inclusiv pentru art. 4 alin. (6), art. 11 alin. (1), art. 26 alin. (7), art. 32 alin. (1) lit. a), art. 33 alin. (3), ș.a.</p> <p>Enunțul „La aprobarea Listei, Comisia Națională va ține cont de standardele tehnice de reglementare în ceea ce privește terminologia standardizată aplicabilă celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți, adoptate de Comisia Europeană, ca act delegate” din alin. (1), conține o normă declarativă lipsită de densitate normativă. Astfel, pentru a-i oferi dispoziției densitate normativă, cuvintele „va ține cont” necesită a fi substituite cu o expresie imperativă, expusă la timpul prezent.</p> <p>Totodată, pentru ca standardele tehnice de reglementare, în ceea ce privește terminologia standardizată aplicabilă celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți, adoptate de Comisia Europeană să fie obligatorii pentru Republica Moldova, acestea, inițial, necesită a fi transpuse la nivel național, iar apoi Comisia Națională va avea ca obligație respectarea acestora la aprobarea Listei celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (observații valabile și pentru alin. (7) al aceluiași articol, art. 5 alin. (7) și (8), art. 9 alin. (4) și (5)).</p>	<p><i>servicii de plată, întocmește și aprobă, printr-un act normativ, lista celor mai reprezentative servicii aferente unui cont de plăți (în continuare – Lista), menționate la alin. (3). Lista se publică pe pagina web oficială a autorității de supraveghere.”.</i></p> <p>La fel, după alin. (6) se completează cu un nou alineat, cu următorul conținut: <i>„(7) Lista respectă standardele tehnice de reglementare în ceea ce privește terminologia standardizată aplicabilă celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți, adoptată de Comisia Europeană.”.</i></p> <p>Alin. (7) și (8) vor deveni, respectiv alin. (8) și (9).</p>
<p>(4) La întocmirea Listei, Comisia Națională va acorda prioritate serviciilor care îndeplinesc, în mod cumulativ, criteriile prevăzute la alin. (3). Dacă după aplicarea acestei prioritizări, numărul serviciilor incluse în Listă nu se încadrează în limitele stabilite la alin. (2), se va lua în</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>157</p> <p>La alin. (4), cuvintele „va acorda” se vor substitui cu cuvântul „acordă”, în scopul expunerii verbelor la timpul prezent, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) al Legii nr. 100/2017 (observație valabilă pentru tot textul proiectului).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În tot textul proiectului, verbele au fost expuse la timpul prezent.</p>

considerare și serviciile care respectă doar unul dintre criteriile prevăzute la alin. (3).				
(7) La actualizarea terminologiei standardizate la nivelul Uniunii Europene, Comisia Națională va actualiza, în termen de 3 luni din data intrării în vigoare a acesteia, Lista la nivel național.	Ministerul Justiției	158	La alin. (7), cuvintele „terminologiei standardizate” sugerăm a fi completate cu cuvintele „aplicabile celor mai reprezentative servicii legate de un cont de plăți”, conform terminologiei utilizate în alin. (1) al art. 4	Se acceptă.
Articolul 5. Documentul de informare cu privire la comisioane (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 42 alin. (1) pct. 3) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și capitolului II din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorului, înainte de a încheia un contract-cadru cu acesta, un document de informare cu privire la comisioane pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, conținând termenii standardizați din Lista prevăzută la art. 4.	Ministerul Justiției	159	La art. 5 alin. (1), pentru înțelegerea justă a termenului „suport durabil” se propune a stabili în art. 3 al proiectului de lege definirea acestuia, după cum urmează: „suport durabil - astfel, cum este definit în art. 1 al Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor”. Ca alternativă, în dispoziția introductivă a art. 3 se va indica că, termenii utilizați în respectiva lege au semnificația noțiunilor definite inclusiv în Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.	Nu se acceptă. Termenul „suport durabil” este definit în art. 3 al Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. De asemenea, dispoziția introductivă a art. 3 al proiectului de lege precizează că termenii utilizați în cuprinsul legii au semnificația noțiunilor definite inclusiv în Legea nr. 114/2012.
Articolul 7. Disponibilitatea documentului de informare cu privire la comisioane și a glosarului Documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul se pun la dispoziția consumatorilor: a) în orice moment; b) într-un mod ușor accesibil, inclusiv persoanelor care nu sunt clienți, în formă electronică pe	Ministerul Justiției	160	La art. 7 lit. b), textul „pe paginile web, după caz, precum și în incintele sucursalelor și oficiilor secundare ale prestatorilor de servicii de plată” sugerăm a fi substituit cu textul „pe paginile web ale prestatorilor de servicii de plată, după caz, precum și în incintele prestatorilor de servicii de plată și oficiilor secundare ale acestora”.	Se acceptă parțial. Art. 7 se expune cu următorul cuprins: <i>„Articolul 7. Disponibilitatea documentului de informare cu privire la comisioane și a glosarului Prestatorii de servicii de plată pun la dispoziția consumatorilor documentul de informare cu privire la comisioane și glosarul: a) în orice moment;</i>

<p>paginile web, după caz, precum și în incintele sucursalelor și oficiilor secundare ale prestatorilor de servicii de plată; c) pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în mod gratuit, la cererea consumatorilor.</p>				<p><i>b) într-un mod ușor accesibil, inclusiv persoanelor care nu sunt clienți, în formă electronică pe paginile web ale acestora, după caz, precum și în incintele prestatorilor de servicii de plată și sucursalelor acestora; c) pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în mod gratuit, la cererea consumatorilor.”.</i></p>
<p>Articolul 8. Furnizarea situației comisioanelor (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>161</p>	<p>La art. 8 alin. (1), se va revedea substituirea referinței la art. 10 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori cu referința la art. 16 al aceleiași legi, în vederea transpunerii adecvate a art. 5 alin. (1) din Directiva (UE) 2014/92.</p>	<p>Se acceptă parțial. De menționat că, în contextul transunerii acquis-ului Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor în legislația națională, CNPF elaborează un nou proiect de lege privind contractele de credit pentru consumatori, destinat să asigure transpunerea Directivei (UE) 2023/2225 și să înlocuiască Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori. În consecință, trimiterea la art. 16 din Legea nr. 202/2013 va fi înlocuită cu trimiteri generale la cadrul normativ relevant care va fi adoptat. Prin urmare, alin. (1) se expune cu următorul conținut: <i>„(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 47 și 48 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și ale legislației privind contractele de credit pentru consumatori, prestatorii de servicii de plată furnizează consumatorilor, în mod gratuit, cel puțin o dată pe an, o situație a tuturor comisioanelor suportate pe parcursul unei perioade anterioare de 12 luni împlinite, precum și, după caz, informații privind ratele dobânzilor</i></p>

				<i>prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. e), pentru servicii legate de un cont de plăți.”.</i>
<p>Articolul 11. Pagina web de comparare a comisioanelor</p> <p>(1) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, pune la dispoziția consumatorilor o pagină web, cu acces gratuit, unde pot fi comparate comisioanele percepute de către prestatorii de servicii de plată, cel puțin pentru serviciile incluse în Lista prevăzută la art. 4.</p> <p>(2) Prestatorii de servicii de plată transmit Comisiei Naționale, ori de câte ori operează modificări, precum și la cererea acesteia, informații cu privire la comisioanele percepute pentru serviciile cuprinse în Lista prevăzută la art. 4, cu cel puțin 10 zile înainte de data propusă pentru intrarea în vigoare a acestora, menționând data la care modificările devin aplicabile.</p> <p>(3) Modul și procedura de transmitere a informației prevăzute la alin. (2) se stabilesc în actele normative ale Comisiei Naționale.</p> <p>(4) Pagina web de comparare a comisioanelor prevăzută la alin. (1):</p> <p>a) folosește un limbaj clar și lipsit de ambiguitate și termenii standardizați, stabiliți în Lista prevăzută la art. 4;</p>	Ministerul Justiției	162	<p>La art. 11:</p> <p>În tot textul articolului, cuvintele „pagina web” se propun a fi completate cu cuvântul „oficială”, la cazul gramatical corespunzător, în contextul în care se face referire la pagina web oficială a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (observație valabilă și pentru art. 33 alin. (3) lit. b)).</p> <p>În dispoziția alin. (4) lit. g), cuvintele „prezintă informațiile și” recomandăm a fi substituite cu cuvintele „prezintă informațiile inclusiv prin moduri alternative de comunicare”, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități</p>	Se acceptă.

<p>b) menționează clar că este administrată de Comisia Națională;</p> <p>c) definește criteriile clare și obiective, pe care se bazează comparația și acordă prestatorilor de servicii de plată egalitate de tratament în rezultatele căutării;</p> <p>d) furnizează informații clare și actualizate și precizează momentul ultimei actualizări;</p> <p>e) include o gamă largă de oferte de conturi de plăți, care acoperă o parte semnificativă a pieței de prestare a serviciilor de plată și, în cazul în care informațiile prezentate nu reprezintă o imagine completă a acestei piețe, o declarație clară în acest sens, înaintea afișării rezultatelor;</p> <p>f) pune la dispoziție o procedură de raportare a informațiilor incorecte cu privire la comisioanele publicate;</p> <p>g) prezintă informațiile și în formate accesibile pentru persoanele cu dizabilități, conform prevederilor Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;</p> <p>h) furnizează date în format deschis, conform prevederilor Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</p> <p>(5) Pentru asigurarea informării publicului cu privire la existența paginii web de comparare a comisioanelor prevăzută la alin. (1):</p>				
--	--	--	--	--

<p>a) Comisia Națională desfășoară orice acțiuni de vizibilitate și informare, inclusiv prin campanii de informare și educație financiară a consumatorilor;</p> <p>b) prestatorii de servicii de plată plasează pe paginile lor web, cel puțin un link vizibil către pagina web de comparare a comisioanelor, administrată de Comisia Națională.</p>				
<p>Articolul 14. Autorizarea schimbării conturilor (...)</p> <p>(5) Autorizarea este întocmită în limba română sau în orice altă limbă convenită între părți.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>163</p>	<p>La art. 14 alin. (5), cuvântul „părți” sugerăm a fi substituit cu cuvintele „de consumator și de prestatorul de servicii de plată” (sugestie similară valabilă și pentru art. 21 alin. (3)).</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 16. Obligațiile prestatorului de servicii de plată care efectuează transferul</p> <p>...</p> <p>d) să transfere soldul pozitiv disponibil din contul de plăți al consumatorului în contul de plăți, deschis sau deținut de acesta la prestatorul de servicii de plată destinatar, la data indicată în autorizare, cu excepția situației când operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate de către organele abilitate prin lege cu acest drept;</p> <p>e) fără a aduce atingere prevederilor art. 45 din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, să închidă contul de plăți la data</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>164</p>	<p>În conformitate cu art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017, în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În acest sens, numerotarea diviziunilor art. 16 se va conforma acestor prevederi, evitându-se astfel, însemnările precum „(i)” (observație valabilă și pentru art. 28 alin. (1) și pentru trimiterile din textul proiectului la diviziunile din acest articol).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 16, numerotarea diviziunilor lit. e) a fost divizată prin liniuțe.</p>

<p>indicată în autorizare, cu excepția situațiilor în care:</p> <p>(i) consumatorul are obligații restante în legătură cu contul de plăți în cauză și cu condiția îndeplinirii acțiunilor prevăzute la lit. a), b) și d);</p> <p>(ii) contul este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator;</p> <p>(iii) operațiunile din cont sunt suspendate sau mijloacele bănești din cont sunt sechestrate ori blocate, de către organele abilitate prin lege cu acest drept, sau alte măsuri asiguratorii.</p>				
<p>Articolul 18. Obligațiile prestatorului de servicii de plată destinatar</p> <p>În termen de 5 zile lucrătoare de la data la care sunt primite informațiile solicitate de la prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul, prevăzute la art. 15, prestatorul de servicii de plată destinatar este obligat să îndeplinească următoarele acțiuni, dacă sunt prevăzute în autorizare și astfel cum sunt prevăzute în aceasta și în măsura în care informațiile furnizate de prestatorul de servicii de plată care efectuează transferul sau de consumator împuternicesc prestatorul de servicii de plată destinatar să facă astfel:</p> <p>a) stabilește ordinele de plată pentru transferurile de credit programate solicitate de</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>165</p>	<p>Potrivit art. 55 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, nu se admite trimiterea la un act normativ de nivel inferior. În acest sens, din art. 18 lit. c) referința concretă la „pct. 44 subpct. 4) din Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 108/2023” se va substitui cu referința generalizată: „Regulamentului cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei”, eventual, dacă este posibil, cu indicarea succintă a obiectului de reglementare a pct. 44 subpct. 4).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 18, lit. c) se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„c) informează consumatorul, după caz, cu privire la drepturile acestuia în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei;”.</i></p>

<p>consumator și le execută începând cu data indicată în autorizare;</p> <p>b) efectuează eventualele pregătiri necesare pentru a accepta debitările directe și le acceptă începând cu data indicată în autorizare;</p> <p>c) informează consumatorul, după caz, cu privire la drepturile acestuia în conformitate cu prevederile pct. 44 subpunctul 4) din Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 108/2023;</p>				
<p>Articolul 26. Dreptul de acces la un cont de plăți cu servicii de bază (...)</p> <p>(2) Consumatorii care nu dețin, la momentul solicitării, un alt cont de plăți, inclusiv un cont de plăți cu servicii de bază, la nicio altă bancă, beneficiază de deschiderea unui cont de plăți cu servicii de bază.</p> <p>(...)</p> <p>(7) În cazul în care se constată că procedura pe care consumatorul o urmează pentru a deschide și a utiliza un cont de plăți cu servicii de bază este dificilă sau împovărătoare pentru consumator, Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, dispune măsuri de remediere.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>166</p>	<p>La art. 26 alin. (7), considerăm oportun a stabili sau a face trimitere la actul normativ care stabilește măsurile de remediere care pot fi luate de Comisia Națională a Pieței Financiare. Totodată, se va determina în ce circumstanțe (ex., ca urmare a raportărilor primite de la prestatorii de servicii de plată, sau a sesizărilor primite de la consumatori, etc.), Comisia Națională constată că, procedura pe care consumatorul o urmează pentru a deschide și a utiliza un cont de plăți cu servicii de bază este dificilă sau împovărătoare pentru consumator.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În cazurile în care procedura pe care consumatorul o urmează pentru a deschide și a utiliza un cont de plăți cu servicii de bază este efectiv dificilă sau împovărătoare pentru consumator, autoritatea de supraveghere poate dispune acțiuni obligatorii pentru bănci, inclusiv simplificarea procedurilor, modificarea documentației sau alte măsuri necesare pentru conformitate.</p> <p>În acest context, la art. 26 alin. (7), cuvintele „măsuri de remediere” se substituie cu cuvintele „măsuri executorii”, pentru a reflecta caracterul obligatoriu și executoriu al intervențiilor autorității de supraveghere.</p>

<p>Articolul 29. Comisioane conexe contului de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) În cazul consumatorilor vulnerabili din punct de vedere financiar, băncile oferă gratuit:</p> <p>a) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) și b);</p> <p>b) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c), în cazul în care sunt furnizate la ghișeele sau bancomatele din rețeaua proprie a băncii;</p> <p>c) serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) punctul (ii).</p> <p>(2) În cazul consumatorilor care nu se încadrează la noțiunea de consumator vulnerabil din punct de vedere financiar de la art. 3, băncile pot percepe comisioane rezonabile pentru serviciile prevăzute la art. 28 alin. (1).</p> <p>(3) Băncile stabilesc, prin proceduri proprii transparente, mecanisme de verificare a îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumatori.</p> <p>(4) În scopul verificării îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumator, băncile au dreptul de a accesa datele relevante privind veniturile acestuia din registrele de stat la care au acces.</p> <p>(5) Fiecare bancă stabilește nivelul comisionului rezonabil, ținând cont cel puțin de:</p> <p>a) nivelurile veniturilor naționale;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	167	<p>La art. 29 alin. (3) se va analiza oportunitatea stabilirii și aprobării de către Banca Națională a Moldovei, a unei proceduri-cadru de verificare a îndeplinirii criteriului de vulnerabilitate din punct de vedere financiar de către consumatori, care ulterior va fi aplicată de către bănci.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Procedurile prevăzute la art. 29 alin. (3) țin de organizarea operațională a băncilor și de modul de verificare internă a criteriului de vulnerabilitate financiară a consumatorilor. În acest scop, conform alin. (4), băncile pot accesa datele relevante privind veniturile consumatorului din registrele de stat la care au drept de acces.</p>
	<p>Centrul Național Anticorupție</p>	168	<p>Obiecții:</p> <p>Normele prenotate reglementează modul de stabilire a comisionelor și a penalităților pentru conturile de plăți cu servicii de bază.</p> <p>Textul de la alin. (5) precum că nivelul comisionului se stabilește ținând cont de „nivelurile veniturilor naționale” și de „comisioane medii privind serviciile furnizate privind conturile de plăți” induce ambiguitate în aplicarea uniformă a normei.</p> <p>Or, norma nu stabilește clar cum va avea loc determinarea unui nivel „rezonabil” al comisionului și limita maximă care urmează să fie stabilită.</p> <p>La fel, este formulată ambiguu și norma cu referire la perceperea penalităților în condițiile alin. (6).</p> <p>Astfel, norma de la alin. (6) nu stabilește care este limita maximă ce urmează să fie percepută ca penalitate.</p> <p>Menționăm aceste aspecte, deoarece norma face referință la comisioanele conexe contului de plăți cu servicii de bază.</p> <p>În acest sens, ținând cont de specificul acestui cont de plăți cu servicii de bază destinat pentru o anumită categorie de populație, considerăm oportun reglementarea transparentă și stabilirea unei marje maxime a cuantumurilor și a modului de percepere a acestor comisioane și penalități.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului modificarea normelor în vederea excluderii ambiguităților privind stabilirea și</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 29, alin. (5) se expune cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) În evaluarea caracterului rezonabil al comisionelor, se ține cont cel puțin de:</p> <p>a) câștigul salarial mediu net lunar în Republica Moldova, conform datelor furnizate de Biroul Național de Statistică;</p> <p>b) comisioanele medii percepute de băncile din Republica Moldova de la consumatori pentru serviciul respectiv furnizat în legătură cu conturile de plăți.”.</p> <p>Cu referire la alin. (6), normele acestuia se întemeiază pe prevederile art. 18 alin. (2) di Directiva 2014/92, care prevăd că, „Statele membre se asigură că nivelul comisionelor percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a angajamentelor ce îi revin prin contractul-cadru este rezonabil.”.</p>

<p>b) comisioanele medii percepute pentru serviciile furnizate privind conturile de plăți.</p> <p>(6) Penalitățile percepute consumatorului pentru nerespectarea de către acesta a obligațiilor care îi revin prin contractul-cadru nu depășesc 0,01% pe zi de întârziere din salariul minim pe țară pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (1), respectiv din salariul mediu lunar pe economie pentru anul în curs în cazul prevăzut la art. 29 alin. (2).</p>			<p>determinarea „nivelurilor veniturilor naționale”, precum și modul de stabilire a comisionului rezonabil prin corelare cu „comisioanele medii percepute pentru serviciile furnizate privind conturile de plăți”.</p> <p>La fel, propunem stabilirea unei marje maxime a nivelurilor cotelor comisioanelor „rezonabile” și a penalităților în condițiile normelor din proiect ce vor fi aplicabile conturilor de plăți cu servicii de bază.</p>	
<p>Articolul 30. Contractele-cadru</p> <p>(1) Contractele-cadru ce asigură accesul la un cont de plăți cu servicii de bază intră sub incidența Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, dacă nu se prevede altfel la art. 31 alin. (1) și (2).</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>169</p>	<p>La art. 30 alineatul unic nu necesită a fi numerotat.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 31. Rezoluțiunea contractului-cadru</p> <p>(1) Banca poate decide, în mod unilateral, rezoluțiunea unui contract-cadru numai în cazul în care este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:</p> <p>a) consumatorul a utilizat, în mod deliberat, contul de plăți cu servicii de bază în scopuri ilegale;</p> <p>b) nu a fost efectuată nicio operațiune în contul de plăți de peste 24 de luni consecutive;</p> <p>c) consumatorul a furnizat informații incorecte sau false</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>170</p>	<p>În alin. (2), în scopul transpunerii fidele a art. 19 alin. (4) din Directiva (UE) 2014/92, referința la „Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului” propunem a fi substituită cu cuvintele „obiectivelor de securitate națională sau de ordine publică”. Or, obiectivele de securitate națională și de ordine publică au o accepțiune mult mai largă și nu se referă doar la obiectivele urmărite prin aplicarea Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>Pentru a se asigura legătura logico-juridică între dispozițiile alin. (4) și dispozițiile alineatelor precedente din art. 31, în alin. (2), sugerăm a specifica expres că banca informează, prin notificare,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 31, alin. (2) și alin. (4) se expun cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul rezoluțiunii contractului-cadru din unul sau mai multe dintre motivele prevăzute la alin. (1) lit. b), d) și e), banca informează consumatorul, în scris și gratuit, cu privire la motivele și justificarea acestei încetări, cu cel puțin 2 luni înainte de data la care încetarea își produce efectele, cu excepția cazului în care această informare contravine obiectivelor de securitate națională sau de ordine publică, inclusiv dispozițiilor Legii nr.</p>

<p>pentru a deschide contul de plăți cu servicii de bază, în cazul în care furnizarea informațiilor corecte nu ar fi permis obținerea unui astfel de drept;</p> <p>d) consumatorul nu mai este rezident al Republicii Moldova sau rezident legal în Uniunea Europeană;</p> <p>e) consumatorul și-a deschis ulterior un al doilea cont de plăți la o bancă în Republica Moldova, care îi permite să utilizeze serviciile enumerate la art. 28 alin. (1).</p> <p>(2) În cazul în care banca decide rezoluțiunea contractului-cadru din unul sau mai multe dintre motivele prevăzute la alin. (1) lit. b), d) și e), aceasta informează consumatorul, în scris și gratuit, cu privire la motivele și justificarea acestei încetări, cu cel puțin 2 luni înainte de data la care încetarea își produce efectele, cu excepția cazului în care această informare contravine dispozițiilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>(3) În cazul în care banca decide rezoluțiunea contractului-cadru în conformitate cu prevederile alin. (1) lit. a) și c), rezoluțiunea produce efecte imediat.</p> <p>(4) Prin notificarea de rezoluțiune a contractului-cadru, consumatorul este consiliat cu privire la:</p>		<p>consumatorul despre decizia privind rezoluțiunea contractului-cadru.</p>	<p><i>308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”</i></p> <p>(...)</p> <p><i>„(4) În notificarea de rezoluțiune a contractului-cadru, banca trebuie să comunice consumatorului informații privind:</i></p> <p><i>a) procedura de depunere a unei reclamații împotriva rezoluțiunii, dacă este cazul;</i></p> <p><i>b) dreptul consumatorului de a contacta autoritatea de supraveghere și/sau entitatea de soluționare alternativă a litigiilor, furnizând datele de contact relevante.”.</i></p>
--	--	---	---

<p>a) procedura de prezentare a unei reclamații împotriva rezoluțiunii, dacă este cazul;</p> <p>b) dreptul consumatorului de a contacta autoritatea de supraveghere și/sau entitatea de soluționare alternativă a litigiilor, furnizând datele de contact relevante.</p>				
<p>Articolul 32. Furnizarea informațiilor cu privire la serviciile aferente conturilor de plăți cu servicii de bază</p> <p>(1) Pentru asigurarea informării publicului în legătură cu serviciile aferente conturilor de plăți cu servicii de bază:</p> <p>a) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, pune la dispoziția consumatorilor, în special celor care nu beneficiază de servicii bancare, celor vulnerabili și mobili, informații clare și inteligibile cu privire la dreptul acestora de a deschide și utiliza un cont de plăți cu servicii de bază, precum și dreptul de a sesiza autoritatea de supraveghere și la procedurile de soluționare extrajudiciară a disputelor în legătură cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi de către prestatorii de servicii de plată;</p> <p>b) băncile pun la dispoziția consumatorilor, în mod gratuit, informații și asistență accesibile privind serviciile specifice ale contului de plăți cu servicii de bază oferit, condițiile generale de tarifare ale acestora, precum și</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>171</p>	<p>În dispoziția alin. (1) lit. a) se va revedea formularea „consumatorilor [...] celor vulnerabili și mobili”, întrucât nu este clar la ce categorii de persoane se face referire, în mod special prin utilizarea cuvântului „mobili”. Totodată, se va preciza dacă prin utilizarea referinței la consumatori vulnerabili, se face referire la consumatorii vulnerabili din punct de vedere financiar, așa cum sunt definiți în art. 3 al proiectului de lege, sau la o categorie mai largă de consumatori vulnerabili.</p> <p>În alin. (2), textul „alin. (1)” propunem a fi completat cu textul „lit. b)”, întru transpunerea fidelă a art. 20 alin. (2) din Directiva (UE) 2014/92.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alin. (1) lit. a) se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„a) autoritatea de supraveghere pune la dispoziția consumatorilor, în special celor care nu beneficiază de servicii bancare, celor vulnerabili din punct de vedere financiar și mobili, informații clare și inteligibile cu privire la dreptul acestora de a deschide și utiliza un cont de plăți cu servicii de bază, precum și dreptul de a sesiza autoritatea de supraveghere și la procedurile de soluționare alternativă a litigiilor în legătură cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi de către prestatorii de servicii de plată;”</i></p> <p>Suplimentar, Nota de fundamentare a fost completată cu precizări referitoare la consumatorul mobil: care se deplasează și își schimbă frecvent domiciliul.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>procedurile ce trebuie urmate pentru exercitarea dreptului de acces la conturi de plăți cu servicii de bază.</p> <p>(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) clarifică faptul că, pentru a avea acces la un cont de plăți cu servicii de bază, nu este obligatorie achiziționarea unor servicii suplimentare.</p>				
<p>Articolul 34. Cooperarea autorității de supraveghere cu alte autorități competente din statele membre</p> <p>(...)</p> <p>(2) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, acordă asistență autorităților competente ale celorlalte state membre ale Uniunii Europene, inclusiv prin schimb de informații și cooperare în cadrul activităților de investigare sau de supraveghere.</p> <p>(...)</p> <p>(8) Comisia Națională, în calitate de autoritate de contact, nu poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații, în conformitate cu prevederile alin. (5)–(7), cu excepția cazului când:</p> <p>a) o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva aceluiași persoane a fost deja începută;</p> <p>b) o hotărâre definitivă pentru aceleași fapte și împotriva</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>172</p>	<p>La alin. (2), din sintagma „state membre ale Uniunii Europene” se vor exclude cuvintele „ale Uniunii Europene”, având în vedere terminologia stabilită și definită în art. 3 al proiectului de lege.</p> <p>Dispozițiile alin. (3) și (4) sugerăm a fi expuse anterior alin. (1), întru expunerea reglementărilor într-o succesiune logică.</p> <p>La alin. (7) se va analiza suplimentar necesitatea referinței la derogarea de la dispozițiile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, întrucât respectiva nu conține reglementări privind informațiile primite de la autorități competente din statele membre UE. Or, norma de la alin. (7) se consideră specială și nu aduce atingere Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</p> <p>Tot la alin. (7) se vor revedea cuvintele „circumstanțe justificate corespunzător”, întru claritatea și previzibilitatea normei.</p> <p>De asemenea, se vor revedea cuvintele „într-un termen rezonabil” din alin. (10) al aceluiași articol, în scopul detalierii acestora, prin indicarea unui termen maxim (observație valabilă și pentru art. 40 alin. (3) din proiect).</p> <p>La alin. (8) lit. b), cuvintele „o hotărâre definitivă” se propun a fi completate cu referința la entitatea emitentă a hotărârii.</p> <p>În alin. (9), după cuvintele „autoritatea competentă solicitantă” sugerăm a fi completat cu cuvintele „din alt stat membru”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La alin. (2), din sintagma „state membre ale Uniunii Europene” au fost excluse cuvintele „ale Uniunii Europene”.</p> <p>Dispozițiile alin. (3) și (4) au fost expuse anterior alin. (1).</p> <p>La alin. (7) a fost exclusă referința la derogarea de la dispozițiile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public.</p> <p>Aferent revederii cuvintelor „circumstanțe justificate corespunzător”, a se reține că dispozițiile alin. (7) s-au întemeiat pe prevederile din art. 22 alin. (3) din Directiva 2014/92.</p> <p>Alin. (8) se expune cu următorul conținut:</p> <p>„(8) Comisia Națională, în calitate de autoritate de contact, nu poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații, în conformitate cu prevederile alin. (5)–(7), cu excepția cazului când:</p>

<p>acelorași persoane a fost deja pronunțată;</p> <p>c) investigația, verificarea la fața locului, activitatea de supraveghere sau schimbul de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea națională sau ordinea publică.</p>			<p>a) o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane a fost deja începută în Republica Moldova;</p> <p>b) o hotărâre definitivă pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane a fost deja pronunțată în Republica Moldova;</p> <p>c) investigația, verificarea la fața locului, activitatea de supraveghere sau schimbul de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea națională sau ordinea publică a Republicii Moldova.”</p> <p>La alin. (9), cuvintele „autoritatea competentă solicitantă” au fost completate cu cuvintele „din alt stat membru”.</p> <p>La alin. (10), cuvintele „într-un termen rezonabil” au fost substituite cu sintagma „în termen de 45 zile”.</p>
	<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>173</p> <p>Obiecții:</p> <p>Normele atribuie competențe Comisiei Naționale în calitate de autoritate de supraveghere de acordare a asistenței, inclusiv prin „schimb de informații și cooperare în cadrul activităților de investigare sau de supraveghere”.</p> <p>În redacția propusă, textul „în cadrul activităților de investigare sau de supraveghere” denotă ambiguitate normei, ceea ce poate duce la interpretări și aplicări confuze a acesteia.</p> <p>Conform articolului 5 alin. (2) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare – Comisia Națională este în drept să acorde asistență și să efectueze, în conformitate cu legislația, schimb de informații privind piața financiară și participanții acesteia cu instituțiile de specialitate internaționale și autoritățile similare din alte state, inclusiv în contextul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, al depistării și investigării încălcărilor în domeniul respectiv.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 34, alin. (4) se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„(4) Autoritatea de supraveghere acordă asistență autorităților competente ale celorlalte state membre, inclusiv prin schimb de informații și cooperare în cadrul activităților de investigare sau de supraveghere a pieței financiare și a participanților acesteia.”.</i></p>

			<p>În aceste condiții, considerăm că norma din proiect urmează să facă referință la domeniul de cooperare „în cadrul activităților de investigare sau de supraveghere”.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului corelarea normei articolului 34 din proiect cu norma articolului 5 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și referirea la domeniul de aplicare a cooperării Comisiei Naționale a Pieței Financiare în condițiile aplicării proiectului legii prenotat.</p>	
<p>Articolul 36. Măsuri de remediere și sancțiuni</p> <p>(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă a prestatorului de servicii de plată sau, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere, ori alte tipuri de răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>(2) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, poate aplica următoarele măsuri de remediere și sancțiuni:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) amendă;</p> <p>c) măsuri executorii.</p> <p>(3) Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică în cazul primei încălcări a prezentei legi, care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor.</p> <p>(4) Amenda aplicată în temeiul prezentului capitol se varsă la bugetul de stat.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	174	<p>La alin. (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prima utilizare a textului „, după caz,” se propune a fi exclusă, pentru a asigura caracterul normativ al dispoziției; - cuvintele „ori alte tipuri de răspundere” necesită a fi detaliate, în vederea stabilirii concrete a altor tipuri de răspundere care pot fi aplicate pentru încălcarea respectivei legi; - din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment. <p>La alin. (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - referitor la sancțiunile prevăzute în acest alineat, se va concretiza dacă acestea sunt stabilite nemijlocit pentru răspunderea administrativă, astfel cum este specificat în alin. (1) sau răspunderea contravențională, așa cum este stabilit în nota de fundamentare. Potrivit acesteia „constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor de către autoritatea competentă desemnată pentru încălcarea prevederilor legii privind conturile de plăți se va realiza în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional. În acest sens, se impune completarea Codului contravențional cu norme specifice care să reglementeze aceste abateri, inclusiv cuantumul 	<p>Se acceptă.</p> <p>Artocilul 36 se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„Articolul 36. Măsuri executorii și sancțiuni</i></p> <p><i>(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea administrativă și civilă a prestatorului de servicii de plată sau, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată, în conformitate cu legislația.</i></p> <p><i>(2) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere poate aplica:</i></p> <p><i>a) avertisment în formă scrisă;</i></p> <p><i>b) amendă;</i></p> <p><i>c) măsuri executorii.</i></p> <p><i>(3) Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică dacă, pe parcursul ultimului an înainte de săvârșirea acesteia, prestatorul de servicii de plată nu a fost sancționat pentru aceeași încălcare sau pentru o încălcare similară a prezentei legi și care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor.</i></p>

<p>(5) Măsura executorie prevăzută la alin. (2) lit. c) din prezentul articol, poate fi aplicată concomitent cu măsurile de sancționare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) din prezentul articol.</p> <p>(6) Persoana cu funcție de răspundere este pasibilă de răspundere administrativă în cazul în care prestatorul de servicii de plată a săvârșit, în mod repetat, o încălcare pentru care a fost anterior sancționat cu amendă, iar repetarea a avut loc în cadrul termenului de prescripție aplicabil, calculat de la data comiterii primei încălcări.</p>		<p>amenziilor aplicate, propuneri care au fost integrate în proiectul de lege privind conturile de plăți”. În cele din urmă, în măsura în care pentru încălcarea respectivei legi se vor aplica sancțiuni contravenționale, acestea necesită a fi prevăzute nemijlocit în Codul contravențional, reglementările din proiectul de lege aferente stabilirii sancțiunilor concrete fiind excluse din proiect (a se vedea în mod special art. 39 din proiect). Suplimentar, în scopul includerii în Codul contravențional a sancțiunilor contravenționale, dispozițiile finale ale proiectului de lege respectiv necesită a fi completate cu modificările nemijlocite ale Codului contravențional, sau ca alternativă, dispozițiile finale să fie completate cu norma, potrivit căreia, Guvernul, într-un termen determinat, va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu această lege;</p> <p>- la alineatul respectiv se atestă că nu sunt delimitate concret dispozițiile care prevăd sancțiunile aplicate pentru încălcarea respectivei legi, de dispozițiile care prevăd măsurile de remediere luate de Comisia Națională, motiv pentru care se va revedea;</p> <p>- aferent aplicării „avertismentului” nu este clar dacă acesta trebuie să fie în forma scrisă, la fel ca în cazul avertismentului aplicat în cadrul procedurii contravenționale (a se vedea art. 33 alin. (2) al Codului contravențional), sau poate fi și în formă verbală.</p> <p>Alin. (3) se recomandă a fi analizat suplimentar, întrucât se consideră că este expus prea generalizat.</p> <p>La alin. (5), cuvintele „din prezentul articol” se vor exclude, întru respectarea art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică din același act normativ se face o simplă trimitere la acea normă fără a indica repetat actul normativ; astfel se îmbunătățește lizibilitatea textului.</p> <p>Alin. (6) se va reformula, pentru a se stabili concret că se face referire la persoana cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată.</p>	<p>(4) <i>Amenda aplicată în temeiul prezentului capitol se varsă la bugetul de stat.</i></p> <p>(5) <i>Măsura executorie prevăzută la alin. (2) lit. c), poate fi aplicată concomitent cu măsurile de sancționare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) din prezentul articol.</i></p> <p>(6) <i>În sensul alin. (5), autoritatea de supraveghere este în drept să dispună prestatorilor de servicii de plată orice măsuri executorii, necesare și proporționale pentru încetarea încălcărilor, aducerea activității acestora în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și înlăturarea consecințelor produse consumatorilor, inclusiv prin restabilirea situației anterioare încălcării și restituirea sumelor percepute fără temei legal.</i></p> <p>(7) <i>Persoana cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată este pasibilă de răspundere administrativă în conformitate cu dispozițiile art. 39 în cazul în care prestatorul de servicii de plată a săvârșit, în mod repetat, o încălcare pentru care a fost anterior sancționat cu amendă, iar repetarea a avut loc în cadrul termenului de prescripție aplicabil, calculat de la data comiterii primei încălcări.”.</i></p> <p>Totodată, referitor la sancțiunile prevăzute în acest alin. (2), se va reține că acestea sunt stabilite nemijlocit pentru răspunderea administrativă, astfel cum este specificat în alin. (1). Prin urmare, nota de fundamentare a fost ajustată corespunzător, prin</p>
---	--	---	---

			eliminarea referințelor la Codul contravențional.
Centrul Național Anticorupție	175	<p>Obiecții:</p> <p>Norma articolului 36 reglementează măsurile de remediere și sancțiunile aplicabile pentru încălcarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>La alin. (1) nu se face referință clară la subiecții care pot fi atrași la răspundere, or textul „persoană cu funcție de răspundere” nu indică claritatea subiectului.</p> <p>La alin. (2) norma nu conferă claritate în privința aplicării „măsurilor de remediere” în raport cu „sancțiunile aplicabile”. Astfel, nu se face nici o distincție între măsurile de remediere și sancțiuni, ci doar sunt exemplificate ca acestea fiind: avertismentul, amenda și măsurile executorii. În aceeași ordine de idei, normele capitolului IV - Încălcări și Sancțiuni nu stabilesc și nu reglementează „măsurile executorii”, precum și nici „avertismentul”. Analizând întreg conținutul Capitolului VI constatăm că acesta este lacunar în stabilirea încălcărilor pentru care urmează să fie aplicată sancțiunea de „avertisment”. Articolul 39 cu referință la „Încălcări” nu prevede o astfel de sancțiune.</p> <p>La alin. (3) se menționează că sancțiunea „avertisment” urmează să fie aplicată doar în cazul în care încălcarea legii „nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorului”. Or, lipsa stabilirii încălcărilor pentru care urmează să fie aplicată sancțiunea de „avertisment”, precum și ambiguitatea textului „care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor” va permite aplicarea confuză și discreționară a normelor ce țin de aplicarea sancțiunilor.</p> <p>La alin. (5) nu se stabilește clar ce se are în vedere prin „măsuri executorii”, modul de stabilire și aplicare transparentă a măsurilor executorii.</p> <p>La alin. (6) considerăm ambiguu aplicarea procedurii de răspundere administrativă a persoanei cu funcție de răspundere din cadrul prestatorului de servicii publice. Astfel, conform normei, acesta răspunde doar ulterior</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Artocilul 36 se expune cu următorul conținut:</p> <p>„Articolul 36. Măsuri executorii și sancțiuni</p> <p><i>(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea administrativă și civilă a prestatorului de servicii de plată sau, după caz, a persoanei cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată, în conformitate cu legislația.</i></p> <p><i>(2) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, autoritatea de supraveghere poate aplica:</i></p> <p><i>a) avertisment în formă scrisă;</i></p> <p><i>b) amendă;</i></p> <p><i>c) măsuri executorii.</i></p> <p><i>(3) Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică dacă, pe parcursul ultimului an înainte de săvârșirea acesteia, prestatorul de servicii de plată nu a fost sancționat pentru aceeași încălcare sau pentru o încălcare similară a prezentei legi și care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor.</i></p> <p><i>(4) Amendă aplicată în temeiul prezentului capitol se varsă la bugetul de stat.</i></p> <p><i>(5) Măsura executorie prevăzută la alin. (2) lit. c), poate fi aplicată concomitent cu măsurile de sancționare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) din prezentul articol.</i></p> <p><i>(6) În sensul alin. (5), autoritatea de supraveghere este în drept să dispună prestatorilor de servicii de plată orice</i></p>

		<p>aplicării unei sancțiuni prestatorului de servicii publice. La fel, nu este clară răspunderea persoanei cu funcție de răspundere, or normele din proiect nu fac referință la sancțiunile ce urmează să fie aplicate acestuia. Totodată, nu sunt clare încălcările pentru care va surveni răspunderea persoanei cu funcție de răspundere din cadrul prestatorului de servicii de plată. Concomitent, menționăm că norma articolului 36 urmează a fi analizată în comun cu norma articolului 38 din proiect care face referință doar la individualizarea sancțiunilor și a amenzii, fără a face referință și la modul de stabilire și aplicare a măsurilor de remediere.</p> <p>În final, toate ambiguitățile menționate supra vor duce la aplicarea discreționară, prin interpretări diferite a sensului normei cu riscuri inerente comiterii manifestărilor de corupție.</p> <p>Recomandări: Propunem autorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea clară a diferențelor dintre „măsuri de remediere” și „sancțiuni”; precum și stabilirea acțiunilor care intră sub incidența „măsurilor de remediere” și a „sancțiunilor”; - stabilirea încălcărilor pentru care urmează să fie aplicate măsurile executorii și avertismentul (articolul 39 conține ca sancțiuni doar „amenda”); - modificarea textului „nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor” sau redarea modului și a criteriilor de stabilire a faptului cauzării sau necauzării prejudiciilor consumatorilor; - delimitarea și redarea în mod clar a răspunderii și sancțiunii aplicabile pentru persoana cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată, inclusiv a încălcărilor pentru care urmează să fie atrasă la răspundere. 	<p><i>măsuri executorii, necesare și proporționale pentru încetarea încălcărilor, aducerea activității acestora în conformitate cu dispozițiile prezentei legi și înlăturarea consecințelor produse consumatorilor, inclusiv prin restabilirea situației anterioare încălcării și restituirea sumelor percepute fără temei legal.</i></p> <p><i>(7) Persoana cu funcție de răspundere a prestatorului de servicii de plată este pasibilă de răspundere administrativă în conformitate cu dispozițiile art. 39 în cazul în care prestatorul de servicii de plată a săvârșit, în mod repetat, o încălcare pentru care a fost anterior sancționat cu amendă, iar repetarea a avut loc în cadrul termenului de prescripție aplicabil, calculat de la data comiterii primei încălcări.”</i></p> <p>Aferent obiecției la alin. (3), se reține că Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor definește clar conceptul de „prejudiciu”, incluzând daune materiale și/sau morale cauzate consumatorului, precum și prejudicii aduse vieții, sănătății și eredității acestuia. Această definiție obiectivă permite autorității să aprecieze în mod concret dacă o încălcare a generat sau nu prejudicii.</p> <p>Prin urmare, criteriul prevăzut în alin. (3) nu introduce ambiguitate sau discreție necontrolată, ci reflectă principiul proporționalității sancțiunilor: avertismentul se aplică doar atunci când încălcarea nu a cauzat prejudicii reale, iar sancțiunile mai severe sunt aplicate în cazurile în care</p>
--	--	---	---

				prejudiciul a fost efectiv produs, în deplină concordanță cu obiectivele Legii nr.105/2003 de asigurare a protecției efective a consumatorului. Totodată, art. 39 a fost redenumit din „Încălcări” în „Amenda”.
<p>Articolul 39. Încălcări Încălcări ale prezentei legi constituie:</p> <p>a) încălcarea de către prestatorul de servicii de plată a prevederilor art. 4 alin. (8), art. 5 – 10, art. 11 alin. (2) și alin. (5) lit. b), art. 12 – 20, art. 21 alin. (1), (3) și (4), art. 22, art. 23 alin. (1) și art. 24, se sancționează cu amendă de la 5 000 lei până la 25 000 lei.</p> <p>b) încălcarea de către bănci a prevederilor art. 25, art. 26 alin. (1) și (2), (4) –(6), (8) și (9), art. 28 alin. (1) și (2), art. 29, art. 31 și 32 alin. (1) lit. b), se sancționează cu amendă de la 5 000 lei până la 25 000 lei.</p>	Ministerul Justiției	176	<p>Denumirea se propune a fi redenumită „Încălcări și amenzi aplicate”.</p> <p>Aferent amenzilor destul de impunătoare prevăzute pentru încălcarea respectivei legi, este de menționat faptul că, nota de fundamentare nu prevede argumentele care justifică determinarea unor asemenea amenzi, fapt pentru care se vor analiza suplimentar, inclusiv prin prisma criteriilor de gravitate. Menționăm că, stabilirea sancțiunilor reprezintă un exercițiu legislativ complex, care presupune o abordare echilibrată și fundamentată, luând în considerare un ansamblu de factori esențiali, printre care: caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, caracteristica persoanei, circumstanțele atenuante și agravante, etc. Totodată, este de menționat faptul că la stabilirea amenzilor nu s-a făcut distincție între amenda aplicată prestatorului de servicii de plată și amenda aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>În partea ce vizează dispoziția prevăzută la lit. a), se vor revizui suplimentar articolele, inclusiv alineatele din articolele la care se face referire, întrucât unele alineate nu prevăd obligații pentru prestatorii de servicii de plată, astfel încât aceștia să fie trași la răspundere pentru nerespectarea lor (a se vedea, de exemplu, art. 9 alin. (3)-(5), ș.a.). Similar se va vedea și dispoziția lit. b), luând în considerare faptul că nu toate dispozițiile din articolele la care se face referire, prevăd obligații pentru bănci (a se vedea, de exemplu, art. 29 alin. (4)).</p> <p>Suplimentar, la art. 39 textul „Încălcări ale prezentei legi constituie:” se recomandă a fi exclus, iar dispozițiile lit. a) și b) recomandăm a fi numerotate prin alin. (1) și (2).</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 39 a fost redenumit din „Încălcări” în „Amenda”.</p> <p>În ceea ce privește amenzile aferente încălcării prezentei legi, cuantumul propus este în conformitate cu amenzile maxime pe care CNPF le poate aplica în prezent pentru încălcări, în relație cu consumatorii, ale prevederilor Legii nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică, respectiv între 200 și 500 de unități convenționale (a se vedea art. 293² din Codul contravențional).</p> <p>Aceste sancțiuni sunt semnificativ mai reduse comparativ cu amenzile aplicate pentru încălcări similare în alte state, precum România, Austria sau Croația, care pot ajunge până la 30 000 EUR.</p> <p>Totodată, au fost revizuite suplimentar articolele, inclusiv alineatele din articolele la care se face referire care prevăd obligații pentru PSP, după caz, pentru bănci.</p>

<p>Articolul 40. Publicarea sancțiunilor</p> <p>(1) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, publică, fără întârziere, pe pagina sa web oficială sancțiunile aplicate, precum și informațiile privind tipul și natura încălcării comise și privind identitatea persoanei fizice sau juridice sancționate, după notificarea acesteia cu privire la aplicarea sancțiunii. În cazul în care sancțiunea aplicată a fost contestată în condițiile legii,</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>177</p>	<p>La art. 40 alin. (1), cuvintele „fără întârziere” se vor detalia, în scopul asigurării clarității și previzibilității normei. Totodată, după cuvintele „sancțiunile aplicate” propunem a se include cuvintele „pentru nerespectarea prezentei legi”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 40, alin. (1) se expune cu următorul cuprins:</p> <p><i>„(1) Autoritatea de supraveghere publică pe pagina sa web oficială deciziile privind aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea prezentei legi, în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării. În cazul în care sancțiunea aplicată a fost contestată în condițiile legii, autoritatea de supraveghere publică informațiile privind etapa la care se află contestarea și rezultatul acesteia.”.</i></p>
<p>Comisia Națională publică, fără întârziere, informațiile privind etapa la care se află contestarea și rezultatul acesteia.</p> <p>(2) Comisia Națională, în calitate de autoritate de supraveghere, publică sancțiunile, fără a indica identitatea persoanelor fizice sau juridice sancționate, în oricare dintre următoarele situații:</p> <p>a) sancțiunea este aplicată unei persoane fizice și, în urma unei evaluări anterioare obligatorii, s-a constatat că publicarea datelor cu caracter personal este disproporționată;</p> <p>b) publicarea ar pune în pericol stabilitatea piețelor financiare sau urmărirea penală în curs de desfășurare;</p> <p>c) publicarea ar cauza, în măsura în care se poate stabili acest lucru, un prejudiciu disproporționat persoanelor fizice sancționate.</p>	<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>178</p>	<p>Obiecții:</p> <p>Norma articolului 40 din proiect, în opinia noastră, este expusă ambiguu, ceea ce va crea confuzie la aplicare.</p> <p>Astfel, nu este clar și transparent reglementat procesul de „evaluare anterioară a persoanei fizice”, urmare a cărei evaluare, se decide că „publicarea datelor cu caracter personal este disproporționată”.</p> <p>Nu sunt clare criteriile după care se va conduce autoritatea în privința constatării că publicarea datelor personale „ar pune în pericol stabilitatea piețelor financiare” sau ar cauza „un prejudiciu disproporționat persoanelor fizice sancționate”.</p> <p>În aceste condiții, norma lasă la latitudinea Comisiei Naționale stabilirea criteriilor și a modului de aplicare a normei, ceea ce poate duce la interpretarea normei în dependență de interes și scopul urmărit cu riscuri inerente comiterii manifestărilor de corupție.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului modificarea normei alin. (2) al articolului 40 în vederea transparentizării acțiunilor Comisiei Naționale privind stabilirea cazurilor în care identitatea persoanei fizice sau juridice nu este efectuată la publicarea sancțiunilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 40 a fost revizuit suplimentar, conform mecanismului actual de publicare a deciziilor CNPF din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (art.18 alin. (3), art. 20 alin. (6) –(7)), și se expune cu următorul conținut:</p> <p><i>„Articolul 40. Publicarea sancțiunilor</i></p> <p><i>(1) Autoritatea de supraveghere publică pe pagina sa web oficială deciziile privind aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea prezentei legi, în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării. În cazul în care sancțiunea aplicată a fost contestată în condițiile legii, autoritatea de supraveghere publică informațiile privind etapa la care se află contestarea și rezultatul acesteia.</i></p> <p><i>(2) Deciziile care conțin date cu caracter personal, precum și cele care conțin informații care constituie secret bancar, secret comercial sau secret medical se publică pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale cu anonimizarea</i></p>

<p>(3) În cazul în care Comisia Națională consideră că situațiile prevăzute la alin. (2) pot înceta într-un termen rezonabil, aceasta poate amâna publicarea sancțiunilor conform alin. (1) pentru un astfel de termen.</p> <p>(4) Informațiile publicate potrivit alin. (1) sau (2) rămân pe pagina web oficială a Comisiei Naționale pentru o perioadă de cel puțin 5 ani. Datele cu caracter personal sunt păstrate pe pagina web oficială a Comisiei Naționale doar atât timp cât este necesar, cu respectarea prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>		<p>La fel, modul de publicare a acestor sancțiuni urmează să fie corelat cu reglementările specifice modului de utilizare și prelucrare a datelor cu caracter personal.</p>	<p><i>datelor aferente petiționarului și a altor date pe care Comisia Națională le consideră că pot afecta interesele acestuia.”.</i></p>
<p>Articolul 41. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare peste 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), prevederile capitolului III intră în vigoare peste 24 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, intră în vigoare prevederile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 4 alin. (6), în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene a rezultatului evaluării Listei; - art. 21; - art. 23 alin. (3); - art. 25 alin. (2); - art. 26 alin. (5); 	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>179</p> <p>În alin. (1) – (3), cuvintele „intră în vigoare peste” propunem a fi substituite cu cuvintele „intră în vigoare la expirarea a”.</p> <p>Alin. (2) și (3) sugerăm a fi comasate, utilizând formula: „Prin derogare de la prevederile alin. (1):”.</p> <p>Subsecvent, derogările nemijlocite vor fi expuse în diviziuni distincte ale alineatului. Subsecvent, diviziunile alineatului se vor conforma dispozițiilor prevăzute la art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, potrivit căroră, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.</p> <p>În alin. (3), textul din prima liniuță, „ , în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene a rezultatului evaluării Listei” și textul din liniuța a opta „ , în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 41 se expune cu următorul conținut:</p> <p>„Articolul 41. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prevederile capitolului III intră în vigoare la expirarea a 24 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; b) la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, intră în vigoare prevederile: <ul style="list-style-type: none"> - art. 4 alin. (6); - art. 21; - art. 23 alin. (3); - art. 25 alin. (2); - art. 26 alin. (5);

<p>- art. 28 alin. (1) lit. c) și d), în partea ce ține de serviciile aferente contului de plăți cu servicii de bază efectuate pe teritoriul Uniunii Europene;</p> <p>- art. 31 alin. (1) lit. d), în partea ce ține de condițiile de rezoluțiune unilaterală a contractului-cadru pentru consumatorii rezidenți în Uniunea Europeană;</p> <p>- art. 33 alin. (2) și (3), în partea ce ține de notificarea Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene cu privire la desemnarea autorității competente, precum și furnizarea Comisiei Europene de informații specifice;</p> <p>- art. 34.</p>			<p>Europene cu privire la desemnarea autorității competente, precum și furnizarea Comisiei Europene de informații specifice”, se propun a fi excluse, ca fiind inutile. Or, art. 4 alin. (6) și, respectiv, art. 33 alin. (2) și (3), nu prevăd alte reglementări decât cele aferente notificării Comisiei Europene și Autorității Bancare Europene a unor informații.</p>	<p>- art. 28 alin. (1) lit. c) și d), în partea ce ține de serviciile aferente contului de plăți cu servicii de bază efectuate pe teritoriul Uniunii Europene;</p> <p>- art. 31 alin. (1) lit. d), în partea ce ține de condițiile de rezoluțiune unilaterală a contractului-cadru pentru consumatorii rezidenți în Uniunea Europeană;</p> <p>- art. 33 alin. (2) și (3);</p> <p>- art. 34.</p> <p>(3) Comisia Națională, în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova:</p> <p>a) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;</p> <p>b) va pune la dispoziția consumatorilor pagina web oficială de comparare a comisioanelor prevăzută la art. 11.</p> <p>(4) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.”.</p>
<p>Articolul 42. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(1) Prevederile prezentei legi se aplică inclusiv contractelor în curs de derulare aferente conturilor de plăți la data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederilor art. 25–32;</p> <p>(2) Comisia Națională, în termen de 9 luni până la intrarea în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) va aproba Lista prevăzută la art.4;</p> <p>b) va aproba actele normative necesare punerii în aplicare a prezentei legi;</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>180</p>	<p>Referitor la norma prevăzută la alin. (1) „Prevederile prezentei legi se aplică inclusiv contractelor în curs de derulare aferente conturilor de plăți la data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederilor art. 25–32” este de menționat faptul că aceasta este lipsită de claritate și previzibilitate normativă, fapt ce afectează principiul securității juridice. Mai mult, nota de fundamentare nu conține argumente care să justifice includerea unei asemenea norme în proiectul de lege. Astfel, lipsa unor justificări pertinente, a unor clarificări de conținut și a prezentării situației existente aferente contractelor aflate în derulare, poate crea confuzii în interpretare, și respectiv, poate duce la inaplicabilitatea acesteia sau aplicare neadecvată. Suplimentar, nu este clar dacă prin referința la contractele în curs de derulare se face referire la</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Includerea unei norme tranzitorii exprese, la art. 42, este necesară pentru a asigura aplicarea efectivă, imediată și nediscriminatorie a noilor garanții legale de protecție a consumatorilor și asupra contractelor-cadru aflate în curs de derulare, fără a aduce atingere principiului neretroactivității, întrucât legea nouă va governa exclusiv efectele viitoare ale unor raporturi contractuale de durată.</p> <p>Astfel, pentru mai multă claritate a normei, art. 42 se expune cu următorul conținut:</p> <p>„Articolul 42. Dispoziții tranzitorii</p>

<p>c) va pune la dispoziția consumatorilor pagina web de comparare a comisioanelor prevăzută la art. 11.</p> <p>(3) Guvernul, în termen de 9 luni până la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.</p>		<p>contractul-cadru, astfel cum este definit în art. 41 alin. (2) al Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, sau se face referire la alt contract special. De asemenea, nu este clar dacă prin norma propusă se urmărește inclusiv modificarea conținutului contractului-cadru.</p> <p>Subsecvent, în partea ce vizează textul „cu excepția prevederilor art. 25–32”, înțelegem că aceste articole se vor aplica doar pentru contractele noi încheiate, nu și pentru cele în aflate în derulare. Respectiv, nota de fundamentare va prevedea argumentele care justifică indicarea unei asemenea derogări, în mod special de la art. 25, care conține reglementări privind respectarea principiului nediscriminării.</p> <p>În contextul celor expuse, norma de la alin. (1) necesită o analiză suplimentară, atât din punct de vedere al necesității acesteia, și din punct de vedere redacțional.</p> <p>Potrivit art. 47 al Legii nr. 100/2017, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. Totodată, în dispozițiile finale se includ reglementările privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării. În contextul citat, alin. (2) și (3) al art. 42 vizează obiectul de reglementare a dispozițiilor finale, motiv pentru care necesită a fi prevăzute în art. 41.</p> <p>Adițional, la alin. (2) și (3) propunem a fi substituit textul „în termen de 9 luni până la intrarea în vigoare a prezentei legi” cu textul „în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, pentru a nu aduce atingere art. 76 din Constituție și art. 73 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, precum și pentru a se evita situația ca actele de punere în aplicare a respectivei legi să intre în vigoare înainte de intrarea în vigoare a legii.</p>	<p><i>Prevederile prezentei legi se aplică inclusiv contractelor-cadru în sensul Legii nr. 114/2012 în curs de derulare la data intrării în vigoare a acesteia, cu excepția prevederilor art. 26–32.”.</i></p> <p>Totodată, conținutul alin. (2) și alin. (3) a fost revăzut, iar dispozițiile acestora au fost transferate la art. 41.</p>
--	--	--	---